

2022

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

กฤษฎิณช์ คันทโกวิท
คณะครุศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

Part of the [Educational Technology Commons](#)

Recommended Citation

คันทโกวิท, กฤษฎิณช์, "การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต" (2022).
Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). 6108.
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/6108>

This Thesis is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN EXPLORATORY ANALYSIS OF CYBERBULLYING FACTORS OF UNDERGRADUATE
STUDENTS

Mr. Gritthipon Kantagowit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Technology and
Communications

Department of Educational Technology and Communications

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต
โดย	นายกฤษฎิ์พนธ์ คันธโกวิท
สาขาวิชา	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ กรณีกิจ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ กรณีกิจ)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม)	

CHULALONGKORN UNIVERSITY

กฎบัตร คัมภีร์ : การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต. (AN EXPLORATORY ANALYSIS OF CYBERBULLYING FACTORS OF UNDERGRADUATE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ประกอบ กรณีกิจ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และ 2) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจำนวน 466 คน (เพศหญิง 60.7%) อายุเฉลี่ย 19.75 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ± 1.064 , ช่วงอายุ = 18-22 ปี) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดการรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่มีลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบ 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ ที่ทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC = 0.80-1.00) และทดสอบความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาค (.947) โดยวิเคราะห์คุณภาพขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยค่า Bartlett's test of Sphericity พบว่ามีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 23413.326$, $df = 946$, $p = .00$) วิเคราะห์คุณภาพของขนาดกลุ่มด้วยค่า Kaiser Meyer Olkin (KMO) ได้ค่า KMO เท่ากับ .971 และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม (Common factor analysis) แบบวิธีแกนหลัก (Principal axis factoring: PAF) และทำการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมแหลม (Oblique rotation) แบบอ้อมลิมนตรง (Direct oblimin) ด้วยโปรแกรม SPSS for windows ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจากการศึกษาสามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้รณทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetrators) สามารถวัดได้จากการใช้ภาษาหยาบคาย การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน การปล่อยข่าวลือเพื่อทำลายชื่อเสียง การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อน การข่มขู่เพื่อน การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางทางสื่อสารออนไลน์ การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน การทำให้เพื่อนอับอาย การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง การก่อกรณเพื่อนเพื่อทำให้ตนเองรู้สึกสนุกและการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน 2) ด้านผู้ถูกรณทางไซเบอร์ (Cyber-Victims) สามารถวัดได้จากการได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคาย การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในที่สาธารณะออนไลน์โดยไม่ได้รับอนุญาต การถูกข่มขู่ การถูกดูถูก การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตนโดยไม่ได้รับอนุญาต การได้รับไฟล์ที่มีไวรัสที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน การถูกทำให้รู้สึกอับอาย การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง การถูกก่อกรณและการโจรกรรมข้อมูลของตน และ 3) ด้านผู้อยู่ในเหตุการณ์รณทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanders) สามารถวัดได้จากการพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของตนเองนั้น การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในที่สาธารณะออนไลน์โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ การพบเห็นการข่มขู่ การพบเห็นการดูถูกเพื่อน การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของตนเองไปใช้งาน การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง การพบเห็นการก่อกรณกันระหว่างเพื่อน และการพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อนโดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง รวมเป็นทั้งหมด 45 ตัวแปร

2. การรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ชื่อ “การกระทำการรณทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 22.860 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 51.955 ประกอบไปด้วย 14 ตัวแปร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .669 - .922 ได้ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางทางสื่อสารออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน (.922) องค์ประกอบที่ 2 ชื่อ “การอยู่ในเหตุการณ์การรณทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 6.371 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 14.479 ประกอบไปด้วย 15 ตัวแปร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .542 -.889 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ (.889) และองค์ประกอบที่ 3 ชื่อ “การถูกกระทำการรณทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 2.096 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.763 ประกอบไปด้วย 15 ตัวแปร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .510 - .879 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การถูกดูถูกบนช่องทางทางสื่อสารออนไลน์ (.879)

สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6380003127 : MAJOR EDUCATIONAL TECHNOLOGY AND COMMUNICATIONS

KEYWORD: cyberbully, cyberbullying, Cyber-Perpetrators, Cyber-Victims, Cyber-Bystanders, Cyberaggression, Cyberbystanding, Cybervictimization, undergraduate students, exploratory factor analysis, EFA

Grithipon Kantagowit : AN EXPLORATORY ANALYSIS OF CYBERBULLYING FACTORS OF UNDERGRADUATE STUDENTS. Advisor: Assoc. Prof. Prakob Koraneekij

The purposes of this study were to 1) study factors of cyberbullying of undergraduate students and 2) analyze cyberbullying factors of undergraduate students by exploratory factor analysis. The sample was 466 graduate students (60.7% female) with a mean age of 19.75 years (standard deviation = ± 1.064 , age range = 18-22 years). Data were collected using a cyberbullying questionnaire with 45 items tested for validity as measured by content validity (IOC = 0.80-1.00) and reliability as measured by internal consistency with Cronbach's alpha coefficients (.947). The relationship between variables was analyzed using Bartlett's test of sphericity, resulting in significant findings at the .05 level ($\chi^2 = 23413.326$, $df = 946$, $p = .00$). The quality of the sample size was analyzed using the Kaiser-Meyer-Olkin measure (KMO), which yielded a value of .971. The factors were analyzed using the common factor analysis method (principal axis factoring: PAF), with factors rotated using oblique rotation at a direct oblimin angle in SPSS for Windows. The findings were as follows:

1. The factors of cyberbullying among undergraduate students can be divided into three aspects: 1) Cyber-Perpetrators can be measured by the use of vulgar language, instigating friends to argue, spreading rumors to damage reputations, impersonating friends with personal information, blocking friends from online groups, disclosing personal information of friends, threatening friends, insulting friends through online communication channels, using friends' usernames and passwords without permission, sending computer viruses through online communication channels to make friends suffer, making friends embarrassed, sending sexually explicit material, sending violent content, bothering friends to make themselves happy, and hacking friends' online data; 2) Cyber-Victims can be measured by receiving vulgar content, being instigated to argue with friends, seeing rumors that damage their reputation, having personal information taken and impersonated, being blocked from online groups, having personal information disclosed in online communication channels without their consent, being threatened, being insulted on online communication channels, having their usernames and passwords used without permission, receiving computer viruses that make them in trouble, feeling embarrassed, receiving sexually explicit material, receiving violent content, being bothered by others, and having their online data hacked; and 3) Cyber-Bystanders can be measured by hearing vulgar language, seeing friends being instigated to argue, seeing rumors that damage friends' reputation, seeing friends impersonating others with personal information that does not belong to them, seeing friends being blocked from online groups without being involved, seeing personal information of friends disclosed in online communication channels without the owner's consent, seeing friends being threatened, seeing friends being insulted, seeing friends' usernames and passwords used without permission, seeing computer viruses being sent to friends, seeing things that make friends embarrassed, seeing sexually explicit material, seeing violent content, seeing friends bothering each other, and seeing friends' online data being hacked. In total, there are 45 variances.

2. Cyberbullying among undergraduate students from an exploratory factor analysis consists of 3 factors. The first factor is "Cyberaggression". It had an eigenvalue equal to 22.860 and was able to explain the variance by 51.955%. It consisted of 14 components with factor loadings ranging from .669 - .922. The highest factor loading component is sending computer viruses through online communication channels to make friends suffer (.922). The second factor is "Cyberbystanding". It had an eigenvalue equal to 6.371 and was able to explain the variance by 14.479%. It consisted of 15 components with factor loadings ranging from .542 - .889. The highest factor loading component is seeing friends' usernames and passwords used without permission (.889). The third factor is "Cybervictimization". It had an eigenvalue equal to 2.096 and was able to explain the variance by 4.763%. It consisted of 15 components with factor loadings ranging from .510 - .879. The highest factor loading component is being insulted on online communication channels.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study: Educational Technology and Communications

Academic Year: 2022

Student's Signature

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ กรณีกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ท่านผู้ซึ่งสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำที่ดี และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยเสมอมา ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งที่ได้ท่านอาจารย์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ กรณีกิจ และรองศาสตราจารย์ ดร.เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงได้หมดซึ่งได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนผู้วิจัยสามารถพัฒนาวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ได้สำเร็จ

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.จินตวิทย์ คล้ายสังข์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันทน์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข ตันตระกูลโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ และดร.ชื่นฤดี บุตะเขี้ยว ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาสละเวลาให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่มีคุณค่า รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนางสาวณิชา ชำนิยนต์ที่ให้คำแนะนำในการส่งเอกสาร หลักฐานในการทำการขอจริยธรรมในการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ และน้อง ๆ ทั้งปริญญาโทและปริญญาเอก ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจ

และสุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อประพนธ์ และคุณแม่ดวงฤทัย คันธโกวิท ที่ให้ความรักความเข้าใจ ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน จนกระทั่งถึงวันที่ประสบความสำเร็จนี้ได้ในที่สุด

กฤษฎิพนธ์ คันธโกวิท

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์ในการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการระรานทางไซเบอร์	10
1.1 ความหมายของการระราน	10
1.2 ความหมายของการระรานทางไซเบอร์.....	11
1.3 มิติของการระรานทางไซเบอร์	13
1.4 พฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์	14
1.5 พฤติกรรมของการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์.....	21
1.6 พฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์.....	26

1.7 บริบทของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต	33
ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ	34
2.1 ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ	34
2.2 จุดประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ	35
2.3 การกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ	35
2.4 ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	36
ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีที่สนับสนุนองค์ประกอบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ... ..	41
3.1 องค์ประกอบของการกระทำการระรานทางไซเบอร์.....	41
3.2 องค์ประกอบของการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์.....	45
3.3 องค์ประกอบของการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์	48
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์.....	52
4.1 งานวิจัยที่สำรวจการระรานทางไซเบอร์ด้วยค่าทางสถิติ.....	52
4.2 เครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์.....	53
ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย	57
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	61
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์.....	61
ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญา บัณฑิต.....	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคำตอบองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์	65
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ	89
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาคำตอบองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต	98

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษา ปริญญาบัณฑิต	99
สรุปผลการวิจัย.....	99
1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต	99
2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญา บัณฑิต	100
อภิปรายผล.....	102
1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ได้จาก การศึกษา.....	102
2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญา บัณฑิตที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	103
ข้อเสนอแนะ	106
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	106
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	106
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	118
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	119
ภาคผนวก ข แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ “องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์.....	121
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญขององค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์แต่ละ ด้านของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.....	133
ภาคผนวก ง แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ “ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ องค์ประกอบ”	139
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ	154
ภาคผนวก ฉ แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต	164
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	175

ประวัติผู้เขียน	192
-----------------------	-----

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางแสดงพฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์.....	16
ตารางที่ 2 ตารางแสดงพฤติกรรมของการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์.....	23
ตารางที่ 3 ตารางแสดงพฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์.....	29
ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจำแนกตามเพศ.....	34
ตารางที่ 5 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้ระรานทางไซเบอร์.....	66
ตารางที่ 6 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้ถูกระรานทางไซเบอร์.....	68
ตารางที่ 7 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์.....	70
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความสำคัญขององค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	72
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	76
ตารางที่ 10 ตารางสรุปรายการข้อคำถามและองค์ประกอบ.....	83
ตารางที่ 11 ข้อมูลสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	90
ตารางที่ 12 การทดสอบ KMO and Bartlett's Test.....	91
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต.....	92
ตารางที่ 14 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1 “การกระทำการระรานทางไซเบอร์”.....	92
ตารางที่ 15 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 2 “การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์”.....	94
ตารางที่ 16 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 3 “การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์”.....	96

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในการวิจัย.....	40
รูปภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย	57
รูปภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย ด้านผู้ระรานทางไซเบอร์.....	58
รูปภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย ด้านผู้ถูกระรานทางไซเบอร์.....	59
รูปภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย ด้านผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์.....	60
รูปภาพที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกลั่นแกล้ง หรือการระราน (Bully) คือ พฤติกรรมก้าวร้าวที่ทำให้เกิดอันตรายในช่วงเวลาหนึ่งอย่างซ้ำซากของผู้ระรานอย่างเจตนา หรือผู้ที่ถูกกระทำการระรานมองว่าเป็นอันตรายที่ตนไม่สามารถป้องกันตัวเองได้แม้ว่าผู้ระรานไม่ได้มีเจตนา โดยพฤติกรรมระรานสามารถเกิดขึ้นต่อหน้าผู้ถูกระรานในรูปแบบทางตรง และพฤติกรรมระรานที่ไม่จำเป็นต้องเกิดต่อหน้าผู้ที่ถูกกระทำการระรานในรูปแบบทางอ้อม (Olweus, 1993; Boulton, Trueman, & Flemington, 2002; Guerin & Hennessy, 2002; Lee, 2006; Stassen 2007; Sinkkonen, Puhakka, & Meriläinen, 2012; Volk, Dane, & Marini, 2014; Cowie & Myers, 2015; Pörhölä et al., 2020; ไชยชาญ เผือกคล้าย, 2565) ซึ่งจัดเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขร้ายแรงของสังคมที่มีมายาวนานในทั่วโลก ซึ่งส่งผลด้านลบต่อด้านจิตใจ สังคม และร่างกายของเด็ก เยาวชน ตลอดจนถึงผู้ใหญ่ เพราะการระรานสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่คำนึงถึง เพศ อายุ ตำแหน่ง เชื้อชาติ วัฒนธรรม หรือศาสนา (ไชยชาญ เผือกคล้าย, 2565) แต่ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดการใช้สื่อสังคม (Social media) และแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้คนในสังคมได้รู้จักการระรานในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า การระรานทางไซเบอร์ (Cyberbullying) ขึ้น (Espelage & Hong, 2016; Przybylski & Bowes, 2017)

การระรานทางไซเบอร์ (Cyberbullying) คือ การระรานแบบดั้งเดิม (Traditional bullying) ที่ถูกพัฒนามาเนื่องจากการเติบโตของเทคโนโลยี ซึ่งจัดเป็นการกระทำที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งเกิดขึ้นอย่างตั้งใจและเกิดขึ้นซ้ำซากได้ตลอดเวลาเพื่อกระทำการรังควานใด ๆ ผ่านทางเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ โดยกลุ่มบุคคล หรือบุคคลหนึ่ง ต่อบุคคลในสังคมที่เป็นเป้าหมาย และสามารถส่งผลกระทบไปยังบุคคลที่ไม่ใช่เป้าหมาย ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเอง หรือไม่ชอบพฤติกรรมเหล่านั้น เพื่อกระทำพฤติกรรมที่ไม่ดีต่าง ๆ เช่น (1) การล่วงละเมิด (Harassment) (2) การทำให้ขายหน้า (Humiliation) (3) การข่มขู่ (Intimidation) (4) การคุกคาม (Threatening) (5) การดูถูก (Insulting) และ (6) การหยอกล้อ (Teasing) เป็นต้น เพราะการระรานทางไซเบอร์มีลักษณะต่างจากการระรานทั่วไป ซึ่งสามารถกระทำพฤติกรรมเหล่านี้ได้โดยไม่ต้องระบุตัวตน ไม่มีอิทธิพลของความแตกต่างทางร่างกาย ข้อมูลการระรานอาจถูกบันทึกไว้อย่างถาวร เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตราบดีที่ยังมีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เนื่องจากปัจจุบันโทรศัพท์สมาร์ทโฟนอาจถูกพกติดตัวไว้ได้ตลอด และส่งผลกระทบไปยังบุคคลที่ไม่ใช่เป้าหมายในการระรานตั้งแต่แรกได้โดยรวดเร็ว (Raskauskas & Stoltz, 2007; Smith et al., 2008; Roberts, 2009; Kowalski et al., 2014;

Antoniadou, Kokkinos, & Markos, 2016; Garaigordobil, 2017; Khong et al., 2019; Hashemi & Chan, 2021; Yurdakul, Beyazit, & Ayhan, 2021; Merdan, 2022; ฉันทากร ตุดเกื้อ, 2557; กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร, 2562; กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์ และวินันท์กานต์ รุจิภักดี, 2564)

แต่ด้วยการเกิดเหตุการณ์ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ระบาดไปทั่วโลก ทำให้เกิดวิกฤติทางสาธารณสุข เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมโดยองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก เมื่อ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 ประเทศทั่วโลกจึงได้ออกมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) เพื่อลดอัตราการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (World Health Organization, 2020) โดยการเว้นระยะห่างทางสังคม คือ การเว้นระยะห่างการใช้ชีวิตในสังคมเพื่อหลีกเลี่ยง หรือลดการสัมผัสทางร่างกาย เพราะเชื้อโควิด-19 เป็นไวรัสที่มีลักษณะเป็นละอองขนาดเล็กที่สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนด้วยการไอ จาม ซึ่งควรเว้นระยะห่างกันอย่างน้อย 1 เมตร และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจึงได้เกิดแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Microsoft Teams, Google Hangout, Google Meet, Slack และ Zoom เป็นต้น มาใช้ในกระบวนการเรียนและการทำงานของทั้งภาครัฐบาลและเอกชน (มหาสินไพศาล ทิพย์พาพร, 2563)

การเว้นระยะห่างทางสังคมส่งผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมากได้เปลี่ยนรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมแบบดั้งเดิมมาเป็นสังคมการมีปฏิสัมพันธ์แบบออนไลน์มากขึ้นไปด้วย เพราะจากสถิติการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของโลกหลังช่วงการระบาดของโควิด-19 มีอัตราการใช้ที่เพิ่มสูงขึ้น โดยมีการใช้งานอินเทอร์เน็ต เฉลี่ยอยู่ที่ 6 ชั่วโมง 58 นาทีต่อวัน และมีการใช้สื่อสังคมแบบออนไลน์ในอัตรา 7 ใน 10 ของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทั่วโลก (Simon, 2022) และหากนับรวมการใช้อินเทอร์เน็ตทั้งระบบ คนไทยมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ยวันละ 10 ชั่วโมง หรือคิดเป็น 41% ของการใช้เวลาภายใน 1 วัน รวมไปถึงข้อมูลการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยในปี 2564 พบว่ามีการทำกิจกรรมการติดต่อสื่อสารออนไลน์เป็นอันดับหนึ่ง และมีการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยต่อวันอยู่ที่ 10 ชั่วโมง 36 นาที (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2564)

การระรานทางไซเบอร์ ส่งผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำการระรานทางไซเบอร์ ให้เกิดปัญหาในด้านการเรียน เช่น คะแนนต่ำ สมาธิในการเรียนไม่ดี หรือขาดเรียน เป็นต้น และปัญหาทางจิตใจ เช่น การเกิดความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ การเกิดภาวะซึมเศร้า หรือการเกิดความคิดฆ่าตัวตาย เป็นต้น (Beran & Li, 2006; Cénat et al., 2014; Sampasa-Kanyinga, Roumeliotis, & Xu, 2014; Cénat et al., 2015) โดยจากงานวิจัยพบว่า เมื่อผู้ที่ถูกกระทำการระรานทางไซเบอร์เกิดปัญหาทางด้านจิตใจมาถึงจุดหนึ่ง จะมีการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดต่าง ๆ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การใช้สารเสพติดประเภทต่าง ๆ เป็นต้น (Betts, Baguley, & Gardner, 2019) ส่วนผู้ที่กระทำการ

ระรานทางไซเบอร์ก็ต้องได้รับผลกระทบจากการกระทำไปด้วย หรือพัฒนาพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์นี้ไปเป็นอาชญากรรมต่อไปได้ ซึ่งบางกรณีผู้ที่กระทำการระรานอาจถูกทำร้าย หรือฆ่า โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการระราน เพื่อโต้ตอบผู้ที่กระทำการระราน โดยมีตัวอย่างของเหตุการณ์จริง เช่น นักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งได้ทำการล้งแค้นกลุ่มคนที่ทำการระรานทางไซเบอร์ตนด้วยการฆ่าเป็นต้น และต้องทำให้มหาวิทยาลัยต้องสูญเสียชื่อเสียงเป็นอย่างมาก เพราะนักศึกษาไม่ได้รับการดูแลด้านการระรานทางไซเบอร์อย่างเหมาะสม ซึ่งในประเทศแคนาดาสามารถรับมือกับปัญหาการระรานทางไซเบอร์ที่ถูกรับรู้ก่อนด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้มากถึงร้อยละ 75 ของปัญหาทั้งหมด (Emma, 2022; Royal Canadian Mounted Police, 2022) นอกจากนี้การระรานทางไซเบอร์อาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่รุนแรงมากขึ้น จนเป็นเหตุให้เกิดการต่อสู้ที่รุนแรง ตัวอย่างจากงานวิจัยพบว่าผู้ที่กระทำการระรานทางไซเบอร์มีการพกอาวุธติดตัวประมาณ 1.97 ครั้งต่อปี และผู้ที่ถูกกระทำการระรานทางไซเบอร์มีการพกอาวุธติดตัวประมาณ 2.65 ครั้งต่อปี (Lu et al., 2019)

หากสามารถรับรู้ถึงลักษณะด้านการระรานทางไซเบอร์ของบุคคลใดก่อนแล้ว จะทำให้ครอบครัว โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือรัฐบาลได้สามารถเข้าไปจัดการปัญหาการระรานทางไซเบอร์เหล่านี้ทันเหตุการณ์เสมอ แต่เนื่องจากคุณลักษณะของการระรานทางไซเบอร์เป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยา (National Crime Prevention Council, 2001; Schenk & Fremouw, 2012; Selkie, Kota, & Moreno, 2016) จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยา โดยการวัดทางจิตวิทยาเป็นการกำหนดค่าเชิงปริมาณทางคณิตศาสตร์ หรือตัวเลขแทนพฤติกรรมที่แสดงออกมาของบุคคล เพราะตัวแปรทางจิตวิทยาเป็นปัจจัยภายในของบุคคล มีลักษณะเป็นนามธรรม สังเกต หรือวัดโดยตรงไม่ได้ จึงต้องมีการสกัดปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ออกมา เพื่อใช้ในการสังเกตตัวแปรทางจิตที่สังเกตไม่ได้ด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สามารถสังเกต หรือวัดได้โดยตรงแทน (McCoach, Gable, & Madura, 2013) โดยในการพัฒนาและสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์สามารถมุ่งวัดได้หลายด้าน โดยอาจวัดตามประเภทของบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ เช่น (1) ผู้ที่กระทำการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-perpetrators) (2) ผู้ที่ถูกกระทำการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-victims) (3) ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ (Cyber-bystanders) (4) ผู้ที่ป้องกันการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-defenders) และ (5) ผู้ที่ส่งเสริมการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-assistants) (Hinduja & Patchin, 2008; Garaigordobil, 2017; Gonzalez-Cabrera et al., 2019; Sarmiento, Herrera-López, & Zych, 2019)

แต่การระรานส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับกลุ่มเพื่อน และผู้ถูกกระทำไม่ได้บอกใครเกี่ยวกับการระราน เพราะรู้สึกกลัวที่จะบอก รู้สึกกลัวถูกลงโทษ หรือรู้สึกผิด ทำให้การรับรู้การกระทำการระรานทางไซเบอร์และการถูกกระทำการระรานทางไซเบอร์เป็นไปได้ยาก ดังนั้นผู้อยู่ในเหตุการณ์จึงมีส่วนสำคัญ

ในการลดหรือสนับสนุนพฤติกรรมกระทำความผิดทางไซเบอร์ (Mishna et al., 2010; Machackova & Pfetsch, 2016; Macaulay, Boulton, & Betts, 2018; Macaulay et al., 2022) ซึ่งการวิจัยต่างๆ โดยเฉพาะในวัยผู้ใหญ่ มีปริมาณการยอมรับว่าเป็นผู้ทำกระทำ หรือถูกกระทำที่มีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง เช่น การวิจัยในนักศึกษาทางออนไลน์จำนวน 5690 คน จาก 41 มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยแสดงว่า 7.9% ที่มีอายุ 16-19 ยอมรับว่าถูกระรานทางไซเบอร์ และ 1.9% ยอมรับว่าได้กระทำความผิดทางไซเบอร์กับบุคคลอื่น (West, 2015) ทำให้งานวิจัยการกระทำความผิดทางไซเบอร์ในปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่ 3 ด้าน คือ (1) ผู้กระทำความผิดทางไซเบอร์ (Cyber-perpetrators) (2) ผู้ถูกระทำความผิดทางไซเบอร์ (Cyber-victims) และ (3) ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ (Cyber-bystanders) (Selkie et al., 2016; Garaigordobil, 2017; Gonzalez-Cabrera et al., 2019; Arocena et al., 2020)

แม้ว่าในอดีตได้มีการพัฒนาเครื่องมือสำหรับวัดพฤติกรรมกระทำความผิดทางไซเบอร์ขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งเครื่องมือวัดการกระทำความผิดทางไซเบอร์ส่วนใหญ่ได้ทำการวิจัยในบริบทของโรงเรียนและเด็กวัยเยาว์ จึงทำให้เครื่องมือวัดส่วนใหญ่มีบริบทเหมาะสมสำหรับเด็กนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แต่การกระทำความผิดทางไซเบอร์ทั่วโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกเพศทุกวัย ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ (Emily, 2021; Simon, 2022; กฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐร พิชัยรัตน์เสถียร, 2562) อีกทั้งจากผลการสำรวจพฤติกรรมกระทำความผิดจากนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 119 คน พบว่าตั้งแต่วัยเด็กประถมไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัยพบว่า ประมาณร้อยละ 70 ของนักเรียนที่เคยถูกระรานในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้แสดงพฤติกรรมกระทำความผิดผู้อื่น เมื่อเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย และร้อยละ 40 ของนักเรียนที่ได้กระทำความผิดกระทำความผิดในช่วงระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จะได้แสดงพฤติกรรมกระทำความผิดผู้อื่น เมื่อเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยต่อไป (Chapell et al., 2006) และจากการสำรวจการกระทำความผิดทางไซเบอร์ในนักศึกษาจำนวน 120 คน พบว่ามีนักศึกษาร้อยละ 54 ที่รู้จักบุคคลที่ถูกกระทำความผิดทางไซเบอร์ และร้อยละ 34 ได้ถูกระทำความผิดทางไซเบอร์ (Walker et al., 2011)

เนื่องจากยังมีการวิจัยที่สำรวจองค์ประกอบการกระทำความผิดทางไซเบอร์ ในบริบทนักศึกษาปริญญาบัณฑิตอยู่จำนวนน้อย ส่งผลให้การวิจัยครั้งนี้ต้องทำการเลือกตัวแปรผ่านการทบทวนเอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมต่าง ๆ โดยจำเป็นต้องใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) เพื่อลดตัวแปรที่ไม่สำคัญ และคงตัวแปรที่สามารถใช้วัดการพฤติกรรมกระทำความผิดทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต (Williams, Onsmann, & Brown, 2010; Taherdoost, Sahibuddin, & Jalaliyoon, 2014; Arifin, 2018; Goretzko, Pham, & Bühner,

2019; สุภมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, และรัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2554; ปรียานุช อภิบุญโยภาส, 2559)

จากเหตุผลทั้งหมด ทำให้ทราบได้ว่าการระรานทางไซเบอร์ของเด็กในวัยประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สามารถส่งต่อไปสู่ระดับมหาวิทยาลัยได้ อีกทั้งการระรานทางไซเบอร์ส่งผลให้บุคคลที่ถูกระรานทางไซเบอร์เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตใจ และอาจส่งผลให้เกิดอารมณ์ด้านลบอย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลให้บุคคลนั้นทำการฆ่าตัวตาย หรือทำร้ายผู้อื่นได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยมุ่งเน้นไปที่ 3 ด้านของการระรานทางไซเบอร์ คือ (1) ผู้ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-perpetrators) (2) ผู้ถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-victims) และ (3) ผู้อยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ (Cyber-bystanders) เพื่อศึกษาและสำรวจองค์ประกอบที่สามารถใช้บ่งชี้พฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ โดยคำนึงถึงบริบทของประเทศไทยและบริบทระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อสร้างการยอมรับ เข้าใจได้ทันที และง่ายต่อการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ได้มีคำถามการวิจัยดังนี้

1. องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตมีอะไรบ้าง
2. องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ที่เหมาะสมกับการนำไปใช้วัดพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตมีอะไรบ้าง และมีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ได้มีการกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดครอบคลุม 3 กรอบใหญ่ ดังนี้

- 1.1. ผู้ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetrators)

- 1.2. ผู้ถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victims)
- 1.3. ผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanders)
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระดับปริญญาบัณฑิต โดยมีการใช้กลุ่มตัวอย่าง จาก 3 สาขาวิชา ดังนี้
 - 2.1. วิทยาศาสตร์-สุขภาพ คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์
 - 2.2. วิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี คือ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - 2.3. มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ที่สกัดได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและสร้างเครื่องมือในการวัดการระรานทางไซเบอร์ต่าง ๆ ในบริบทสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนา และสร้างเครื่องมือการวัดเกี่ยวกับการระรานทางไซเบอร์ ที่มีบริบทสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้

นิยามศัพท์ในการวิจัย

1. การระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ (1) การกระทำการระรานทางไซเบอร์ (2) การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ และ (3) การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ โดยวัดพฤติกรรมด้วยแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 45 ข้อ ที่มีมาตรวัดประมาณค่าแบบ 5 ระดับ
2. การกระทำการระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมการระรานที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างตั้งใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต วัดจากพฤติกรรม (1) การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (2) การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหายผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (3) การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง (4) การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ (5) การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต (6) การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (7) การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (8) การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต (9) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน (10) การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (11) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (12) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์

- (13) การก่อกรวนเพื่อน เพื่อทำให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ และ
 (14) การโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต ด้วย
 แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

3. การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมการถูกระรานผ่านทางเทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่ถูกกระทำรับรู้ว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ให้กับตน วัดจากพฤติกรรม (1) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (2) การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (4) การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (5) การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (7) การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (8) การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (9) การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (10) การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (11) การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (12) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวกับตน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (13) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรงบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (14) การถูกก่อกรวน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ และ (15) การถูกโจรกรรมข้อมูลสำคัญของตน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากตน ด้วยแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

4. การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมในการรับรู้ถึงการระรานด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร แต่ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่รับรู้ว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระรานด้วย วัดจากพฤติกรรม (1) การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (2) การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (4) การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (5) การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (6) การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ และตนไม่เกี่ยวข้อง (7) การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (8) การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (9) การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ (10) การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่

เกี่ยวข้อง (11) การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (12) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (13) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (14) การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง และ (15) การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน เพื่อนำไปใช้งาน ผ่านทางไซเบอร์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง ด้วยแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

5. นักศึกษาปริญญาบัณฑิต หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีอายุ 18-25 ปี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการระรานทางไซเบอร์

- 1.1 ความหมายของการระราน
- 1.2 ความหมายของการระรานทางไซเบอร์
- 1.3 มิติของการระรานทางไซเบอร์
- 1.4 พฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์
- 1.5 พฤติกรรมของการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์
- 1.6 พฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์

ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

- 2.1 ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
- 2.2 ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
- 2.3 การกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
- 2.4 ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีที่สนับสนุนองค์ประกอบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

- 3.1 องค์ประกอบของการกระทำการระรานทางไซเบอร์
- 3.2 องค์ประกอบของการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์
- 3.3 องค์ประกอบของการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์

- 4.1 งานวิจัยที่สำรวจการระรานทางไซเบอร์ด้วยค่าทางสถิติ
- 4.2 เครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการระรานทางไซเบอร์

1.1 ความหมายของการระราน

Olweus (1993) ได้ให้ความหมายของการระรานว่า เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่ตั้งใจทำอันตรายอย่างซ้ำซากและในช่วงเวลาของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลลักษณะ เนื่องมาจากความไม่สมดุลของอำนาจ

Boulton et al. (2002) ได้เสริมว่าการระราน เป็นการบังคับผู้อื่นให้กระทำในสิ่งที่เขาไม่ต้องการที่จะพึงกระทำ

Guerin & Hennessy (2002) ได้กล่าวถึงการระรานว่า เป็นพฤติกรรมที่ผู้ระรานไม่จำเป็นต้องมีเจตนาในการกระทำเพื่อให้เจ็บ หรือเสียหาย แต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่ผู้ถูกระรานมองว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระรานเอง รวมไปถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นซ้ำ ๆ แต่เป็นการกระทำที่ทำให้เกิดความกลัวอย่างซ้ำซากที่อยู่เป็นเวลานาน

Lee (2006) เสริมความหมายของการระรานว่า นอกจากทำให้เกิดความทุกข์ยาก และอันตรายแล้ว แต่สามารถทำให้เกิดภัยคุกคาม หรือการโจมตีในอนาคตได้

Stassen (2007) กล่าวว่าพฤติกรรมการระรานเป็นพฤติกรรมที่ไม่จำเป็นต้องเกิดต่อหน้าผู้ถูกระราน สามารถเกิดได้ทางอ้อม หรืออาจเกิดขึ้นผ่านบุคคลที่สาม เช่น การเผยแพร่ข่าวลือ และการกีดกันทางสังคม เป็นต้น

Sinkkonen et al. (2012) ได้เสริมถึงการระรานทางเกิดขึ้นในนักศึกษามหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาว่า มีการระรานเกิดขึ้นจากหมู่เพื่อนมากกว่าบุคคลภายนอก

Volk et al. (2014) ได้เสนอคุณลักษณะสำคัญของการระราน 3 คุณลักษณะ ว่าควรประกอบไปด้วย (1) จุดมุ่งหมายของการกระทำ (2) ความไม่สมดุลของอำนาจ และ (3) พฤติกรรมที่มีการทำร้ายเหยื่อให้เกิดการบาดเจ็บ หรืออันตราย

Alana et al. (2014) ได้เสริมว่าการระรานเป็น พฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งรวมไปถึงการกระทำเพียงครั้งเดียวที่มีความเป็นไปได้สูงว่าจะเกิดขึ้นซ้ำอีก ทั้งในการระรานทางตรง (Direct bullying) เช่น การต่อสู้อย่างรุนแรง การข่มขู่ เป็นต้น และการระรานทางอ้อม (Indirect bullying) เช่น การเผยแพร่ข่าวลือ เป็นต้น

Cowie & Myers (2015) ได้กล่าวถึงการระรานที่พบในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย ว่าอยู่ในรูปแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การเผยแพร่ข่าวลือ การเยาะเย้ย หรือดูหมิ่นบุคคล การกีดกันทางสังคม การคุกคามทางเพศ การสะกดรอยและติดตาม การข่มขู่ เป็นต้น

Pörhölä et al. (2020) กล่าวถึงพฤติกรรมที่เป็นขอบเขตของการระรานที่เกิดขึ้นในหมู่นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ดังนี้

- (1) เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวหรือทำอันตรายโดยเจตนา/มุ่งเป้าหมายโดยผู้กระทำความผิด
- (2) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซ้ำซาก
- (3) ผู้ที่ถูกระรานไม่สามารถป้องกันตัวเองจากผู้ระรานได้

ไชยชาญ เพ็ญคล้าย (2565) ได้เสริมการระรานว่าสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่คำนึงถึง เพศ อายุ ตำแหน่ง เชื้อชาติ วัฒนธรรม หรือศาสนา และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระราน ยังส่งผลกระทบต่อทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและการเรียนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ระราน ซึ่งผู้ที่ถูกระรานอาจจะมีการใช้ความรุนแรง การทำร้ายตนเอง การคิดหรือพยายามฆ่าตัวตาย การใช้สารเสพติด ปัญหาการเรียน การทำผิดกฎหมาย รวมไปถึงปัญหาในการทำงาน

ดังนั้นนิยามของการระราน (Bullying) คือพฤติกรรมก้าวร้าวที่ทำให้เกิดอันตรายในช่วงเวลาหนึ่งอย่างซ้ำซากของผู้ระรานอย่างเจตนา หรือผู้ที่ถูกระทำการระรานมองว่าเป็นอันตราย แม้ว่าผู้ระรานไม่ได้มีเจตนา โดยพฤติกรรมระรานสามารถเกิดขึ้นต่อหน้าผู้ถูกระรานในรูปแบบทางตรง และพฤติกรรมระรานที่ไม่จำเป็นต้องเกิดต่อหน้าผู้ที่ถูกระรานในรูปแบบทางอ้อม

1.2 ความหมายของการระรานทางไซเบอร์

จากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์ พบว่านักวิจัย นักวิชาการ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศได้มีการให้นิยามความหมายของการระรานทางไซเบอร์ ดังนี้

Raskauskas & Stoltz (2007) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นการระรานที่ถูกพัฒนามาเนื่องจากการเติบโตของเทคโนโลยี ด้วยการนำเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มาใช้ในการ ยั่วยุ ดุถูก ก่อกวนบุคคลในสังคม

Smith et al. (2008) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการระรานที่เกิดขึ้นอย่างตั้งใจโดยกลุ่มบุคคล หรือบุคคลหนึ่งในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ อย่างซ้ำซาก ต่อเหยื่อที่ไม่สามารถปกป้องตนเองได้

Roberts (2009) ได้กล่าวถึงการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นพฤติกรรมระรานที่กระทำผ่านเทคโนโลยีด้านการสื่อสารและข้อมูล เช่น การโพสต์ข้อความ บทสนทนาทางออนไลน์ เป็นต้น

Kowalski et al. (2014) ได้กล่าวถึงการระรานทางไซเบอร์เป็นการก้าวร้าวที่เกิดขึ้นอย่างตั้งใจ และดำเนินการกระทำอย่างซ้ำ ๆ ต่อบุคคลที่ป้องกันตนเองไม่ได้ง่ายในบริบททางอิเล็กทรอนิกส์ ตัวอย่างเช่น อีเมล บล็อก การส่งข้อความแบบทันที การส่งข้อความตัวอักษร เครือข่ายสังคม ห้องพูดคุย เกมออนไลน์ หรือเว็บไซต์ เป็นต้น

Antoniadou et al. (2016) ได้กล่าวว่าการระรานทางไซเบอร์เป็นส่วนหนึ่งของการระรานดั้งเดิมที่ถูกพัฒนารูปแบบด้วยอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี และแอปพลิเคชัน

Garaigordobil (2017) ได้กล่าวว่าการระรานทางไซเบอร์มีลักษณะคล้ายกับการระรานทั่วไป เพราะจัดเป็นพฤติกรรมรุนแรงที่ไตร่ตรองไว้ล่วงหน้าอย่างตั้งใจ และเกิดขึ้นซ้ำซาก โดยอิงจากความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมด้านพลังการยอมจำนนต่ออีกบุคคลหนึ่ง

Khong et al. (2019) ได้กล่าวว่าการระรานทางไซเบอร์เป็นการกระทำซ้ำ ๆ เพื่อแสบ หรือกลั่นแกล้งบุคคลอื่นทางออนไลน์ผ่านทางอีเมล ข้อความ หรือโพสต์บางอย่างที่บุคคลนั้นไม่ชอบ

Yurdakul et al. (2021) ได้เสริมการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและอันตรายผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อบุคคลที่ไม่สามารถปกป้องตนเองได้

Hashemi & Chan (2021) ได้กล่าวถึงการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นการกระทำและพฤติกรรมการล่วงละเมิดของผู้คนที่ตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำการระรานทางไซเบอร์

Merdan (2022) ได้อธิบายการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นพฤติกรรมและทัศนคติทางลบของการกลั่นแกล้งเพื่อทำร้ายเหยื่อโดยใช้อุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมจำพวกเครือข่ายสังคม อีเมล อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์

ฉันทกร ตุดเกื้อ (2557) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ว่าสามารถพบได้ใน 5 พฤติกรรม คือ (1) การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น (2) การหมิ่นประมาทผู้อื่น (3) การแอบอ้างชื่อผู้อื่น (4) การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ และ (5) การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม

กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร (2562) ได้กล่าวถึงการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และให้ความหมายการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นการกระทำรังควานใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นผ่านอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ หรืออุปกรณ์อื่นใด โดยมีเจตนาทำร้ายหรือทำให้อับอาย ผ่านพฤติกรรมที่ไม่เป็นมิตร เช่น การส่งข้อความ การโพสต์ข้อความ ที่อาจเป็นในรูปแบบของตัวหนังสือหรือภาพ การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตมิใช่เป็นเพียงการขยายขอบเขตของการกลั่นแกล้งประเภทเดิม เพราะมีลักษณะต่างจากการกลั่นแกล้งทั่วไป (traditional bullying) โดยกระทำได้โดยไม่ระบุตัวตน ไม่มีอิทธิพลของความแตกต่างทางร่างกาย ข้อมูลการกลั่นแกล้งอาจถูกบันทึกไว้อย่างถาวร เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตราบใดที่ยังมีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เนื่องจากปัจจุบันโทรศัพท์สมาร์ทโฟนอาจถูกพกติดตัวไว้ได้ตลอด และส่งผลกระทบไปยังบุคคลที่ไม่ใช่เป้าหมายแต่แรกได้อย่างรวดเร็ว

กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์ และวินันท์กานต์ รุจิภักดิ์ (2564) ได้ให้ความหมายของการระรานทางไซเบอร์ว่าเป็นพฤติกรรมการรังแกรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ไซเบอร์ อันเป็นการกระทำที่ผู้

รังแกมีเจตนาหรือตั้งใจเพื่อที่จะให้ผู้ที่ถูกเป็นเหยื่อจากการถูกรังแกได้รับความอับอาย ขาดหน้าเสียใจ เจ็บปวดทางความรู้สึก หรือทุกข์ทรมานใจ ในลักษณะที่เป็นการเยาะเย้ย หรือล้อเลียน ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ โดยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเข้าถึง

ดังนั้นนิยามเชิงทฤษฎีของการระรานทางไซเบอร์ คือ การกระทำที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเกิดขึ้นอย่างตั้งใจและเกิดขึ้นซ้ำซากได้ตลอดเวลาเพื่อกระทำการรังควานใด ๆ ผ่านทางเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ โดยกลุ่มบุคคล หรือบุคคลหนึ่ง ต่อบุคคลในสังคมที่เป็นเป้าหมายที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ไซเบอร์ และสามารถส่งผลกระทบไปยังบุคคลที่ไม่ใช่เป้าหมาย ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้ หรือรู้สึกไม่ชอบพฤติกรรมเหล่านั้น (Raskauskas & Stoltz, 2007; Smith et al., 2008; Roberts, 2009; Kowalski et al., 2014; Antoniadou et al., 2016; Garaigordobil, 2017; Khong et al., 2019; Hashemi & Chan, 2021; Merdan, 2022; ธัญกร ตุดเกื้อ, 2557; กฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร, 2562; กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์ และวินันท์กานต์ รุจิภักดิ์, 2564)

1.3 มิติของการระรานทางไซเบอร์

เนื่องจากมิติการระรานทางไซเบอร์ในวัยที่สูงขึ้นจากระดับโรงเรียน โดยเฉพาะวัยผู้ใหญ่ ยังมีความไม่ชัดเจนอยู่ (Betts et al., 2019) ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงจำเป็นต้องมองย้อนกลับไปถึงบทบาทการระราน (Bully) ซึ่งผู้วิจัยพบว่าบทบาทของการระรานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1.3.1 ผู้ระราน (Bully) คือ ผู้ที่แสดงถึงพฤติกรรมก้าวร้าวที่ทำให้เกิดอันตรายในช่วงเวลาหนึ่งอย่างซ้ำซากอย่างเจตนา หรือพฤติกรรมที่ผู้ถูกระรานมองว่าเป็นอันตรายที่ตนไม่สามารถป้องกันตัวเองได้แม้ว่าผู้ระรานไม่ได้มีเจตนา รวมไปถึง ผู้ที่เข้าไปร่วมการระราน และส่งเสริมการระรานด้วยการสนับสนุนการระราน เช่น การหัวเราะและการเชียร์ เป็นต้น (Thornberg et al., 2020) โดยพฤติกรรมระรานสามารถเกิดขึ้นต่อหน้าผู้ถูกระรานในรูปแบบทางตรง และพฤติกรรมระรานที่ไม่จำเป็นต้องเกิดต่อหน้าผู้ถูกระรานในรูปแบบทางอ้อม (Olweus, 1993; Guerin & Hennessy, 2002; Alana et al., 2014; Cowie & Myers, 2015; Pörhölä et al., 2020)

1.3.2 ผู้ถูกระราน (Victim) คือ ผู้ที่ถูกเป็นเป้าหมายของพฤติกรรมการระราน รวมไปถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอันตราย ซึ่งไม่สามารถป้องกันตัวเองได้แม้ว่าผู้ถูกระรานไม่ได้มีเจตนา ทั้งทางตรงและทางอ้อม (Guerin & Hennessy, 2002; Alana et al., 2014; Cowie & Myers, 2015)

1.3.3 ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์การระราน (Bystander) คือ ผู้ที่รับรู้และพยายามเมินเฉยต่อเหตุการณ์การระรานเพื่อวางตัวเป็นกลาง หรือเข้าไปเกี่ยวข้อง (Polanin, Espelage, & Pigott, 2012; Thornberg et al., 2020) เพราะการระรานไม่เพียงเกี่ยวข้องกับผู้ระราน (Bullies) ผู้ถูก

ระราน (Victims) ผู้ที่ส่งเสริมการระราน (Reinforcers) ผู้ที่ปกป้องผู้ถูกระราน (Defenders) แต่ยังคงรวมไปถึงผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ระราน (Bystanders) ที่เห็นแต่ไม่เข้าไปช่วยเหลือเหตุการณ์การระราน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบพฤติกรรมของการระรานที่เกิดขึ้น (Tomoyuki et al., 2021)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้แยกมิติของการระรานทางไซเบอร์ คือ (1) การกระทำการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-aggression) (2) การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-victimization) และ (3) การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ (Cyber-bystanding)

1.4 พฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยสามารถรวบรวมพฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์ได้ดังตารางที่ 1 ตารางแสดงพฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์ โดยมีรายละเอียด

Ozden & Icelliglu (2014) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์ และการถูกระรานทางไซเบอร์ ในบริบทของมหาวิทยาลัย Istanbul Kultur จำนวน 136 คน อายุในช่วง 18 ถึง 29 ปี โดยมีอัตราส่วนเพศชายต่อหญิงเท่ากับ (39:61) โดยใช้พฤติกรรมการโทร หรือส่งข้อความแบบไม่ระบุตัวตน การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ การส่งข้อความที่มีเนื้อหารุนแรง หยาดคาย หรือข่มขู่ กระจ่ายเรื่องโกหกและข่าวลือเกี่ยวกับบุคคลอื่น การสร้างโปรไฟล์ปลอม การโพสต์รูปถ่ายหรือวิดีโอของบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ การส่งคำขอมิเพศสัมพันธ์ทางออนไลน์ การแฮ็กโปรไฟล์ของบุคคลอื่น การส่งข้อความที่ล่วงละเมิดหรือคุกคาม และการใช้สถานะทางออนไลน์ปลอม

Udris (2014) ได้ศึกษาการกระทำการระรานทางไซเบอร์ ในบริบทโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเทศญี่ปุ่น ด้วยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 887 คน อายุเฉลี่ย 16.31 ปี จากพฤติกรรมการโพสต์รูปถ่ายหรือวิดีโอของบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ การกระจ่ายเรื่องโกหกและข่าวลือเกี่ยวกับบุคคลอื่น การใช้คำหยาดคายบนโลกออนไลน์ การดูถูก เหยียดหยาม การส่งคำขอมิเพศสัมพันธ์ทางออนไลน์ การสร้างโปรไฟล์ปลอม และการใช้คำหยาดคายทางโทรศัพท์

Antoniadou et al. (2016) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์ และการถูกระรานทางไซเบอร์ ในบริบทโรงเรียน ประเทศกรีซ ด้วยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,097 คน อายุเฉลี่ย 14 ปี โดยวัดจากพฤติกรรมการส่งข้อความเพื่อดูถูก เหยียดหยาม การแอบอ้างตัวตน การใส่ร้ายด้วยสิ่งที่ไม่เป็นความจริง การใช้รูปถ่ายหรือวิดีโอของบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ การส่งไฟล์ที่มีไวรัสคอมพิวเตอร์ การใช้โทรศัพท์ของบุคคลอื่น เพื่อนำไปแอบอ้างตัวตน โดยไม่ได้รับอนุญาต การโพสต์ หรือเขียนข้อความลงในพื้นที่สาธารณะเพื่อดูถูก เหยียดหยามบุคคลอื่น

การกีดกัน การข่มขู่ การเผยแพร่ความลับของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต

Gonzalez-Cabrera et al. (2019) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกระทำการระรานทางไซเบอร์ การถูกระรานทางไซเบอร์ และการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ ในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปน เป็นนักเรียนจำนวน 5,036 คน อายุเฉลี่ย 15.41 ปี โดยวัดจากพฤติกรรมการดูถูก เหยียดหยาม การข่มขู่ให้กลัว การโพสต์ภาพที่น่าอับอายของบุคคลอื่น การโพสต์ภาพในเชิงทางเพศ (ภาพบุคคลอื่นเปลี่ยนเสื้อ) การกีดกันบุคคลอื่นออกจากกลุ่มทางออนไลน์ การโพสต์ข่าวลือ เรื่องนินทาเกี่ยวกับบุคคลอื่นบนอินเทอร์เน็ต การแกล้งเพื่อส่งข้อความเพื่อให้บุคคลอื่นเดือดร้อน การถ่ายสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรงและส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์

Coelho & Sousa (2020) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกระทำการระรานทางไซเบอร์ เพียงด้านเดียว ในบริบทนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,003 อายุเฉลี่ย 12.78 ปี โดยวัดจากพฤติกรรมการข่มขู่เพื่อให้บุคคลนั้นทำสิ่งที่ตนต้องการ การเผยแพร่ข่าวลือที่ไม่เป็นความจริง การกีดกันจากการเข้าร่วมกลุ่ม การหยอกล้อเพื่อความสนุกของตัวเอง การดูถูกเพื่อนผ่านทางข้อความ การโพสต์ภาพที่บุคคลอื่นไม่ต้องการ การคุกคามทางเพศ

Zhu et al. (2021) ได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 14 ข้อคำถาม ที่ใช้วัดการกระทำการระรานทางไซเบอร์จำนวน 7 ข้อ และการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ จำนวน 7 ข้อ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนชาวจีน จำนวน 452 คน โดยมีอายุ 14-15 ปี ร้อยละ 12.8 และอายุ 16-20 ปี ร้อยละ 87.2 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยด้านการระรานทางไซเบอร์ประกอบไปด้วย การข่มขู่ผ่านการส่งข้อความ การส่งภาพที่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจเกี่ยวกับบุคคลอื่น การโพสต์วิดีโอที่ตนหรือภาพที่น่าอับอายของบุคคลอื่น การแกล้งข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น เพื่อนำมาปลอมตัวตนเป็นบุคคลนั้น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ การปล่อยข่าวลือที่เสียหายเกี่ยวกับบุคคลอื่น การกีดกันการเข้าร่วมกลุ่มของบุคคลอื่น และการก่อกวนบางคนตลอดเวลาพร้อมทั้งเข้าไปรบกวนการใช้ชีวิตของบุคคลนั้น

กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร (2562) ได้นำเครื่องมือที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์มาแปลเป็นฉบับภาษาไทย ซึ่งใช้กับบริบทนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุ 12 ถึง 18 ปี จำนวน 240 คน (อายุเฉลี่ย 15.14 ปี) โดยในตัวอย่างแบบสอบถามประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ และแบ่งหมวดการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเป็น 2 หมวด คือ (1) การกระทำการระรานทางไซเบอร์ และ (2) การถูกระรานทางไซเบอร์ ซึ่งในด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์ วัดจากพฤติกรรมการโพสต์สิ่งที่เหยียดหยามหรือนำอับอายแก่ผู้อื่นทางออนไลน์ การ

ส่งข้อความที่สร้างความเจ็บปวดแก่ผู้อื่น การส่งรูปภาพหรือวิดีโอที่น่าอับอายของผู้อื่น โดยที่ผู้อื่นไม่
 อยากให้คนอื่นเห็น การส่งความเห็นที่สร้างความเจ็บปวด เกี่ยวกับรูปภาพ หรือวิดีโอของผู้อื่นทาง
 ออนไลน์ (เช่น ล้อเลียนเจ้าของภาพ) การส่งข้อความ โดยมีเจตนาที่จะกีดกันหรือตัดบุคคลออกจาก
 กลุ่ม การโพสต์เรื่องส่วนตัวบางอย่าง เกี่ยวกับผู้อื่น โดยที่ผู้อื่นไม่ได้ต้องการให้คนอื่นรู้ การกระจาย
 ข่าวลือหรือเรื่องซุบซิบนินทาเกี่ยวกับผู้อื่น การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ

ดังนั้นพฤติกรรมด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์สามารถวัดพฤติกรรมได้จาก
 (1) การใช้ภาษาหยาบคาย (2) การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียง
 (4) การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน (5) การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์
 (6) การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อน (7) การข่มขู่เพื่อน (8) การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการ
 สื่อสารออนไลน์ (9) การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต (10) การส่งไวรัส
 คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน (11) การทำให้เพื่อนอับอาย (12) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ
 (13) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก และ
 (15) การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน

ตารางที่ 1 ตารางแสดงพฤติกรรมของการกระทำการระรานทางไซเบอร์

เอกสาร/งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการกระทำการ ระรานทางไซเบอร์	บริบท ที่ทำการศึกษา
Ozden & Icelliglu (2014)	1. การโทร หรือส่งข้อความแบบไม่ระบุ ตัวตน 2. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ 3. การส่งข้อความที่มีเนื้อหารุนแรง หยาบ คาย หรือข่มขู่ 4. กระจายเรื่องโกหกและข่าวลือเกี่ยวกับ บุคคลอื่น 5. การสร้างโปรไฟล์ปลอมหรือหน้าเว็บ 6. การโพสต์รูปถ่ายหรือวิดีโอของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ 7. ส่งคำขอมิเพศสัมพันธ์ทางออนไลน์ 8. แฉโปรไฟล์ของบุคคลอื่น 9. ข้อความที่ล่วงละเมิดหรือคุกคาม	บริบทของมหา ลัย (Istanbul Kultur) จำนวน 136 คน อายุ ในช่วง 18 ถึง 29 ปี โดยมี อัตราส่วนเพศ ชายต่อหญิง เท่ากับ 39:61

เอกสาร/งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมกระทำการ ระรานทางไซเบอร์	บริบท ที่ทำการศึกษา
	10. การใช้สถานะทางออนไลน์ปลอม	
Udris (2014)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การโพสต์รูปถ่ายหรือวิดีโอของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ 2. กระจายเรื่องโกหกและข่าวลือเกี่ยวกับบุคคลอื่น 3. การใช้คำหยาบคายบนโลกออนไลน์ 4. การดูถูกเหยียดหยาม 5. ส่งคำขอมิเพศสัมพันธ์ทางออนไลน์ 6. การสร้างโปรไฟล์ปลอม 7. การใช้คำหยาบคายทางโทรศัพท์ 	บริบทโรงเรียน ระดับชั้นมัธยม ปลาย ประเทศ ญี่ปุ่น ด้วยกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 887 คน อายุ เฉลี่ย 16.31 ปี
Antoniadou et al. (2016)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การส่งข้อความเพื่อดูถูก หรือเหยียดหยาม 2. การแอบอ้างตัวตน 3. การใส่ร้ายด้วยสิ่งที่ไม่เป็นความจริง 4. การใช้รูปถ่ายหรือวิดีโอของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ 5. การส่งไฟล์ที่มีไวรัสคอมพิวเตอร์ 6. การใช้โทรศัพท์ของบุคคลอื่น เพื่อนำไปแอบอ้างตัวตน โดยไม่ได้รับอนุญาต 7. การโพสต์ หรือเขียนข้อความลงในพื้นที่สาธารณะเพื่อดูถูก เหยียดหยามบุคคลอื่น 8. การกีดกัน 9. การข่มขู่ 10. การเผยแพร่ความลับของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต 11. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน 	บริบทโรงเรียน ประเทศกรีซ ด้วยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,097 คน อายุเฉลี่ย 14 ปี

เอกสาร/งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมกรรมการกระทำการ ระรานทางไซเบอร์	บริบท ที่ทำการศึกษา
	โดยไม่ได้รับอนุญาต	
Gonzalez-Cabrera et al. (2019)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การดูถูกเหยียดหยาม 2. การข่มขู่ให้กลัว 3. การโพสต์ภาพที่น่าอับอายของบุคคลอื่น 4. การโพสต์ภาพในเชิงทางเพศ (ภาพบุคคลอื่นเปลี่ยนเสื้อ) 5. การกีดกันบุคคลอื่นออกจากกลุ่มทางออนไลน์ 6. การโพสต์ข่าวลือ เรื่องนินทาเกี่ยวกับบุคคลอื่นบนอินเทอร์เน็ต 7. การแหย่ เพื่อส่งข้อความเพื่อให้บุคคลอื่นเดือดร้อน 8. การถ่ายสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรงและส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ 	<p>ในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ</p> <p>ประเทศสเปน เป็น</p> <p>นักเรียนจำนวน 5,036</p> <p>คน อายุเฉลี่ย 15.41 ปี</p>
Buelga et al. (2020)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การดูถูกเหยียดหยาม 2. การโทรโดยไม่ระบุตัวตน 3. การเผยแพร่ความลับส่วนตัวของบุคคลอื่น โดยที่เจ้าของไม่ได้อนุญาต 4. การก่อแกล้งบุคคลอื่น เพื่อความสนุกของตน 5. การใช้รหัสผ่านของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต 6. การแอบอ้างตัวตนบนโลกออนไลน์ 7. การโพสต์ข้อมูลส่วนตัวของบุคคลอื่นลงในโลกออนไลน์ 8. การใช้โทรศัพท์ของบุคคลอื่น โพสต์ 	<p>ในบริบทนักเรียนมัธยม</p> <p>ตอนต้น จำนวน 2,506</p> <p>คน อายุในช่วง 12 ถึง 16</p> <p>ปี</p>

เอกสาร/งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมกรรมการกระทำ ระรานทางไซเบอร์	บริบท ที่ทำการศึกษา
	<p>ข้อความ ภาพ เพื่อให้เจ้าของ โทรศัพท์เดือตร้อน</p> <p>9. การสร้างโปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลของ บุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจาก เจ้าของข้อมูล</p> <p>10. การกีดกัน เหมินเฉยต่อการเข้าร่วมกลุ่ม ออนไลน์ของผู้อื่น</p> <p>11. การยุยงให้บุคคลต้องทะเลาะกัน</p> <p>12. การขโมยภาพ วิดีทัศน์ส่วนตัวไปโพสต์ ลงโลกออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาตจาก เจ้าของ</p> <p>13. การแอบเปลี่ยนรหัสต่าง ๆ ที่ทำให้ เจ้าของต้องเดือตร้อน</p> <p>14. การส่งข้อความเพื่อยุยงให้เพื่อน ทะเลาะกันเอง</p>	
Coelho & Sousa (2020)	<p>1. การข่มขู่เพื่อให้บุคคลนั้นทำสิ่งที่ตน ต้องการ</p> <p>2. การเผยแพร่ข่าวลือที่ไม่เป็นความจริง</p> <p>3. การกีดกันจากการเข้าร่วมกลุ่ม</p> <p>4. การหยอกล้อเพื่อความสนุกของตัวเอง</p> <p>5. การดูถูกเพื่อนผ่านทางข้อความ</p> <p>6. การโพสต์ภาพที่บุคคลอื่นไม่ต้องการ</p> <p>7. การคุกคามทางเพศ</p>	<p>ในบริบทนักเรียนมัธยม ตอนต้น จำนวน 1,003 อายุเฉลี่ย 12.78 ปี</p>
Zhu et al. (2021)	<p>1. การข่มขู่ผ่านการส่งข้อความ</p> <p>2. การส่งภาพที่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจเกี่ยวกับ บุคคลอื่น</p> <p>3. การโพสต์วิทัศน์หรือภาพที่น่าอับอาย</p>	<p>ในบริบทเยาวชนชาวจีน จำนวน 452 คนที่มีอายุ 16 -20 ปี</p>

เอกสาร/งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมกระทำการ ระรานทางไซเบอร์	บริบท ที่ทำการศึกษา
	<p>ของบุคคลอื่น</p> <p>4. การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น เพื่อนำมาปลอมตัวตนเป็นบุคคลนั้น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ</p> <p>5. การปล่อยข่าวลือที่เสียหายเกี่ยวกับบุคคลอื่น</p> <p>6. การกีดกันการเข้าร่วมกลุ่มของบุคคลอื่น</p> <p>7. การก่อกวนบางคนตลอดเวลาพร้อมทั้งเข้าไปรบกวนการใช้ชีวิตของบุคคลนั้น</p>	
<p>กฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์ เสถียร (2562)</p>	<p>1. การโพสต์สิ่งที่ยับยั้งหรือนำอับอายแก่ผู้อื่นทางออนไลน์</p> <p>2. การส่งข้อความที่สร้างความเจ็บปวดแก่ผู้อื่น</p> <p>3. การส่งรูปภาพหรือวิดีโอที่น่าอับอายของผู้อื่น โดยที่ผู้ส่งนั้นไม่ต้องการให้คนอื่นเห็น</p> <p>4. การส่งความเห็นที่สร้างความเจ็บปวดเกี่ยวกับรูปภาพ หรือวิดีโอของผู้อื่นทางออนไลน์ (เช่น ล้อเลียนเจ้าของภาพ)</p> <p>5. การส่งข้อความ โดยมีเจตนาที่จะกีดกันหรือตัดบุคคลออกจากกลุ่ม</p> <p>6. การโพสต์เรื่องส่วนตัวบางอย่างเกี่ยวกับผู้อื่น โดยที่ผู้ส่งนั้นไม่ได้ต้องการให้คนอื่นรู้</p> <p>7. การกระจายข่าวลือหรือเรื่องซุบซิบนินทาเกี่ยวกับผู้อื่น</p> <p>8. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ</p>	<p>ในบริบทนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มตัวอย่างมีช่วง อายุ 12 ถึง 18 ปี จำนวน 240 คน (อายุเฉลี่ย 15.14 ปี)</p>

1.5 พฤติกรรมของการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์พฤติกรรมของการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ ออกเป็นตารางได้ดังตารางที่ 2 ตารางแสดงพฤติกรรมของการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ พฤติกรรม

Ozden & Icelliglu (2014) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ และการถูกระบาดทางไซเบอร์ ในบริบทของมหาลัย (Istanbul Kultur) จำนวน 136 คน อายุในช่วง 18 ถึง 29 ปี โดยมีอัตราส่วนเพศชายต่อหญิงเท่ากับ (39:61) โดยวัดพฤติกรรมของการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ ด้วยพฤติกรรมที่ได้รับโทรศัพท์ หรือรับข้อความที่ผู้ส่งไม่ระบุตัวตน การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ การได้รับข้อความที่มีเนื้อหารุนแรง หยาดคาย หรือข่มขู่ การตกเป็นหัวข้อของเรื่องโกหกและข่าวลือเกี่ยวกับตนเอง การถูกนำข้อมูลของตนไปสร้างโปรไฟล์ปลอม การถูกโพสต์รูปถ่ายหรือวิดีโอของตน โดยที่ตนไม่อนุญาต การได้รับคำขอมิเพศสัมพันธ์ทางออนไลน์ การถูกแฮ็กโปรไฟล์ของตน การได้รับข้อความที่ล่วงละเมิดหรือคุกคาม และการถูกนำสถานะทางออนไลน์ของตนไปใช้

Antoniadou et al. (2016) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการถูกระบาดทางไซเบอร์ ในบริบทโรงเรียน ประเทศกรีซ ด้วยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,097 คน อายุเฉลี่ย 14 ปี โดยวัดจากพฤติกรรมที่ได้รับข้อความที่ดูถูกเหยียดหยามตน การแอบอ้างตัวตนของตัวเองโดยผู้อื่น การถูกใส่ร้ายด้วยสิ่งที่ไม่เป็นความจริง การถูกใช้รูปถ่ายหรือวิดีโอของตน โดยที่ตนไม่ได้ยินยอม การได้รับไฟล์ที่มีไวรัสคอมพิวเตอร์ การถูกนำโทรศัพท์ของตนไปใช้ เพื่อนำไปแอบอ้างตัวตน โดยไม่ได้รับอนุญาต การถูกดูถูกเหยียดหยาม ด้วยข้อความในพื้นที่สาธารณะ การถูกกีดกันออกจากกลุ่ม การถูกข่มขู่ การถูกนำความลับส่วนตัวของตนไปเผยแพร่ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต การถูกนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของไปใช้งาน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต

Selkie et al. (2016) ได้ทำการศึกษาการละเมิดทางไซเบอร์ 3 ด้าน คือ ด้านการถูกระบาดทางไซเบอร์ ด้านการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ และด้านการอยู่ในเหตุการณ์การละเมิดทางไซเบอร์ในระดับมหาวิทยาลัยของเพชหึง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเพชหึงจาก 4 มหาวิทยาลัย จำนวน 249 คน โดยวัดพฤติกรรมด้านการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ ด้วยพฤติกรรมการถูกบุคคลอื่นแฮ็กรหัสผ่านและชื่อผู้ใช้งานทางออนไลน์ การถูกโพสต์ข้อความที่สร้างความเกลียดชัง การถูกโพสต์รูปภาพที่ไม่พึงประสงค์ของตน การสร้างกลุ่มเพื่อน เพื่อใช้คุกคามตน การถูกนำโปรไฟล์ของตนไปใช้ เพื่อปลอมตัวตนโดยบุคคลอื่น การได้รับข้อความที่ทำให้ตนต้องอับอาย หรือใช้ข่มขู่ การได้รับอีเมลเพื่อทำให้ตนรู้สึกอับอาย หรือถูกข่มขู่ การถูกก่อกวนขณะที่ตนกำลังถ่ายทอดสดทางออนไลน์ การถูกใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้ตนและเพื่อนเกิดความแตกแยก การได้รับคำขอเพื่อมีเพศสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ตกับตน การถูกเผยแพร่สถานะทางเพศ หรือสถานะทางสุขภาพตน

Gonzalez-Cabrera et al. (2019) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการกระทำการระรานทางไซเบอร์ การถูกระรานทางไซเบอร์ และการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ ในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปน เป็นนักเรียนจำนวน 5,036 คน อายุเฉลี่ย 15.41 ปี โดยวัดพฤติกรรมการถูกระรานทางไซเบอร์ จากพฤติกรรมการถูกดูถูก เหยียดหยาม การถูกข่มขู่ให้ตนรู้สึกกลัว การถูกโพสต์ภาพของตนที่น่าอับอาย การถูกโพสต์ภาพของตนในเชิงทางเพศ การถูกกีดกันออกจากกลุ่มทางออนไลน์ การถูกโพสต์ข่าวลือที่นินทาเกี่ยวกับตนบนอินเทอร์เน็ต การถูกแฉ็กเพื่อส่งข้อความเพื่อให้ตนต้องเดือดร้อน การถูกถ่ายในเชิงสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง และการถูกนำสิ่งที่ตนถูกถ่ายในเชิงสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ไปโพสต์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์

Zhu et al. (2021) ได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 14 ข้อคำถาม ที่ใช้วัดการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ จำนวน 7 ข้อ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนชาวจีน จำนวน 452 คน โดยมีอายุ 14-15 ปี ร้อยละ 12.8 และอายุ 16-20 ปี ร้อยละ 87.2 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยด้านการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ประกอบไปด้วยการถูกข่มขู่ผ่านการส่งข้อความ การถูกส่งภาพที่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจเกี่ยวกับตน การถูกโพสต์วิดิทัศน์หรือภาพที่น่าอับอายของตน การถูกแฉ็กข้อมูลส่วนบุคคลของตน เพื่อนำไปใช้ปลอมตัวตนเป็นตัวเอง โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต การถูกปล่อยข่าวลือที่ให้น้องต้องเสียหาย การถูกกีดกันการเข้าร่วมกลุ่ม และการถูกก่อกวนตลอดเวลา จนถึงขั้นรบกวนการใช้ชีวิตประจำวันของตน

กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร (2562) ได้นำเครื่องมือที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์มาแปลเป็นฉบับภาษาไทย ซึ่งใช้กับบริบทนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุ 12 ถึง 18 ปี จำนวน 240 คน (อายุเฉลี่ย 15.14 ปี) โดยในแบบสอบถามประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ และแบ่งหมวดการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเป็น 2 หมวด คือ (1) การกระทำการระรานทางไซเบอร์ และ (2) การถูกระรานทางไซเบอร์ ซึ่งในด้านการถูกระรานทางไซเบอร์ วัดจากพฤติกรรมที่เคยพบว่ามีผู้อื่นโพสต์หรือโพสต์ซ้ำบางสิ่งที่คุณทำให้อับอาย หรือหยาบคายต่อคุณทางออนไลน์ การเคยได้รับข้อความที่ทำให้เจ็บปวด (ทางอีเมล ข้อความ หรือการสนทนาออนไลน์ การเคยถูกกีดกันหรือตัดออกจากกลุ่มบนโลกออนไลน์โดยเจตนา การเคยพบว่ามี การโพสต์หรือโพสต์ซ้ำข้อมูลส่วนบุคคลที่คุณไม่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ บนโลกออนไลน์ การเคยพบข่าวลือหรือเรื่องซุบซิบนินทาเกี่ยวกับคุณกระจายอยู่บนโลกออนไลน์ การเคยได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (เช่น ภาพหรือมุขตลก) จากใครบางคน ซึ่งพยายามทำให้คุณอับอายหรือแกล้งคุณเพื่อความสนุกของตัวเอง

ดังนั้นพฤติกรรมด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์สามารถวัดพฤติกรรมได้จาก (1) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคาย (2) การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำ

ให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง (4) การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (5) การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (7) การถูกข่มขู่ (8) การถูกดูถูก (9) การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (10) การได้รับไฟล์ที่มีไวรัสที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน (11) การถูกทำให้รู้สึกอับอาย (12) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การถูกก่อกวน และ (15) การถูกโจรกรรมข้อมูลของตน

ตารางที่ 2 ตารางแสดงพฤติกรรมของการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
Ozden & Icellioglu (2014)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การได้รับโทรศัพท์ หรือรับข้อความที่ผู้ส่งไม่ระบุตัวตน 2. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ 3. การได้รับข้อความที่มีเนื้อหารุนแรง หยาดคาย หรือข่มขู่ 4. การตกเป็นหัวข้อของเรื่องโกหกและข่าวลือเกี่ยวกับตนเอง 5. การถูกนำข้อมูลของตนไปสร้างโปรไฟล์ปลอม 6. การถูกโพสต์รูปถ่ายหรือวิดีโอของตน โดยที่ตนไม่อนุญาต 7. การได้รับคำขอมิเพศสัมพันธ์ทางออนไลน์ 8. การถูกแฮ็กโปรไฟล์ของตน 9. การได้รับข้อความที่ล่วงละเมิดหรือคุกคาม และการถูกนำสถานะทางออนไลน์ของตนไปใช้ 	บริบทของมหาวิทยาลัย (Istanbul Kultur) จำนวน 136 คน อายุในช่วง 18 ถึง 29 ปี โดยมี อัตราส่วนเพศชาย ต่อหญิงเท่ากับ 39:61
Antoniadou et al. (2016)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การได้รับข้อความที่ถูกเหยียดหยามตน 2. การแอบอ้างตัวตนของตัวเองโดยผู้อื่น 3. การถูกใส่ร้ายด้วยสิ่งที่ไม่เป็นความจริง 4. การถูกใช้รูปถ่ายหรือวิดีโอของตน โดยที่ตนไม่ได้ยินยอม 	บริบทโรงเรียน ประเทศกรีซ ด้วย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,097 คน อายุเฉลี่ย 14 ปี

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการถูกระงับการระราน ทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
	5. การได้รับไฟล์ที่มีไวรัสคอมพิวเตอร์ 6. การถูกนำโทรศัพท์ของตนไปใช้ เพื่อนำไป แอบอ้างตัวตน โดยไม่ได้รับอนุญาต 7. การถูกดูถูก เหยียดหยาม ด้วยข้อความใน พื้นที่สาธารณะ 8. การถูกกีดกันออกจากกลุ่ม 9. การถูกข่มขู่ 10. การถูกนำความลับส่วนตัวของตนไปเผยแพร่ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต 11. การถูกนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของไปใช้งาน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	
Selkie et al. (2016)	1. การถูกบุคคลอื่นแฮ็กรหัสผ่านและชื่อผู้ใช้งาน ทางออนไลน์ 2. การถูกโพสต์ข้อความที่สร้างความเกลียดชัง 3. การถูกโพสต์รูปภาพที่ไม่พึงประสงค์ของตน 4. การสร้างกลุ่มเพื่อน เพื่อใช้คุกคามตน 5. การถูกนำโปรไฟล์ของตนไปใช้ เพื่อปลอม ตัวตนโดยบุคคลอื่น 6. การได้รับข้อความที่ทำให้ตนต้องอับอาย หรือ ใช้ข่มขู่ 7. การได้รับอีเมลเพื่อทำให้ตนรู้สึกอับอาย หรือ ถูกข่มขู่ 8. การถูกก่อกวนขณะที่ตนกำลังถ่ายทอดสดทาง ออนไลน์ 9. การถูกใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้ตนและเพื่อน เกิดความแตกแยก 10. การได้รับคำขอ เพื่อมีเพศสัมพันธ์ทาง	ระดับมหาวิทยาลัย ของเพนซิลวาเนีย โดยใช้ กลุ่มตัวอย่างเพศ หญิงจาก 4 มหาวิทยาลัย จำนวน 249 คน

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการถูกระทำการละเมิด ทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
	อินเทอร์เน็ตกับตน 11. การถูกเผยแพร่สถานะทางเพศ หรือสถานะทางสุขภาพตน	
Gonzalez-Cabrera et al. (2019)	1. การถูกดูถูกเหยียดหยาม 2. การถูกข่มขู่ให้ตนรู้สึกกลัว 3. การถูกโพสต์ภาพของตนที่น่าอับอาย 4. การถูกโพสต์ภาพของตนในเชิงทางเพศ 5. การถูกกีดกันออกจากกลุ่มทางออนไลน์ 6. การถูกโพสต์ข่าวลือที่นินทาเกี่ยวกับตนบนอินเทอร์เน็ต 7. การถูกแหย่เพื่อส่งข้อความเพื่อให้ตนต้องเดือดร้อน 8. การถูกถ่ายในเชิงสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง 9. การถูกนำสิ่งที่ตนถูกถ่ายในเชิงสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ไปโพสต์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	ในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปน เป็นนักเรียนจำนวน 5,036 คน อายุเฉลี่ย 15.41 ปี
Zhu et al. (2021)	1. การถูกข่มขู่ผ่านการส่งข้อความ 2. การถูกส่งภาพที่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจเกี่ยวกับตน 3. การถูกโพสต์วิดีโอที่ตนหรือภาพที่น่าอับอายของตน 4. การถูกแหย่ข้อมูลส่วนบุคคลของตน เพื่อนำไปใช้ปลอมตัวตนเป็นตัวเอง โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต 5. การถูกปล่อยข่าวลือที่ให้ตนต้องเสียหาย 6. การถูกกีดกันการเข้าร่วมกลุ่ม 7. การถูกก่อกวนตลอดเวลาจนถึงขั้นรบกวนการ	ในบริบทเยาวชนชนชาวจีนจำนวน 452 คน ที่มีอายุ 16 -20 ปี

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมและการกระทำที่ ทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
	ใช้ชีวิตประจำวันของตน	
กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์ เสถียร (2562)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเคยพบว่ามีผู้อื่นโพสต์หรือโพสต์ซ้ำบางสิ่ง ที่ให้คุณให้อับอาย หรือหยาบคายต่อคุณทาง ออนไลน์ 2. การเคยได้รับข้อความที่ทำให้เจ็บปวด(ทาง อีเมล, ข้อความ หรือการสนทนาออนไลน์ 3. การเคยถูกกีดกันหรือตัดออกจากกลุ่มบนโลก ออนไลน์โดยเจตนา 4. การเคยพบว่ามีใครโพสต์หรือโพสต์ซ้ำข้อมูล ส่วนบุคคลที่คุณไม่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ บน โลกออนไลน์ 5. การเคยพบข่าวลือหรือเรื่องซุบซิบนินทา เกี่ยวกับคุณกระจายอยู่บนโลกออนไลน์ 6. การเคยได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (เช่น ภาพ หรือมุขตลก) จากใครบางคน ซึ่งพยายามทำ ให้คุณอับอายหรือแกล้งคุณเพื่อความสนุกของ ตัวเอง 	<p>ในบริบทนักเรียน มัธยมศึกษาตอน ปลาย และกลุ่ม ตัวอย่างมีช่วงอายุ 12 ถึง 18 ปี จำนวน 240 คน (อายุเฉลี่ย 15.14 ปี)</p>

1.6 พฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์พฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ ออกเป็นตารางได้ดังตารางที่ 3 ตารางแสดงพฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

Huang & Chou (2010) ได้ศึกษาการกระทำความผิดทางไซเบอร์ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของประเทศไต้หวัน จำนวน 545 คน ซึ่งตอบแบบสอบถามสมบูรณ์จำนวน 317 คน โดยได้พยายามค้นหาว่าการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์สามารถใช้บ่งชี้พฤติกรรมของการกระทำความผิดทางไซเบอร์ได้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยวัดจากพฤติกรรมการรับรู้ว่าเป็นเพื่อนในชั้นเรียนถูกข่มขู่คุกคามทางออนไลน์ การรับรู้ว่าเป็นเพื่อนในชั้นเรียนถูกก่อกวนทางออนไลน์ การรับรู้ว่าเป็นเพื่อนในชั้นเรียน

ถูกกล่าวหาด้วยข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง การรับรู้ว่าเป็นในชั้นเรียนใช้รหัสผ่าน หรืออีเมลปลอมที่ใช้ข้อมูลบุคคลอื่น และการรับรู้ว่าเป็นในชั้นเรียนถูกดูถูกเหยียดหยามบนช่องทางออนไลน์

Francisco et al. (2015) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 349 สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และ 170 คน สำหรับทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (Item Response Theory : IRT) อัตราส่วนเพศชายต่อหญิงเท่ากับ 22.4 : 77.6 อายุอยู่ในช่วง 20 ถึง 26 ปี โดยใช้มาตรวัดการถูกรังแกการระรานทางไซเบอร์ และการอยู่ในเหตุการณ์ของผู้กระทำและผู้ถูกรังแกการระรานทางไซเบอร์ โดยวัดจากพฤติกรรมการพบเห็นการข่มขู่ คุกคาม หรือการถูกข่มขู่ คุกคาม การพบเห็นการละเมิด หรือถูกละเมิดทางเพศ การพบเห็นการสร้างข่าวลือ หรือถูกกล่าวถึงในข่าวลือเกี่ยวกับชีวิตของเพื่อนคนหนึ่ง การพบเห็นการก่อกวน หรือถูกก่อกวนเพื่อความสนุกของคนกลุ่มหนึ่ง การพบเห็นการดูถูก เหยียดหยาม หรือถูกดูถูก เหยียดหยาม การพบเห็นการแสดงข้อมูลส่วนตัว หรือถูกแสดงข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับเพื่อน การพบเห็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว หรือถูกเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับเพื่อน การพบเห็นการปลอมตัวตน หรือถูกปลอมตัวตน การพบเห็นการใช้ภาพ หรือถูกใช้ภาพของเพื่อนคนหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของภาพ

Garaigordobil (2015) ได้ศึกษาพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ 3 ด้าน คือ ด้านการกระทำการระรานการระรานทางไซเบอร์ ด้านการถูกรังแกการระรานทางไซเบอร์ และด้านการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนในประเทศบัสโก ซึ่งเป็นแคว้นปกครองตนเองแคว้นหนึ่งในภาคเหนือของราชอาณาจักรสเปน จำนวน 3,026 คน อายุอยู่ในช่วง 12 ถึง 18 ปี โดยศึกษาพฤติกรรมเป้าหมาย คือ การพบเห็นการส่งข้อความเพื่อดูถูก การพบเห็นการโทรเพื่อดูถูก การพบเห็นการโจมตี การพบเห็นการแอบถ่าย หรือโพสต์ลงพื้นที่ออนไลน์ การพบเห็นการถ่ายทอดสดเป็นรูปภาพ หรือวิดีโอ การพบเห็นการแอบถ่ายในพื้นที่ส่วนตัว (ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า) การพบเห็นการโทรแบบไม่ระบุตัวตนเพื่อทำให้กลัว การพบเห็นการข่มขู่ คุกคามผ่านการโทร หรือข้อความ การพบเห็นการละเมิดทางเพศผ่านโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ต การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลออนไลน์ การพบเห็นการตัดต่อภาพหรือวิดีโอเพื่อเผยแพร่ การพบเห็นการกีดกันทางกลุ่มออนไลน์ การพบเห็นการข่มขู่เพื่อให้ทำสิ่งที่ผู้ข่มขู่ต้องการแบบไม่เปิดเผยความสัมพันธ์ การพบเห็นการข่มขู่ให้ตาย และการพบเห็นการเผยแพร่ข่าวลือ

Ferreira et al. (2016) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการกระทำการระรานทางไซเบอร์และการถูกรังแกการระรานทางไซเบอร์ ซึ่งได้ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาวโปรตุเกสและชาวบราซิลจำนวน 788 คน โดยวัดจากพฤติกรรมการพบเห็นการข่มขู่บุคคลอื่น การพบเห็นการละเมิดทางเพศ การพบเห็นการปล่อยข่าวลือ การพบ

เห็นการปลอมตัวตน การพบเห็นการก่อกวนเพื่อความสนุก การพบเห็นการดูถูกเหยียดหยามบุคคลอื่น การพบเห็นการแสดงข้อมูลสำคัญของบุคคลอื่น การพบเห็นการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของบุคคลอื่น และการพบเห็นการใช้ภาพของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ

Selkie et al. (2016) ได้ทำการศึกษาการกระทำความผิดทางไซเบอร์ 3 ด้าน คือ ด้านการกระทำความผิดทางไซเบอร์ ด้านการถูกระทำความผิดทางไซเบอร์ และด้านการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ในระดับมหาวิทยาลัยของเพชฌัญญ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเพชฌัญญจาก 4 มหาวิทยาลัยจำนวน 249 คน โดยวัดพฤติกรรมด้านการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ด้วยพฤติกรรมการพบเห็นการแฮ็กรหัสผ่านและชื่อผู้ใช้งานทางออนไลน์ของบุคคลอื่น การพบเห็นการโพสต์ข้อความที่สร้างความเกลียดชัง การพบเห็นการโพสต์รูปภาพที่ไม่พึงประสงค์ การพบเห็นการสร้างกลุ่มเพื่อนคุกคามบุคคลอื่น การพบเห็นการสร้างโปรไฟล์ปลอม การพบเห็นการส่งข้อความที่น่าอับอาย หรือข่มขู่ การพบเห็นการส่งอีเมลเพื่อทำให้อาย หรือข่มขู่ การพบเห็นการก่อกวนบุคคลอื่นขณะที่เขากำลังถ่ายทอดสดทางออนไลน์ การพบเห็นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างความแตกแยก การพบเห็นการขโมยเพศสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต การพบเห็นการเผยแพร่สถานะทางเพศ หรือสถานะทางสุขภาพของบุคคลอื่น

Gonzalez-Cabrera et al. (2019) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการกระทำความผิดทางไซเบอร์ การถูกระทำความผิดทางไซเบอร์ และการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ ในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปน เป็นนักเรียนจำนวน 5,036 คน อายุเฉลี่ย 15.41 ปี โดยวัดพฤติกรรมการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ จากพฤติกรรมการพบเห็นการส่งข้อความข่มขู่หรือดูถูก ผ่านทางโทรศัพท์ การพบเห็นการโพสต์รูปภาพที่น่าอับอายของบุคคลอื่นทางอินเทอร์เน็ต การพบเห็นการก่อกวนในแนวมุขตลก ขำวล้อ นินทาบนอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เพื่อนรู้สึกอับอาย การพบเห็นการแหย่เพื่อส่งข้อความผ่านทางอีเมล หรือสื่อทางสังคม โดยทำให้บุคคลที่ถูกแหย่ต้องเดือดร้อน การพบเห็นการบันทึกภาพ หรืออัดวิดีโอเหตุการณ์ที่กลุ่มบุคคลกำลังหัวเราะ หรือบังคับให้เพื่อนบางคนทำในสิ่งที่เขารู้สึกอับอาย หรือขายหน้า การพบเห็นการบันทึกภาพ หรืออัดวิดีโอที่กลุ่มบุคคลกำลังดี หรือทำร้ายบุคคลหนึ่ง การพบเห็นการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว หรือภาพของบุคคลหนึ่งบนอินเทอร์เน็ต การพบเห็นการกีดกันบุคคลหนึ่งให้ออกจากกลุ่มออนไลน์อย่างตั้งใจ การพบเห็นการส่งข้อความซ้ำ ๆ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับข้อความต้องรู้สึกกลัว และการพบเห็นการบันทึกภาพ หรืออัดวิดีโอที่บุคคลหนึ่งกำลังทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทางเพศ

ดังนั้นพฤติกรรมด้านการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์สามารถวัดพฤติกรรมได้จาก (1) การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย (2) การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) การพบเห็นขำวล้อที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย (4) การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูล

ส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น (5) การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (6) การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ (7) การพบเห็นการข่มขู่ (8) การพบเห็นการดูถูกเพื่อน (9) การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน (10) การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ (11) การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย (12) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน และ (15) การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3 ตารางแสดงพฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์

เอกสาร/งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์	บริบทที่ทำการศึกษา
Huang & Chou (2010)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับรู้ว่ามีเพื่อนในชั้นเรียนถูกข่มขู่ คุกคามทางออนไลน์ 2. การรับรู้ว่ามีเพื่อนในชั้นเรียนถูกก่อกวนทางออนไลน์ 3. การรับรู้ว่ามีเพื่อนในชั้นเรียนถูกกล่าวหาด้วยข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง 4. การรับรู้ว่ามีเพื่อนในชั้นเรียนใช้รหัสผ่าน หรืออีเมลปลอมที่ใช้ข้อมูลบุคคลอื่น 5. การรับรู้ว่ามีเพื่อนในชั้นเรียนถูกดูถูก เหยียดหยามบนช่องทางออนไลน์ 	<p>นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของประเทศไต้หวัน</p> <p>จำนวน 545 คน ซึ่งตอบแบบสอบถามสมบูรณ์จำนวน 317 คน</p>
Francisco et al. (2015)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพบเห็นการข่มขู่ คุกคาม หรือการถูกข่มขู่ คุกคาม 2. การพบเห็นการละเมิด หรือถูกละเมิดทางเพศ 3. การพบเห็นการสร้างข่าวลือ หรือถูกกล่าวถึงในข่าวลือเกี่ยวกับชีวิตของเพื่อนคนหนึ่ง 4. การพบเห็นการก่อกวน หรือถูกก่อกวนเพื่อความสนุกของคนกลุ่มหนึ่ง 5. การพบเห็นการดูถูก เหยียดหยาม หรือถูกดูถูก เหยียดหยาม 	<p>นักศึกษา มหาวิทยาลัย</p> <p>จำนวน 349 สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และ 170 คน สำหรับทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (Item</p>

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการณ์การ ระรานทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
	6. การพบเห็นการแสดงข้อมูลส่วนตัว หรือถูก แสดงข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวกับเพื่อน	Response Theory : IRT) อัตราส่วนเพศ
	7. การพบเห็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว หรือถูก เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวกับเพื่อน	ชายต่อหญิงเท่ากับ 22.4 : 77.6 อายุอยู่
	8. การพบเห็นการปลอมตัวตน หรือถูกปลอม ตัวตน	ในช่วง 20 ถึง 26 ปี
	9. การพบเห็นการใช้ภาพ หรือถูกใช้ภาพของ เพื่อนคนหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ ภาพ	
Garaigordobil (2015)	1. การพบเห็นการส่งข้อความเพื่อดูถูก 2. การพบเห็นการโทรเพื่อดูถูก 3. การพบเห็นการโจมตี 4. การพบเห็นการแอบถ่าย หรือโพสต์ลงพื้นที่ ออนไลน์ 5. การพบเห็นการถ่ายทอดสดเป็นรูปภาพ หรือ วิดีโอ 6. การพบเห็นการแอบถ่ายในพื้นที่ส่วนตัว (ห้อง เปลี่ยนเสื้อผ้า) 7. การพบเห็นการโทรแบบไม่ระบุตัวตนเพื่อทำ ให้กลัว 8. การพบเห็นการข่มขู่ คุกคามผ่านการโทร หรือ ข้อความ 9. การพบเห็นการละเมิดทางเพศผ่านโทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ต 10. การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลออนไลน์ 11. การพบเห็นการตัดต่อภาพหรือวิดีโอเพื่อ เผยแพร่	เยาวชนในประเทศ บัสโก ซึ่งเป็นแคว้น ปกครองตนเอง แคว้นหนึ่งใน ภาคเหนือของ ราชอาณาจักรสเปน จำนวน 3,026 คน อายุอยู่ในช่วง 12 ถึง 18 ปี

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการณ์การ ระรานทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
	12. การพบเห็นการกีดกันทางกลุ่มออนไลน์ การพบเห็นการข่มขู่เพื่อให้ทำสิ่งที่ผู้ข่มขู่ต้องการ แบบไม่เปิดเผยความสัมพันธ์ การพบเห็นการข่มขู่ให้ตาย และการพบเห็นการเผยแพร่ข่าวลือ	
Ferreira et al. (2016)	1. การพบเห็นการข่มขู่บุคคลอื่น 2. การพบเห็นการละเมิดทางเพศ 3. การพบเห็นการปล่อยข่าวลือ 4. การพบเห็นการปลอมตัวตน 5. การพบเห็นการก่อวินาศกรรมเพื่อความสนุก 6. การพบเห็นการดูถูกเหยียดหยามบุคคลอื่น 7. การพบเห็นการแสดงข้อมูลสำคัญของบุคคลอื่น 8. การพบเห็นการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของบุคคลอื่น 9. การพบเห็นการใช้ภาพของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ	นักศึกษา มหาวิทยาลัยชาวโปรตุเกสและชาวบราซิลจำนวน 788 คน
Selkie et al. (2016)	1. การพบเห็นการแฮ็กรหัสผ่านและชื่อผู้ใช้งานทางออนไลน์ของบุคคลอื่น 2. การพบเห็นการโพสต์ข้อความที่สร้างความเกลียดชัง 3. การพบเห็นการโพสต์รูปภาพที่ไม่พึงประสงค์ 4. การพบเห็นการสร้างกลุ่มเพื่อนคุกคามบุคคลอื่น 5. การพบเห็นการสร้างโปรไฟล์ปลอม 6. การพบเห็นการส่งข้อความที่น่าอับอาย หรือข่มขู่	ระดับมหาวิทยาลัยของเพศหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจาก 4 มหาวิทยาลัยจำนวน 249 คน

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการณ์การ ระรานทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
	7. การพบเห็นการส่งอีเมลเพื่อทำให้อาย หรือ ข่มขู่ 8. การพบเห็นการก่อกวนบุคคลอื่นขณะที่เขา กำลังถ่ายทอดสดทางออนไลน์ 9. การพบเห็นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างความ แตกแยก 10. การพบเห็นการข่มขู่เพศสัมพันธ์ทาง อินเทอร์เน็ต 11. การพบเห็นการเผยแพร่สถานะทางเพศ หรือ สถานะทางสุขภาพของบุคคลอื่น	
Gonzalez-Cabrera et al. (2019)	1. การพบเห็นการส่งข้อความข่มขู่ หรือดูถูก ผ่านทางโทรศัพท์ 2. การพบเห็นการโพสต์รูปภาพที่น่าอับอายของ บุคคลอื่นทางอินเทอร์เน็ต 3. การพบเห็นการก่อกวนในแนวมุขตลก ขำล้อ นินทาบนอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เพื่อนรู้สึกอับ อาย 4. การพบเห็นการแหย่เพื่อส่งข้อความผ่านทาง อีเมล หรือสื่อทางสังคม โดยทำให้บุคคลที่ถูก แหย่ต้องเดือดร้อน 5. การพบเห็นการบันทึกภาพ หรืออัดวิดีโอที่ เหตุการณ์ที่กลุ่มบุคคลกำลังหัวเราะ หรือ บังคับให้เพื่อนบางคนทำในสิ่งที่เขาารู้สึกอับ อาย หรือขายหน้า 6. การพบเห็นการบันทึกภาพ หรืออัดวิดีโอที่ กลุ่มบุคคลกำลังตี หรือทำร้ายบุคคลหนึ่ง 7. การพบเห็นการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว หรือ	บริบทภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศสเปน เป็นนักเรียนจำนวน 5,036 คน อายุเฉลี่ย 15.41 ปี

เอกสาร/งานวิจัย ที่ เกี่ยวข้อง	รายละเอียดพฤติกรรมการณ์การ ระรานทางไซเบอร์	บริบทที่ ทำการศึกษา
	ภาพของบุคคลหนึ่งบนอินเทอร์เน็ต	
	8. การพบเห็นการกีดกันบุคคลหนึ่งให้ออกจาก กลุ่มออนไลน์อย่างตั้งใจ	
	9. การพบเห็นการส่งข้อความซ้ำ ๆ เพื่อให้ บุคคลที่ได้รับข้อความต้องรู้สึกกลัว	
	10. การพบเห็นการบันทึกภาพ หรืออัดวิดีโอที่ บุคคลหนึ่งกำลังทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทาง เพศ	

1.7 บริบทของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีบริบทของนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต ดัง

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจำแนกตามเพศ

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.7.1 บริบทของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จากข้อมูลสถิติจำนวนนักศึกษาปีการศึกษา 2563 (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติจำนวนนักศึกษาปีการศึกษา 2563 จำแนกตามกลุ่มสถาบัน ชื่อสถาบัน คณะ สาขาวิชา ระดับการศึกษา และ เพศ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2564) พบว่า มีนักศึกษาเพศชายที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตจำนวน 608,176 คน และมีนักศึกษาเพศหญิงที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตจำนวน 908,701 คน รวมเป็นทั้งสิ้น 1,516,877 คน ทำให้ได้ว่าอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงในบริบทนักศึกษาปริญญาบัณฑิตเท่ากับ 40.09 : 59.91

1.7.2 บริบทของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จากข้อมูลสถิติจำนวนนักศึกษาปีการศึกษา 2564 (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565)

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติจำนวนนักศึกษาปีการศึกษา 2563 จำแนกตามกลุ่มสถาบัน ชื่อสถาบัน คณะ สาขาวิชา ระดับการศึกษา และ เพศ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2565) พบว่า มีนักศึกษาเพศชายที่กำลังศึกษาในระดับปริญญา

บัณฑิตจำนวน 598,779 คน และมีนักศึกษาเพศหญิงที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตจำนวน 902,010 คน รวมเป็นทั้งสิ้น 1,500,789 คน ทำให้ได้ว่าอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงในบริบท นักศึกษาปริญญาบัณฑิตเท่ากับ 39.90 : 60.10

1.7.3 บริบทของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตในการวิจัยครั้งนี้

เนื่องจากอัตราส่วนระหว่างเพศชายกับเพศหญิงของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 มีอัตราส่วนระหว่างเพศชายกับเพศหญิงอยู่ที่ประมาณ 40 : 60 ดังนั้นในการวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จึงใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 40 : 60 ดัง

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจำแนกตามเพศ

บริบท	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง (คน)	รวม (คน)	อัตราส่วน (ชาย : หญิง)
ปีการศึกษา 2563	608,176	908,701	1,516,877	40.09 : 59.91
ปีการศึกษา 2564	598,779	902,010	1,500,789	39.90 : 60.10
อัตราส่วนระหว่างเพศ (ชาย : หญิง) ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 40 : 60				

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

2.1 ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis: EFA) เป็นลักษณะการวัดที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้และตัวแปรแฝงที่เป็นข้อมูลในระดับอันตรภาค (Interval level) โดยตัวแปรแฝงจะเรียกว่าองค์ประกอบ (Factor) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับตัวแปรแฝงจะเรียกว่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loadings) เพื่อสร้างทฤษฎีโครงสร้างการวัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการลดจำนวนตัวแปร โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเส้นที่คงค่าความแปรปรวนเดิมของตัวแปรสังเกตได้มากที่สุด หรือต้องการความหมายของตัวแปรแฝงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดได้ (Fontaine, 2005; Sakaluk & Short, 2017; ปรียานุช อภิบุญโยภาส, 2559)

2.2 จุดประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ช่วยให้สิ่งที่ต้องการวัด มีความชัดเจน และสามารถนำไปวิเคราะห์หาความตรงเชิงโครงสร้างได้ ซึ่งในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มีเหตุผลในการนำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมาใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.2.1 เพื่อสำรวจความสัมพันธ์และสร้างแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรสังเกตได้

2.2.2 เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของรายการข้อคำถาม เพื่อใช้อธิบายว่าข้อคำถามที่ใช้วัดมีความสัมพันธ์ในระดับใด โดยใช้เมทริกซ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามและองค์ประกอบที่เรียกว่า เมทริกซ์โครงสร้าง (Structure matrix)

2.2.3 เพื่อวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์กันระหว่างโครงสร้าง

2.2.4 เพื่อเพิ่ม/ลดตัวแปรสังเกตได้ต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับวัดตัวแปรแฝง

2.2.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเครื่องมือแบบวัดต่าง ๆ ต่อไปได้

2.3 การกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

Comrey & Lee (1992) ได้เสนอขนาดของตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยจำนวนอย่างง่าย คือ จำนวนตัวอย่างขนาด 200 หน่วย ถือว่า พอใช้ (fair) จำนวนตัวอย่างขนาด 300 หน่วย ถือว่า ดี (good) และจำนวนตัวอย่างขนาด 400 หน่วย ถือว่า ดีมาก (Excellent)

Fabrigar et al. (1999) จึงได้เสนอให้มีการกำหนดขนาดตัวอย่างตามอัตราส่วนระหว่างตัวอย่างกับข้อคำถาม และในต่อมา Muthén & Muthén (2002) ได้เสนอให้คำนวณหาขนาดตัวอย่างขั้นต่ำสุด โดยอิงจากวิธีการของ Maximum-Likelihood แต่่วิธีการนี้เหมาะสำหรับการหาตัวอย่างของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมากกว่า เนื่องจากยังไม่สามารถทราบถึงโมเดลโครงสร้าง สมมติฐาน และองค์ประกอบ ได้ล่วงหน้าก่อนการคำนวณขนาดตัวอย่าง เพราะผู้วิจัยไม่สามารถทราบค่าความร่วมกัน (Communality) ได้ล่วงหน้า Goretzko et al. (2019) จึงแนะนำให้มีความขนาดตัวอย่างขั้นต่ำตั้งแต่ 400 ตัวอย่างขึ้นไป

Hertzog (2008) ได้เสนอขนาดตัวอย่างขั้นต่ำสำหรับการทดสอบนำร่อง (Pilot test) ในกรณีต่าง ๆ และเสนอว่าจำนวนตัวอย่างเพียง 20-25 ตัวอย่าง สามารถเพียงพอต่อการทดสอบนำร่องในการวิจัย และได้ทำการหาความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากจำนวนขนาดตัวอย่างที่

แตกต่างกัน พบว่าเมื่อต้องการทดสอบความเที่ยงกับแบบสอบถามที่มีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ ด้วยตัวอย่างตั้งแต่ 10 ถึง 80 ตัวอย่าง ขนาดตัวอย่างที่เริ่มตั้งแต่ 30 และเพิ่มขึ้นไปจนถึง 80 ตัวอย่าง มีผลค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาคที่ใกล้เคียงกันมากที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงสรุปได้ว่าการวิจัยสามารถมีขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมกับการทดสอบนาร่องที่จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความเที่ยงของเครื่องมือก่อนนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

Hair (2009) ได้เสนอการกำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำตามจำนวนพารามิเตอร์ โดยขนาดตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับผลรวมของจำนวนตัวบ่งชี้ (Number of indicators) กับจำนวนตัวแปรแฝง (Number of latent variables) แล้วคูณด้วยค่าประมาณพารามิเตอร์ (Estimated parameters) ซึ่งค่าประมาณพารามิเตอร์เกิดจากอัตราส่วนของจำนวนตัวอย่างต่อตัวแปรซึ่งควรมีค่าเป็น 5:1 หรือ 10:1 เท่าต่อตัวแปร ซึ่งต่อมา Hair et al. (2010) ได้เสนอให้เป็น 20:1 เท่าต่อตัวแปร

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จึงกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Hair (2009) คือ ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ เท่ากับ ผลรวมของจำนวนตัวบ่งชี้ (Number of indicators) กับ จำนวนตัวแปรแฝง (Number of latent variables) แล้วคูณกับค่าประมาณพารามิเตอร์ (Estimated parameters) โดยค่าประมาณพารามิเตอร์เกิดจากอัตราส่วนของจำนวนตัวอย่างต่อตัวแปร มีค่าเป็น 10:1 เท่าต่อตัวแปร ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้ 10 เท่าของผลรวมระหว่างตัวแปรบ่งชี้และตัวแปรแฝง

2.4 ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเป็นเครื่องมือที่นักวิจัยใช้ในการทำให้องค์ประกอบในการวัดชัดเจนขึ้น โดยการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนด 5 ขั้นตอน ตามส่วนสำคัญและเป็นปัญหาที่พบส่วนใหญ่ในงานวิจัยต่าง ๆ คือ (1) ความเหมาะสมของข้อมูลที่จะนำมาใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ (Data suitability for factor analysis) (2) การเลือกรูปแบบการสกัดองค์ประกอบ (Factor extraction method) (3) การตัดสินใจจำนวนองค์ประกอบ (Factor retention method) (4) การหมุนแกนองค์ประกอบ (Rotational method) และ (5) การตีความและกำหนดชื่อ (Interpretation and labelling) (Williams et al., 2010; Taherdoost et al., 2014; Goretzko et al., 2019; Pey, Busari, & Choi, 2021; ปรียานุช อภิบุญโยภาส, 2559) ดังรูปภาพที่ 1 ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 ความเหมาะสมของข้อมูลที่จะนำมาใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ (Data suitability for factor analysis) โดยในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้การเตรียมเมตริกสหสัมพันธ์ (Correlation matrix) เพื่อบอกความเหมาะสมของข้อมูลที่จะนำมาใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ แทนการใช้บอกความสัมพันธ์ของตัวแปร จึงไม่ได้นำค่าเมตริกสหสัมพันธ์ที่ได้เบื้องต้นมาพิจารณาว่าถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.3 ให้ตัดทิ้ง เพราะค่าเมตริกสหสัมพันธ์ที่เท่ากับ 0.3 หมายถึงคู่ตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กัน 30% ของข้อมูล แต่การ

สำรวจครั้งนี้ ไม่สามารถทราบได้ล่วงหน้าว่าตัวแปรแต่ละตัวเป็นอิสระ หรือไม่เป็นอิสระต่อกัน จึงไม่เหมาะสมกับการนำมาใช้พิจารณาตัวแปร หรือองค์ประกอบของการวิจัย (Tabachnick & Fidell, 2007; Williams et al., 2010; Taherdoost et al., 2014; Taherdoost et al., 2022) ทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธี KMO and Bartlett's test of sphericity ประกอบกับการวิเคราะห์เมตริกสหสัมพันธ์เพื่อตรวจสอบขนาดของข้อมูลตัวอย่างว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยค่าดัชนีของไกเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy: KMO) โดยค่า KMO ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ถึงจะยอมรับได้ และ Bartlett's test of sphericity เป็นการทดสอบการเป็นเมตริกเอกลักษณ์ ที่แสดงเมตริกสหสัมพันธ์ของประชากรมีความเป็นเมตริกเอกลักษณ์ โดยต้องมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ หรือที่ .05 (Pallant, 2020) โดยเมื่อผ่านเกณฑ์แล้วจึงดำเนินการสกัดองค์ประกอบ (factor extraction) ต่อไป

2.4.2 การเลือกรูปแบบการสกัดองค์ประกอบ (Factor extraction method) ในการเลือกรูปแบบการสกัดองค์ประกอบจะเลือกตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยเป็นหลัก โดยมีรูปแบบการสกัดองค์ประกอบมีอยู่ 2 รูปแบบ ดังนี้

2.4.2.1 การสกัดองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis: PCA) เป็นวิธีการสกัดองค์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการลดจำนวนตัวแปร โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเส้นที่คงค่าความแปรปรวนเดิมของตัวแปรสังเกตได้มากที่สุด (Fontaine, 2005; ปรียานุช อภิบุญโยภาส, 2559) แต่จะทำให้ผลการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่ไม่จำเป็นต่อการบ่งชี้ตัวแปรแฝงที่นักวิจัยต้องการได้ (Sakaluk & Short, 2017)

2.4.2.2 การสกัดองค์ประกอบร่วม (Common factor analysis) เหมาะสำหรับการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการความหมายของตัวแปรแฝงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดได้ (Fontaine, 2005; ปรียานุช อภิบุญโยภาส, 2559) โดยมี (1) วิธีแกนหลัก (Principal axis factoring: PAF) เป็นการสกัดองค์ประกอบร่วมที่เหมาะสมสำหรับนำตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยเข้ามารวมกันในองค์ประกอบเพื่อให้องค์ประกอบที่ได้มีความเข้มมากขึ้น และ (2) วิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum likelihood factor analysis: MLFA) เป็นการสกัดองค์ประกอบร่วมที่เหมาะสมสำหรับนำตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยให้ออกไปจากองค์ประกอบเพื่อให้องค์ประกอบที่ได้มีความเข้มน้อยลง

2.4.3 การตัดสินใจจำนวนองค์ประกอบ (Factor retention method) เมื่อผู้วิจัยทำการสกัดองค์ประกอบออกมาแล้ว จึงนำผลวิเคราะห์ที่ได้มาตัดสินใจถึงจำนวนขององค์ประกอบ ดังนี้

2.4.3.1 เกณฑ์ประเมินของไคเซอร์ (Kaiser's criterion) เป็นเกณฑ์ที่ใช้เพื่อยืนยันความเหมาะสมกับขององค์ประกอบ โดยควรมีค่า Eigenvalues มากกว่า 1 ถึงสามารถยอมรับได้ (Kaiser, 1956; Kaiser & Rice, 2016)

2.4.3.2 การทดสอบสกรี (Scree test) เป็นการยืนยันจำนวนขององค์ประกอบในรูปแบบของกราฟ (Cattell, 1966)

2.4.3.3 การคงจำนวนองค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีค่าสัดส่วนของความแปรปรวนสูงไว้ โดยใช้ร้อยละความแปรปรวนสะสม (Cumulative %) ซึ่งทั่วไปควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 60

2.4.4 การหมุนแกนองค์ประกอบ (Rotational method) เนื่องจากก่อนการหมุนแกน ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) สูงมาก เพราะตัวแปรบางตัวสามารถเป็นสมาชิกขององค์ประกอบได้มากกว่า 1 องค์ประกอบ ส่งผลให้การแปลความหมายของข้อมูลได้ยาก จึงจำเป็นต้องมีการหมุนแกนองค์ประกอบ เพื่อให้ตัวแปรที่เป็นสมาชิกที่มากกว่า 1 องค์ประกอบ กลายเป็นสมาชิกขององค์ประกอบหนึ่งอย่างชัดเจน ซึ่งมีวิธีการหมุนแกนอยู่ 2 วิธี ดังนี้

2.4.4.1 การหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal rotation) ใช้ในกรณีที่ตัวแปรแต่ละตัวเป็นอิสระจากกัน และมีวิธีการหมุน 3 แบบ คือ (1) การหมุนแบบแวร์ริแมกซ์ (Varimax rotation) เมื่อต้องการให้ค่าสูงสุดกระจายตัวไปภายในองค์ประกอบ ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ง่ายและเป็นที่ยอมรับ (2) การหมุนแบบอีควอแมกซ์ (Equamax rotation) ซึ่งเป็นการหมุนที่ใช้การผสมระหว่างการหมุนแบบแวร์ริแมกซ์ (Varimax rotation) กับการหมุนแบบควอดิแมกซ์ (Quatimax rotation) และ (3) การหมุนแบบควอดิแมกซ์ (Quatimax rotation) เป็นวิธีการหมุนแกนองค์ประกอบ เพื่อหาค่าสูงสุดของค่าน้ำหนักองค์ประกอบสำหรับตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ โดยมีเกณฑ์คุณภาพที่ใช้ 2 เกณฑ์ คือ (1) ค่าไอเกน (Eigen value) น้อยกว่า 1 ให้ตัดทิ้ง และ (2) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ซึ่งถ้าตัวแปรสัมพันธ์กับองค์ประกอบใดแล้วมีน้ำหนัคน้อยกว่า 0.3 ให้ตัดทิ้ง

2.4.4.2 การหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมแหลม (Oblique rotation) ใช้ในกรณีที่ตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน สามารถหมุนได้ 2 แบบ คือ (1) การหมุนแบบออบลิมินตรง (Direct oblimin) โดยในการวิจัยครั้งนี้มุ่งให้ตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันที่น้อยมากจึงกำหนดให้ค่า Delta ในการหมุนเท่ากับ 0 ซึ่งเป็นการหมุนแบบควอดิมิน (Quatimin rotation) เพื่อหาค่าต่ำสุดของค่าน้ำหนักองค์ประกอบสำหรับตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ และ (2) การหมุนแบบมุมแหลมโดยการประมาณค่า (Promax rotation) เป็นการประมาณค่าที่ได้ของการ

หมุนแบบมุมแหลมทางตรง เพื่อลดภาระในการคำนวณทางคอมพิวเตอร์ที่มีข้อมูลจำนวนมาก โดยมีเกณฑ์คุณภาพที่ใช้ 4 เกณฑ์ (Kaiser, 1956; Cattell, 1966; Nunes, Monteiro, & Nunes, 2020) คือ (1) ค่าไอเกน (Eigenvalue) น้อยกว่า 1 ให้ตัดทิ้ง (2) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ซึ่งถ้าตัวแปรสัมพันธ์กับองค์ประกอบใด แล้วมีน้ำหนักองค์ประกอบน้อยกว่า 0.3 ให้ตัดทิ้ง (3) ร้อยละความแปรปรวนสะสม (Cumulative %) ซึ่งควรมีค่าสุดท้ายมากกว่า 60 ขึ้นไป จึงถือว่าเหมาะสม และ (4) การทดสอบสกรี้ (Scree test) เพื่อหาจำนวนองค์ประกอบหลักในแต่ละด้านการระรานทางไซเบอร์

2.4.5 การตีความและกำหนดชื่อ (Interpretation and labelling) กระบวนการที่นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติ มาใช้ตรวจสอบตัวแปรปัจจัยมารวมเป็นองค์ประกอบหลัก และใช้ตัวแปรเหล่านั้นในการให้ความหมาย นิยาม และชื่อขององค์ประกอบหลักนั้น ซึ่งควรสะท้อนถึงนิยามเชิงทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการสนับสนุนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Taherdoost et al., 2014) โดยใช้เมทริกซ์รูปแบบ (Pattern matrix) ในการแปลความหมายองค์ประกอบ

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงมีขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ดังรูปภาพที่ 1 ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การหาความเหมาะสมของข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Data suitability for factor analysis) ด้วยค่าดัชนีของไกเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy: KMO) โดยต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และการทดสอบความเป็นเมตริกเอกลักษณ์ (Bartlett's test of sphericity) ที่แสดงเมตริกสหสัมพันธ์ของประชากรมีความเป็นเมตริกเอกลักษณ์ โดยต้องมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ .05

2. การสกัดองค์ประกอบร่วม (Common factor analysis) โดยใช้รูปแบบการสกัดองค์ประกอบแบบวิธีแกนหลัก (Principal axis factoring: PAF)

3. การตัดสินใจตัดตัวแปรและองค์ประกอบ ใช้เกณฑ์การตัดสินใจ 5 เกณฑ์ คือ

3.1. ค่าไอเกน (Eigenvalue) น้อยกว่า 1 ให้ตัดทิ้ง

3.2. ร้อยละความแปรปรวนสะสม (Cumulative %) มีค่าสุดท้ายมากกว่าร้อยละ 60

3.3. ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) น้อยกว่า 0.3 ให้ตัดทิ้ง

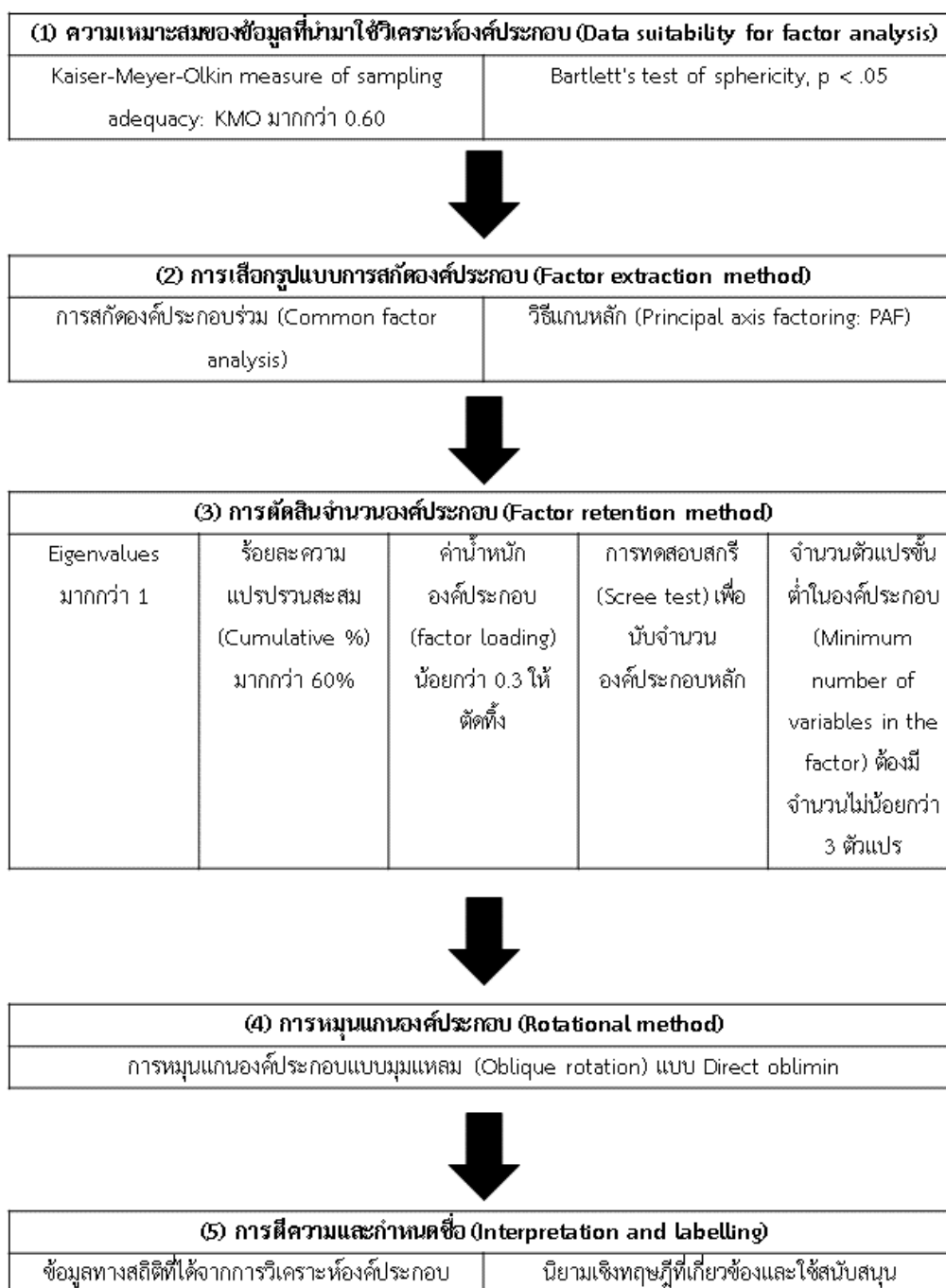
3.4. การทดสอบสกรี้ (Scree test) เพื่อยืนยันจำนวนองค์ประกอบ

3.5. จำนวนตัวแปรขั้นต่ำในองค์ประกอบ (Minimum number of variables per factor) องค์ประกอบที่ดีต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ตัวแปร

4. การหมุนแกนองค์ประกอบ (Rotational method) ใช้วิธีการหมุนแบบมุมแหลม (Oblique rotation) แบบออบลิมีนตรง (Direct oblimin)

5. การตีความและกำหนดชื่อ (Interpretation and labelling) โดยใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยมาใช้ และใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน

รูปภาพที่ 1 ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในการวิจัย

ตอนที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีที่สนับสนุนองค์ประกอบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจทำให้ผู้วิจัยพบว่า การกระรณทางไซเบอร์สามารถวัดได้จาก 3 องค์ประกอบ คือ (1) การกระทำระรณทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetration) สามารถวัดการกระรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้มากที่สุด (2) การอยู่ในเหตุการณ์ระรณทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanding) สามารถวัดการกระรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้รองลงมา และ (3) การถูกระรณทางไซเบอร์ (Cyber-Victimization) สามารถใช้วัดการกระรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้น้อยที่สุด

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจทำให้ทราบได้ว่า การกระรณทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต นั้นมีแนวโน้มคล้ายกับการกระรณ (Bullying) โดยสามารถสังเกตจากพฤติกรรมการใช้ภาษาหยาบคาย และพบว่าพฤติกรรมการใช้ภาษาหยาบคาย ไม่ได้เป็นพฤติกรรมที่สามารถใช้วัดด้านการกระทำการกระรณทางไซเบอร์ได้ เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loadings) น้อยกว่า .30 แต่สามารถใช้วัดด้านการถูกระรณการกระทำการกระรณทางไซเบอร์ และการอยู่ในเหตุการณ์การกระรณทางไซเบอร์ได้

เนื่องจาก Guerin & Hennessy (2002) ได้กล่าวถึงการกระรณ (Bullying) ว่าเป็นพฤติกรรมที่ผู้ระรณไม่จำเป็นต้องมีเจตนาในการกระทำเพื่อให้เจ็บ หรือเสียหาย แต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่ผู้ถูกระรณการกระทำระรณนั้นมองว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระรณเอง

ดังนั้นการกระรณทางไซเบอร์ จัดเป็นพฤติกรรมที่ผู้ระรณมีเจตนาในการกระทำเพื่อทำร้าย ข่มขู่ หรือมุ่งร้าย และรวมไปถึงพฤติกรรมที่ผู้กระทำไม่มีเจตนาในการกระทำเพื่อทำร้าย ข่มขู่ หรือมุ่งร้าย แต่เป็นพฤติกรรมที่ผู้ถูกระรณ หรืออยู่ในเหตุการณ์รับรู้ว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระรณด้วย และจากผลการวิจัยทำให้สามารถแบ่งองค์ประกอบของการกระรณทางไซเบอร์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 องค์ประกอบของการกระทำการกระรณทางไซเบอร์

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า การกระทำการกระรณทางไซเบอร์ คือ พฤติกรรมการกระรณที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างตั้งใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่วัดจากพฤติกรรม (1) การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (2) การปล่อยข่าวลือเพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (3) การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง (4) การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ (5) การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต (6) การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (7) การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (8) การใช้

ซื้อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต (9) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน (10) การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (11) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (12) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (13) การก่อกวนเพื่อน เพื่อทำให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ และ (14) การโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบในอยู่ที่ .840 วัดจากการโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอผ่านช่องทางการสื่อสารทางออนไลน์ เพื่อส่งเสริมให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน โดยงานวิจัยเพื่อหาโครงสร้างของปัจจัยในการยับยั้งและการยุยงให้โกรธ ของ Hwang et al. (2016) พบว่าการยุยงให้โกรธจะเกิดขึ้นเพราะ (1) บุคคลที่ถูกยุยงมีการควบคุมตนเองต่ำ (Low self-control) มีผลต่อการยุยงให้โกรธในโครงสร้าง .128 (2) เป็นที่ยอมรับในสังคมนั้น (Subjective norms) มีผลต่อการยุยงให้โกรธในโครงสร้าง .221 และ (3) เพื่อความสนุกสนานของผู้ยุยงเอง (Enjoyment) มีผลต่อการยุยงให้โกรธในโครงสร้าง .286 และรวมไปถึงการใช้ภาษาหยาบคายผ่านทางข้อความแบบออนไลน์เพื่อใช้ในการยุยง (Willard, 2007) แต่จากข้อมูลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้านความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ซึ่งในโปรแกรม SPSS (Izquierdo, Olea, & Abad, 2014) ถือว่าเป็นค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่าการใช้ภาษาหยาบคายมีความสัมพันธ์กับการยุยงให้โกรธอยู่ที่ .451 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยหรือต่ำ ดังนั้นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตจัดเป็นพฤติกรรมที่เกิดมาจากการได้วาทีหรือความคับข้องใจในการสนทนา โดยมีเจตนาที่ก่อให้เกิดความโกรธ (Bishop, 2012) ด้วยการส่งข้อความ หรือสิ่งที่มีความละเอียดอ่อนทางจิตใจ (Willard, 2007) มากกว่าการใช้ภาษาหยาบคายผ่านทางข้อความแบบออนไลน์เพื่อใช้ในการยุยงให้โกรธ

3.1.2 การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .690 วัดจากการโพสต์ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง โดยถือเป็นการระรานทางอ้อมที่ไม่จำเป็นต้องกระทำต่อหน้า (Cowie & Myers, 2015) และคำว่า “ข่าวลือ” นั้นอาจเป็นข้อมูลที่ทั้งจริงและเท็จ ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน แต่มีเจตนาชัดเจน (Saravananaraj, Sheeba,

& Devaneyan, 2016) เช่น การส่งลิงก์ข่าวลือ คำนินทาที่ไม่ดีของเพื่อน ให้ผู้อื่นอ่าน (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.1.3 การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .815 วัดจากการสร้างโปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อแอบอ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น หรือปกปิดตัวตนของตัวเอง โดยพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษามหาวิทยาลัยมีการแอบอ้างตัวตน มากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 69.1 (Bernardo et al., 2022) และเป็นการแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น เพื่อไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสีย หรือแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเอง รวมไปถึงการนำภาพของผู้อื่นไปใช้ (ธัญกร ตุดเกื้อ, 2557)

3.1.4 การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .848 วัดจากการจงใจขับไล่เพื่อนให้ออก หรือขัดขวางเพื่อนไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม) โดยเป็นพฤติกรรมการลบผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อน หรือลบออกจากกลุ่มในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ธัญกร ตุดเกื้อ, 2557) หรือขับไล่บางคนให้ออกจากกลุ่ม เพื่อให้บุคคลนั้นไม่มีเพื่อน (Buelga et al., 2020) หรือแม้กระทั่งการจงใจเมินเฉยต่อคำขอการเข้าร่วม หรือการร่วมสนทนาของเพื่อน (Zhu et al., 2021)

3.1.5 การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .864 วัดจากการโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต ซึ่งเป็นพฤติกรรมการนำสิ่งที่เพื่อนไม่ต้องการให้บุคคลอื่นรับรู้มาโพสต์ลง (Shapka & Maghsoudi, 2017) หรือนำความลับเหล่านั้นไปเผยแพร่ลงในโลกออนไลน์ รวมถึงการนำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่ (ธัญกร ตุดเกื้อ, 2557)

3.1.6 การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .868 วัดจากการโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ (เช่น การทำให้เพื่อนรู้สึกกลัว การสั่งเพื่อนให้ทำในสิ่งที่ฉันท้องการ) โดยเป็นพฤติกรรมที่ใช้อินเทอร์เน็ต หรือโทรศัพท์มือถือมาใช้ขู่ให้กลัว เพื่อให้เหยื่อทำในสิ่งที่ผู้ขู่ต้องการ (Buelga et al., 2020)

3.1.7 การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .898 วัดจากการโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อดูถูกเพื่อน (เช่น การดู

หมิ่นเพื่อนให้รู้สึกต่ำต้อย การเหยียดหยามความสามารถของเพื่อน) โดยเป็นการส่งข้อความ ภาพ เพื่อใช้เหยียดหยาม ดูหมิ่น (Antoniadou et al., 2016) หรือล้อพฤติกรรมผู้อื่นที่ไม่ดีและที่อับอาย (ธัญยากร ตุดเกื้อ, 2557) รวมไปถึงความเห็นที่สร้างความเจ็บปวดให้กับผู้รับ (กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร, 2562)

3.1.8 การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .900 วัดจากการนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต โดยเป็นพฤติกรรมที่นำตัวตนของเพื่อนไปใช้ (Antoniadou et al., 2016) เพื่อสร้างปัญหาให้เจ้าของชื่อผู้ใช้ (Gonzalez-Cabrera et al., 2019) หรือปลอมแปลงตัวตนของตน (Zhu et al., 2021)

3.1.9 การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .921 วัดจากการส่งลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนต้องเดือดร้อน โดยเป็นพฤติกรรมที่ใช้ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ในการส่ง เช่น การส่งไฟล์ที่มีไวรัส (Antoniadou et al., 2016) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านทางอีเมลอย่างตั้งใจ (Forssell, 2016)

3.1.10 การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .896 วัดจากการโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย โดยเป็นการส่งข้อความ ภาพ/วิดีโอที่ถูกตัดต่อในทางที่เสื่อมเสีย (ธัญยากร ตุดเกื้อ, 2557) รวมทั้งแจกจ่ายข้อความ ภาพ/วิดีโอ บนโลกอินเทอร์เน็ต (Buelga et al., 2020) และโพสต์ลิงก์ที่น่าอับอายเหล่านั้นให้คนอื่นเห็น (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.1.11 การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .816 วัดจากการโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสวน น้าหนัก เพศสภาพ) โดยพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษามหาวิทยาลัยการส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ มีมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 68.9 จากทั้งหมด (Bernardo et al., 2022)

3.1.12 การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .738 วัดจากการโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย การสู้รบ การทุบตี) โดยเป็นพฤติกรรมการโพสต์ หรือส่งต่อวิดีโอที่อัด

ไว้ ขณะที่มิมีผู้อื่นดี หรือถูกดี (Gonzalez-Cabrera et al., 2019) รวมไปถึงการแชร์ หรือส่งต่อวิดีโอ เหล่านั้น (Yurdakul et al., 2021)

3.1.13 การก่อแวนเพื่อน เพื่อทำให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มี คำน้้าหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .821 วัดจากการโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนรู้สึกรำคาญ และทำให้ตนเองรู้สึกสนุก โดยเป็นการก่อแวนบุคคลด้วยการลง รูป หรือวิดีโอเกี่ยวกับบุคคลนั้นบนเครือข่ายสังคม (Social media) (Buelga et al., 2020)

3.1.14 การโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้ รับอนุญาต มีค่าน้้าหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .776 วัดจากการแ่็กข้อมูลสำคัญของเพื่อน และ นำไปใช้โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต โดยเป็นพฤติกรรมที่พัฒนามาจากการขโมย หรือเอาสิ่งของที่ ไม่ใช่มาตนมา (Taking things) ซึ่งเป็นหนึ่งในพฤติกรรมการระรานแบบดั้งเดิม (Guerin & Hennessy, 2002) มาเป็นการแ่็กข้อมูลส่วนบุคคลต่าง ๆ ไปใช้งาน (Zhu et al., 2021) เช่น การแ่็กอีเมลของเพื่อน เพื่อใช้ส่งข้อความที่ทำให้เจ้าของอีเมลเดือดร้อน (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.2 องค์ประกอบของการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ คือ พฤติกรรมการถูกระรานผ่านทางเทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตที่ ผู้ถูกระทำรับรู้ว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ให้กับตน ที่วัดจากพฤติกรรม (1) การ ได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (2) การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ (4) การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (5) การถูกกีดกันจากกลุ่มทาง ออนไลน์ (6) การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้ อนุญาต (7) การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (8) การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ (9) การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (10) การได้รับไวรัส คอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (11) การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (12) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวกับตน บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ (13) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (14) การถูก

ก่อนบนช่องทางสื่อสารออนไลน์ และ (15) การถูกโจรกรรมข้อมูลสำคัญของตน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากตน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .502 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่กล่าวถึงด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย โดยเป็นส่วนหนึ่งของการได้รับสิ่งที่น่าอับอาย หรือหยาบคายทางออนไลน์ (กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร, 2562) รวมไปถึงการใช้ภาษาหยาบคายผ่านทางข้อความแบบออนไลน์เพื่อใช้ในการยุง (Willard, 2007)

3.2.2 การถูกยุงให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .640 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่ยุงให้ตนต้องทะเลาะกับเพื่อน โดยเป็นการได้รับสิ่งที่ทำให้รู้สึกโกรธ โดยเกิดขึ้นเนื่องจาก (1) บุคคลที่ถูกยุงมีการควบคุมตนเองต่ำ (Low self-control) (2) เป็นที่ยอมรับในสังคมนั้น (Subjective norms) มีผลต่อและ (3) เพื่อความสนุกสนานของผู้ยุงเอง (Enjoyment) (Hwang et al., 2016)

3.2.3 การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .852 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่เป็นข่าวลือ ซึ่งทำให้ตนต้องเสียหายทางชื่อเสียง เช่น การเคยพบว่ามีโพสท์หรือโพสท์ซ้ำข้อมูลส่วนบุคคลที่คุณไม่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ บนโลกออนไลน์ (กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร, 2562) และ “ข่าวลือ” นั้นเป็นข้อมูลที่ทั้งจริงและเท็จ ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน แต่มีเจตนาชัดเจน (Saravanaraj et al., 2016) ด้วย

3.2.4 การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .669 วัดจากการถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปสร้างโปรไฟล์ปลอม เพื่อแอบอ้างตัวตน โดยเป็นการนำข้อมูลส่วนบุคคล มาใช้เพื่อสร้างว่าเป็นตน (Zhu et al., 2021)

3.2.5 การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .741 วัดจากการถูกขับไล่ให้ออก หรือถูกขัดขวางไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การถูกเพื่อนเมินเฉย การถูกไม่ให้เข้าร่วมสนทนา การถูกไม่ให้เข้าร่วมกลุ่ม การถูกเตะให้ออกจากกลุ่ม) โดยเป็นการถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วมกลุ่ม (Shapka & Maghsoudi, 2017) หรือจงใจตัดให้ออกจากกลุ่ม (กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร, 2562) รวมไปถึงการไม่รับเพิ่มเพื่อนและการไม่รับร่วมสนทนา (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.2.6 การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้ อนุญาต มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .836 วัดจากการถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของตนไป เผยแพร่บนโลกออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตนไม่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ (Shapka & Maghsoudi, 2017) หรือภาพและข้อมูลในทางที่ไม่ดี (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.2.7 การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .709 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ให้กลัว หรือทำในสิ่งที่ผู้ข่มขู่ ต้องการ โดยเป็นพฤติกรรมการข่มขู่ผ่านข้อความทางอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Zhu et al., 2021)

3.2.8 การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .880 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ดูถูกตน เช่น ถูกดูหมิ่นให้รู้สึกต่ำ ต้อย เหยียดหยามความสามารถของตน โดยรวมไปถึงข้อความที่ทำให้รู้สึกเจ็บปวด (ทางอีเมล, ข้อความ หรือการสนทนาออนไลน์) (กฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และฉัตร พิชัยรัตน์เสถียร, 2562)

3.2.9 การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต มีค่าน้ำหนักของ องค์ประกอบอยู่ที่ .719 วัดจากการถูกเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตนไปใช้งาน โดยที่ตนไม่ได้ อนุญาตให้ใช้ โดยเป็นการนำไปใช้ส่งข้อความ (Antoniadou et al., 2016) หรือทำสิ่งที่ไม่ดีบน อินเทอร์เน็ต (เช่น ส่งข้อความหาคนรู้จักของบุคคลนั้น) (Buelga et al., 2020)

3.2.10 การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .687 วัดจากการได้รับลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส บนช่องทาง ออนไลน์ เพื่อทำให้ตนต้องเดือดร้อน ซึ่งเป็นการตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำการระราน จากพฤติกรรม ระรานที่เกี่ยวข้องกับไวรัสคอมพิวเตอร์ เช่น การส่งไฟล์ที่มีไวรัส (Antoniadou et al., 2016) หรือ การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านทางอีเมลอย่างตั้งใจ (Forssell, 2016) (เป็นผู้ได้รับไฟล์ หรือถูกส่งแทน)

3.2.11 การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักของ องค์ประกอบอยู่ที่ .753 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ทำให้ตนต้องรู้สึก อับอาย โดยเป็นการพบว่ามีผู้อื่นโพสต์หรือโพสต์ซ้ำบางสิ่งที่ทำให้ตนอับอายทางออนไลน์ (กฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และฉัตร พิชัยรัตน์เสถียร, 2562) เช่น สถานะทางเพศ (Selkie et al., 2016)

3.2.12 การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวกับตน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มี ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .715 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี

เนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวข้องตน (เช่น รูปร่าง สีสัน น้ำหนัก) โดยเป็นการตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิดทางเพศ เช่น การถูกกระทำจากการสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศให้ผู้อื่นทางออนไลน์ (กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร, 2562) รวมไปถึงการได้รับคำขอการขอมิเพศสัมพันธ์ (Selkie et al., 2016)

3.2.13 การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .738 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีความรุนแรง (เช่น การชกต่อย การสู้รบ การทุบตี) โดยเป็นการตกเป็นเหยื่อของการแชร์สิ่งที่มีความรุนแรงต่าง ๆ ผ่านเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ (Yurdakul et al., 2021) เช่น การชกต่อย การทุบตี (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.2.14 การถูกก่อกวน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .721 วัดจากการได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ก่อกวนตนให้รู้สึกความรำคาญ ซึ่งอาจทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของตนถูกรบกวน (Zhu et al., 2021)

3.2.15 การถูกโจรกรรมข้อมูลสำคัญของตน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากตน มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .701 วัดจากการถูกแฮ็กข้อมูลสำคัญ และถูกนำไปใช้ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต เช่น การถูกใช้บัญชีทางออนไลน์ (Selkie et al., 2016) การใช้ส่งข้อความที่ทำให้เจ้าของเดือนร้อน (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.3 องค์ประกอบของการอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า การอยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิดทางไซเบอร์ คือ พฤติกรรมในการรับรู้ถึงการกระทำความผิดด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร แต่ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่รับรู้ว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระทำความผิด ที่วัดจากพฤติกรรม (1) การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (2) การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (4) การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (5) การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (6) การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ และตนไม่เกี่ยวข้อง (7) การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (8) การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทาง

การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (9) การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ (10) การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (11) การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (12) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (13) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (14) การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง และ (15) การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน เพื่อนำไปใช้งาน ผ่านทางไซเบอร์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .553 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีถ้อยคำที่หยาบคาย โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งมีลักษณะอยู่ในหมวดหมู่การระรานแบบดั้งเดิมประเภททางด้านระรานทางภาษา (Verbal bullying) (Guerin & Hennessy, 2002)

3.3.2 การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .651 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่จูงใจยุยงให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนยุยง หรือถูกยุยง แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งอยู่ในรูปข้อความผ่านทางสื่อสังคมต่าง ๆ (Whatsapp, Instagram, Twitter, etc.) (González et al., 2019)

3.3.3 การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .778 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือถูกทำให้เสียหาย แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่ง“ข่าวลือ” นั้นเป็นข้อมูลที่ทั้งจริงและเท็จ ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน แต่มีเจตนาชัดเจน (Saravanaraj et al., 2016)

3.3.4 การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .820 วัดจากการรับรู้ หรือเห็นโปรไฟล์ของเพื่อน ที่ใช้ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนคนอื่น และนำไปใช้แอบอ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนแอบอ้าง หรือถูกแอบอ้าง แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งเป็นการพบเห็นถึงพฤติกรรมระราน โดยที่ไม่ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น พฤติกรรมการแอบอ้างตัวตนของ

ผู้อื่น เพื่อไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสีย หรือแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเอง รวมไปถึงเป็นการนำภาพของผู้อื่นไปใช้ (ธัญกร ตุดเกื้อ, 2557)

3.3.5 การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .865 วัดจากการรับรู้ถึงการขับไล่เพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ หรือขัดขวางไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเหมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่ม การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม) ซึ่งเป็นการพบเห็นพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ เช่น การลบผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อน หรือลบออกจากกลุ่มในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ธัญกร ตุดเกื้อ, 2557) หรือขับไล่บางคนให้ออกจากกลุ่ม เพื่อให้บุคคลนั้นไม่มีเพื่อน (Buelga et al., 2020) หรือแม้กระทั่งการจงใจเหมินเฉยต่อคำขอการเข้าร่วม หรือการร่วมสนทนาของเพื่อน (Zhu et al., 2021) และมีลักษณะการระรานแบบดั้งเดิมประเภทกีดกัน (Exclusion) (Guerin & Hennessy, 2002)

3.3.6 การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ และตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .877 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้อนุญาต และตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนเผยแพร่ หรือถูกเผยแพร่ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งเป็นการพบเห็นการนำภาพและข้อมูลในทางที่ไม่ดีของผู้อื่นมาเผยแพร่ทางออนไลน์ (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.3.7 การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .866 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ข่มขู่เพื่อนให้กลัว หรือสั่งให้เพื่อนคนนั้นทำในสิ่งที่คนข่มขู่ต้องการ โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนข่มขู่ หรือถูกข่มขู่ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) มีลักษณะคล้ายการระรานแบบดั้งเดิม ประเภททางจิตวิทยา (Psychological bullying) (Guerin & Hennessy, 2002)

3.3.8 การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .873 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีเนื้อหาดูถูกเพื่อน โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนดูถูก หรือถูกดูถูก แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งเป็นการพบเห็น ซึ่งอยู่ในรูปข้อความผ่านทางสื่อสังคมต่าง ๆ เช่น Whatsapp, Instagram, หรือ Twitter เป็นต้น (González et al., 2019)

3.3.9 การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .889 วัดจากการรับรู้ถึงการนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เขาไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ และตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนใช้งาน หรือเป็นเจ้าของชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านนั้น แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งได้รับรู้ถึงพฤติกรรมการกระทำความผิดทางไซเบอร์ที่มีการนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งานไปใช้ส่งข้อความ (Antoniadou et al., 2016) หรือทำสิ่งที่ไม่ดีบนอินเทอร์เน็ต (เช่น ส่งข้อความหาคนรู้จักของบุคคลนั้น) (Buelga et al., 2020)

3.3.10 การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .811 วัดจากการรับรู้ถึงลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ ที่ทำให้เพื่อนที่รับรู้ต้องเดือดร้อน โดยตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งสามารถสังเกตจากการรับรู้ถึงการส่งไฟล์ที่มีไวรัส (Antoniadou et al., 2016) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านทางอีเมลอย่างตั้งใจ (Forssell, 2016) การถูกใช้บัญชีทางออนไลน์ (Selkie et al., 2016) การใช้ส่งข้อความที่ทำให้เจ้าของเดือนร้อน (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.3.11 การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .858 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ทำให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย โดยตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือถูกทำให้อับอาย แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งเป็นภาพที่น่าอับอายของผู้อื่น (González et al., 2019)

3.3.12 การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .863 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสวน น้ำหนัก เพศสภาพ) โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศได้แก่รูปร่าง สีสวน น้ำหนัก เพศสภาพ (กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร, 2562) รวมไปถึงสถานะทางเพศต่าง ๆ (Selkie et al., 2016)

3.3.13 การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .797 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย การสู้รบ การทุบตี) โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง

(เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งสามารถรวมไปถึงการพบเห็นใครบางคนทำการถ่ายภาพ หรือถ่ายวิดีโอ ในขณะที่มีการชกต่อย การทุบตีผู้อื่น (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

3.3.14 การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .817 วัดจากการรับรู้ถึงข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนที่ได้รับรู้สึกไร้ค่า หรือทำให้เพื่อนที่ส่งรู้สึกสนุก โดยที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) ซึ่งเป็นการรับรู้ว่าเป็นการรับรู้ที่เพื่อนในชั้นเรียนถูกก่อกวนทางออนไลน์ (Huang & Chou, 2010) เช่น การก่อกวนบุคคลด้วยการลงรูป หรือวิดีโอเกี่ยวกับบุคคลนั้นบนเครือข่ายสังคม (Social media) (Buelga et al., 2020) การก่อกวนเพื่อนให้รู้สึกความไร้ค่า ซึ่งอาจทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของเพื่อนถูกรบกวน (Zhu et al., 2021)

3.3.15 การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน เพื่อนำไปใช้งาน ผ่านทางโซเชียล โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ที่ .812 วัดจากการถึงการเข้าถึงข้อมูลสำคัญของเพื่อน และนำไปใช้ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่อนุญาต และตนไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนเอ็ก หรือถูกเอ็ก แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์) มีลักษณะเหมือนการกระรานทางดั้งเดิมประเภทการเอาสิ่งของ (Taking things) เช่น การขโมยสิ่งของ การแย่งของจากผู้อื่น (Guerin & Hennessy, 2002) มาเป็นการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต่าง ๆ ไปใช้งาน (Zhu et al., 2021) เช่น การเอ็กอีเมลของเพื่อน เพื่อใช้ส่งข้อความที่ทำให้เจ้าของอีเมลเดือดร้อน (Gonzalez-Cabrera et al., 2019) โดยรวมไปถึงการรับรู้ถึงการถูกระรานทางโซเชียล เช่น การถูกใช้บัญชีทางออนไลน์ (Selkie et al., 2016) การใช้ส่งข้อความที่ทำให้เจ้าของอีเมลเดือดร้อน (Gonzalez-Cabrera et al., 2019)

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระรานทางโซเชียล

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระรานทางโซเชียล จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ และได้แบ่งสาระสำคัญตามเนื้อหา ดังนี้

4.1 งานวิจัยที่สำรวจการกระรานทางโซเชียลด้วยค่าทางสถิติ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของการกระรานทางโซเชียลจาก งานวิจัยที่สำรวจการกระรานทางโซเชียลด้วยค่าทางสถิติ ดังนี้

4.1.1 การกระรานทางโซเชียลในนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 และอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเลิกเรียน (Cyberbullying in first-year university students and its influence on their intentions to drop out) จากการวิจัยในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยประเทศสเปน จำนวน 1653 คน อายุเฉลี่ย 19.44 ปี พบว่ามีพฤติกรรมกระรานทางโซเชียลในนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีการแอบอ้างตัวตน มากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 69.1 และรองลงมาเป็น การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ เป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 68.9 จากทั้งหมด (Bernardo et al., 2022)

4.1.2 สถิติการตกเป็นเหยื่อในการระรานทางไซเบอร์ปี พ.ศ. 2565 ในโรงเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลายในประเทศสหรัฐอเมริกา จากการสำรวจโดย Cyberbullying Research Center ในปี พ.ศ. 2565 ในกลุ่มตัวอย่างอายุ 13-17 ปี ในโรงเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลายในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 2,546 คน พบว่ามีพฤติกรรมที่มีอัตราการพบซึ่งมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ได้แก่ การปล่อยข่าวลือ (33.2) การใช้ภาษาหยาบคาย (28.7) การข่มขู่คุกคาม (22.1) การล้อเลียนชื่อหรือรูปลักษณะทางเพศ (20.7) การล้อเลียนเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ สีผิว (18.6) การแอบอ้างตัวตน (17.8) การส่งรูปภาพส่วนบุคคลของเพื่อน (17.4) การล้อเลียนเกี่ยวกับศาสนา หรือความเชื่อ (14.6) การส่งวิดีโอที่คนอื่นส่งมา (13.1) การสร้างเว็บไซต์เพื่อล้อเลียนเพื่อน (11.8) (Sameer & Justin, 2021)

4.2 เครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์จากเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์ ดังนี้

4.2.1 Cyber-Bullying and victimization experiences questionnaire-English version (CBVEQ-E) ของ Antoniadou et al. (2016)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้เป็นการนำแบบสอบถาม Cyber-Bullying and victimization experiences questionnaire-Greek version ที่เป็นภาษากรีก (Antoniadou & Kokkinos, 2011 cited in Antoniadou et al., 2016) มาทำการแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วมาไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่มีช่วงอายุ 12-17 ปี อายุเฉลี่ย 14 ปี จำนวน 1,097 คน เป็นเพศหญิง 558 คน โดยถือว่าตัวอย่างมีเพศชายและหญิงอย่างละเท่า ๆ กัน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นคือชั้นศาสนา และชั้นเมืองที่อยู่อาศัย ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ภายในตัวแบบสอบถามมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 18 ข้อ แบบมาตรวัด 4 ระดับ โดยคัดเลือกข้อคำถามจากแบบสอบถามฉบับภาษากรีกที่มีค่าอัลฟาของครอนบาคในช่วง 0.76 ถึง 0.89 และในตัวแบบวัดได้สร้างเพื่อใช้สำหรับการวัดการระรานทางไซเบอร์อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์และด้านการถูกการระรานทางไซเบอร์ ซึ่งแต่ละด้านได้วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 10 ด้าน คือ (1) การส่งข้อความผ่านมือถือและอินเทอร์เน็ต (2) การปลอมตัวตน (3) การนินทาผู้อื่น (4) การส่งภาพ หรือข้อความโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของสิ่งที่สาธารณะ (6) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ (7) การยั่วยุให้โกรธ (8) การกีดกัน (9) การล่อลวงละเมิด และ (10) การแหย่

4.2.2 Cyberbullying Questionnaire (CBQ) ของ (Lee, 2016)

เครื่องมือในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับวัดการกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ (Cyberbullying) และการถูกรังแกทางไซเบอร์ (Victimization) ของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศแอฟริกาจำนวน 321 คน พบว่าพฤติกรรมการละเมิดที่เกิดขึ้น ได้ผ่านการส่งข้อความ โทรศัพท์ และเว็บไซต์ ซึ่งตัวแบบสอบถามดัดแปลงมาจากต้นฉบับของ Calvete et al. (2010) ตัวแบบสอบถามมีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ โดยมีมาตรวัด 3 ระดับ

4.2.3 Cyber-aggression perpetration and victimization scale ของ Shapka & Maghsoudi (2017)

เครื่องมือในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามทั้งหมด 24 ข้อ โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนจำนวน 609 คน โดยคิดเป็นเพศหญิงร้อยละ 49.9 ซึ่งถือว่าเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากันในระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 12.27 ปี และใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 45 นาที เพื่อควบคุมตัวแปรเพศด้วยวิธีวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงสำรวจแบบ 2 องค์ประกอบหลัก คือ (1) การกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ (Cyber-aggression perpetration) และ (2) การถูกรังแกทางไซเบอร์ (Cyber- victimization) ซึ่งแต่ละด้านของการละเมิดทางไซเบอร์ วัดจาก 8 ตัวแปร คือ (1) การทำให้อับอาย (2) การข่มขู่ (3) การล่วงละเมิด (4) การกีดกัน (5) การนินทา (6) การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลผู้อื่นไปเปิดเผย (7) การหมิ่นประมาท และ (8) การล่วงละเมิดทางเพศ แต่งานวิจัยครั้งนี้มีอุปสรรคด้านภาษา เพราะตัวแบบสอบถามเป็นภาษาอังกฤษ แต่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 จาก 609 คน เป็นชาวเอเชีย เช่น ชาวจีนและชาวเวียดนาม เป็นต้น ซึ่งทำให้ภาษามีผลต่อการทำแบบสอบถามในครั้งนี้

4.2.4 Cyberbullying Triangulation Questionnaire (CTQ) ของ Gonzalez-Cabrera et al. (2019)

เครื่องมือในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่พัฒนามาจากแบบสอบถามแบบมิติเดียว (One-dimension) (Calvete et al., 2010; Estevez et al., 2010 cited in Gonzalez-Cabrera et al., 2019) และแบบสอบถามแบบ 2 มิติ (Two-dimension) (Gamez-Guadix et al., 2014 cited in Gonzalez-Cabrera et al., 2019) มาดัดแปลงให้เป็นการวัดที่มุ่งวัดการละเมิดทางไซเบอร์ 3 ด้าน คือ (1) การกระทำการละเมิดทางไซเบอร์ (Cyber-aggression perpetration) (2) การถูกรังแกทางไซเบอร์ (Cyber- victimization) และ (3) การอยู่ในเหตุการณ์ละเมิดทางไซเบอร์ (Cyberbystanding) จากนั้นออกแบบตัวแบบวัดให้เป็นแบบมาตรวัดแบบลิเคิร์ตแบบ 3 ระดับ โดยทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดด้วยวิธีการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปน จำนวน 5,036 คน โดยมีเพศชาย 2,473 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 49.3 เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรด้านเพศ มีอายุตั้งแต่ 10 ถึง 23 ปี ซึ่งในการสร้างแบบสอบถามของ Gonzalez-Cabrera et al. (2019) ได้เก็บข้อมูลจากแพลตฟอร์ม Monkey Survey ทางออนไลน์ และใช้เวลาเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามประมาณ 18 นาที ทำการเลือกตัวอย่างจากการอาสาสมัคร

4.2.5 Cyberbullying Bystander Scale (CBS) ของ Sarmiento et al. (2019)

เครื่องมือในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่มุ่งวัดเฉพาะด้านของการระรานทางไซเบอร์ คือ ด้านการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-bystander) ซึ่งประกอบไปด้วย 40 รายการในการวัดตัวแปรจำนวน 6 ตัว คือ (1) การเป็นคนนอกทางออนไลน์ (Passive outsider online) จำนวน 5 ข้อ (2) การเป็นผู้ปกป้องผู้ที่ถูกระรานทางไซเบอร์ทางออนไลน์ (Defender of the cyber-victim online) จำนวน 6 ข้อ (3) การเป็นผู้ส่งเสริมการระรานทางไซเบอร์ทางออนไลน์ (Reinforcer of the cyberbully online) จำนวน 7 ข้อ (4) การเป็นคนนอกในเหตุการณ์ตรง (Passive face-to-face outsider) จำนวน 5 ข้อ (5) การเป็นผู้ปกป้องผู้ที่ถูกระรานทางไซเบอร์ทางตรง (Face-to-face defender of the cyber-victim) จำนวน 9 ข้อ และ (6) การเป็นผู้ส่งเสริมการระรานทางไซเบอร์ทางตรง (Face-to-face reinforcer of the cyberbully) จำนวน 8 ข้อ โดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 997 คน โดยมาจาก 12 มหาวิทยาลัยในประเทศโคลัมเบีย และอีก 1 มหาวิทยาลัยในประเทศสเปน ตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 28.2 อายุอยู่ในช่วง 16 ถึง 35 ปี อายุเฉลี่ย 20.25 และตัวแบบสอบถามใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ ด้วยภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มตัวอย่างในประเทศโคลัมเบีย หรือใช้ภาษาสเปนสำหรับกลุ่มตัวอย่างประเทศสเปน

4.2.6 Bullying and Cyberbullying Behaviors Questionnaire ของ Coelho & Sousa (2020)

เครื่องมือในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดด้านการระรานทางไซเบอร์ และด้านการถูกระรานทางไซเบอร์ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ กับกลุ่มตัวอย่างระดับประถมศึกษาจำนวน 1,003 คน ตัวแบบสอบถามมีจำนวนข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ และใช้เวลาในการทำแบบสอบถามฉบับนี้ ประมาณ 10-15 นาที ซึ่งสามารถใช้วัดได้ทั้งการระราน (bullying) และการระรานทางไซเบอร์ (cyberbullying) ไปได้พร้อมกัน เพื่อลดเวลาในการวัดจากการทำแบบสอบถาม

4.2.7 Cyber-Aggressor Scale (CYB-AGS) ของ Buelga et al. (2020)

เครื่องมือในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับการวัดการกระทำการระรานทางไซเบอร์ของนักเรียน ตัวแบบสอบถามมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 18 ข้อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบฉบับนี้ โดยทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 12 ปี ถึง 16 ปี จำนวน 1,318 คน สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และตัวอย่างที่มีอายุ 12 ปี ถึง 16 ปี จำนวน 1,188 คน สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่าองค์ประกอบของการกระทำการกระรานทางไซเบอร์ของตัวแบบสอบถามสามารถแบ่งองค์ประกอบได้ออกเป็น 2 องค์ประกอบหลัก คือการกระทำการกระรานทางไซเบอร์แบบทางตรง และการกระทำการกระรานทางไซเบอร์แบบทางอ้อม

4.2.8 Cyberbullying Intervention Project Questionnaire (ECIPQ) ของ Zhu et al. (2021)

เครื่องมือในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวัดการกระรานทางไซเบอร์ 2 ด้าน คือ ด้านการกระทำการกระรานทางไซเบอร์จำนวน 7 ข้อคำถาม และด้านการถูกกระทำการกระรานทางไซเบอร์จำนวน 7 ข้อคำถาม รวมเป็นทั้งหมด 14 ข้อคำถาม โดยนำไปใช้กับนักเรียนชาวจีนจำนวน 452 คน ที่มีอายุ 14 ปี ถึง 20 ปี โดยทำการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (CFA) ซึ่งพบว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจแบ่งได้ทั้งหมด 2 องค์ประกอบหลัก คือด้านการกระทำการกระรานทางไซเบอร์ และด้านการถูกกระทำการกระรานทางไซเบอร์

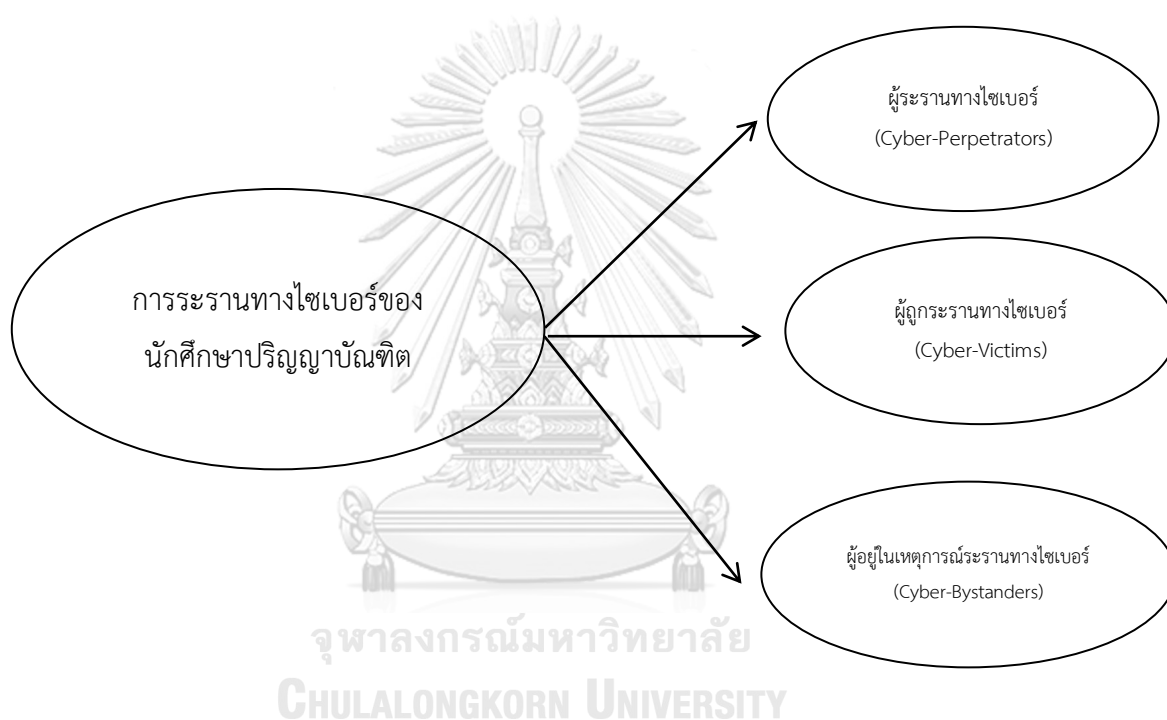
4.2.9 แบบ สอบ ถา ม Cyber-Aggression Perpetration and Victimization Scale ฉบับแปลภาษาไทยของกฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร (2562)

เครื่องมือในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาต่อยอดมาจากแบบสอบถามเดิมที่มีอยู่แล้วของประเทศแคนาดา ทำการทดลองกับนักเรียนโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (proportionate stratified random sampling) หน่วยสุ่ม คือ ระดับชั้นเรียนระหว่างมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 และแต่ละชั้นเรียนอย่างน้อย 40 คน รวมเป็นทั้งหมดจำนวน 240 คน มีช่วงอายุ 12 ถึง 18 ปีที่ใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างเข้าใจ โดยในแบบสอบถามประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ และแบ่งหมวดการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเป็น 2 หมวด คือ (1) การกระทำการกระรานทางไซเบอร์ และ (2) การถูกระรานทางไซเบอร์ มีมาตรวัดแบบลิเคิร์ท 5 ระดับ ตั้งแต่ 0 (ไม่เคยเลย) ถึง 4 (ตลอดเวลา) จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่าการวัดด้านศาสนา และเชื้อชาติที่มีในแบบสอบถามฉบับดั้งเดิมไม่สามารถนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ได้

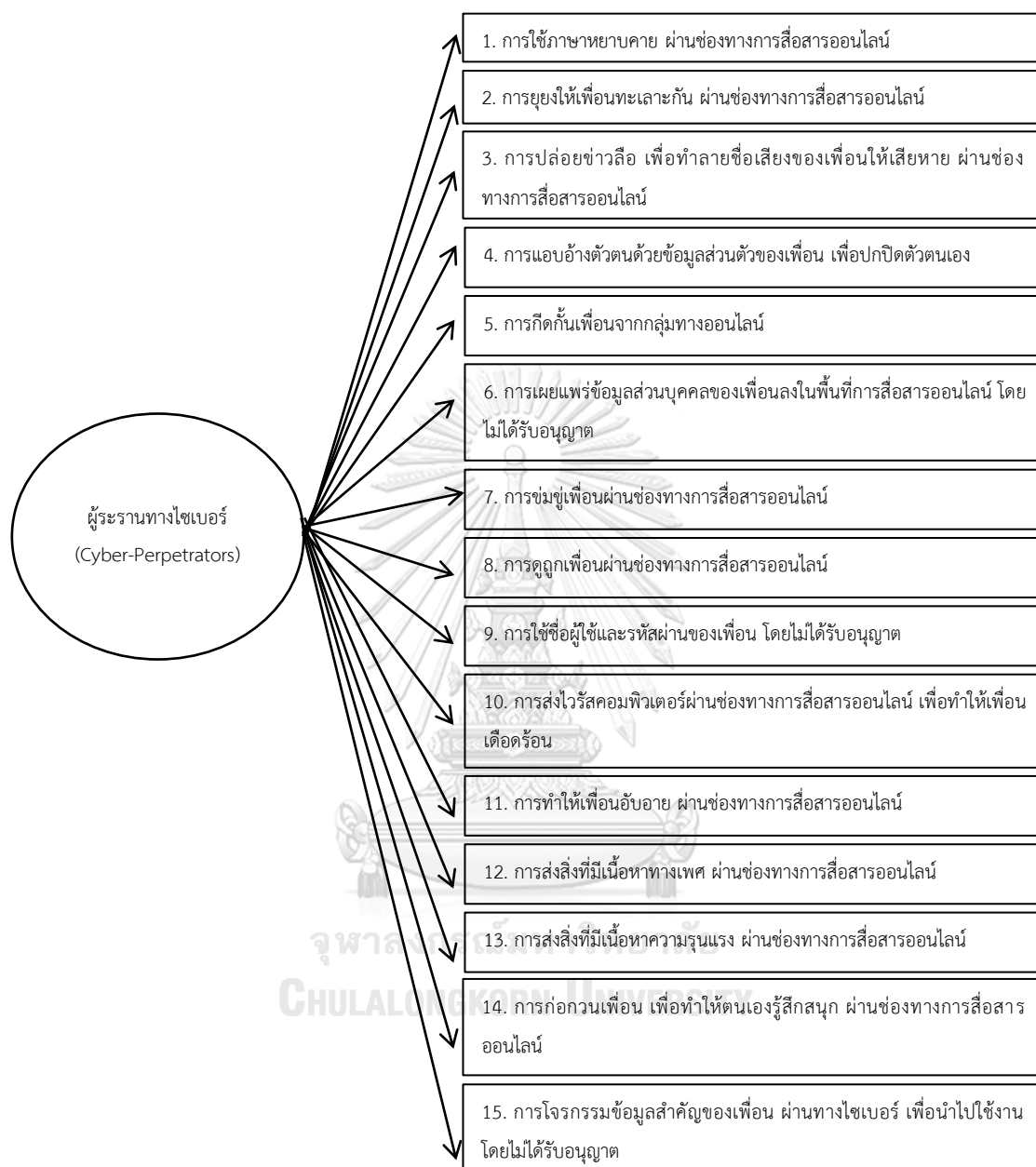
ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จึงได้ว่าการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือ (1) การกระทำการระรานทางไซเบอร์ วัดได้จาก 15 ตัวแปร (2) การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ วัดได้จาก 15 ตัวแปร และ (3) การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ วัดได้จาก 15 ตัวแปร ดังรูปภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

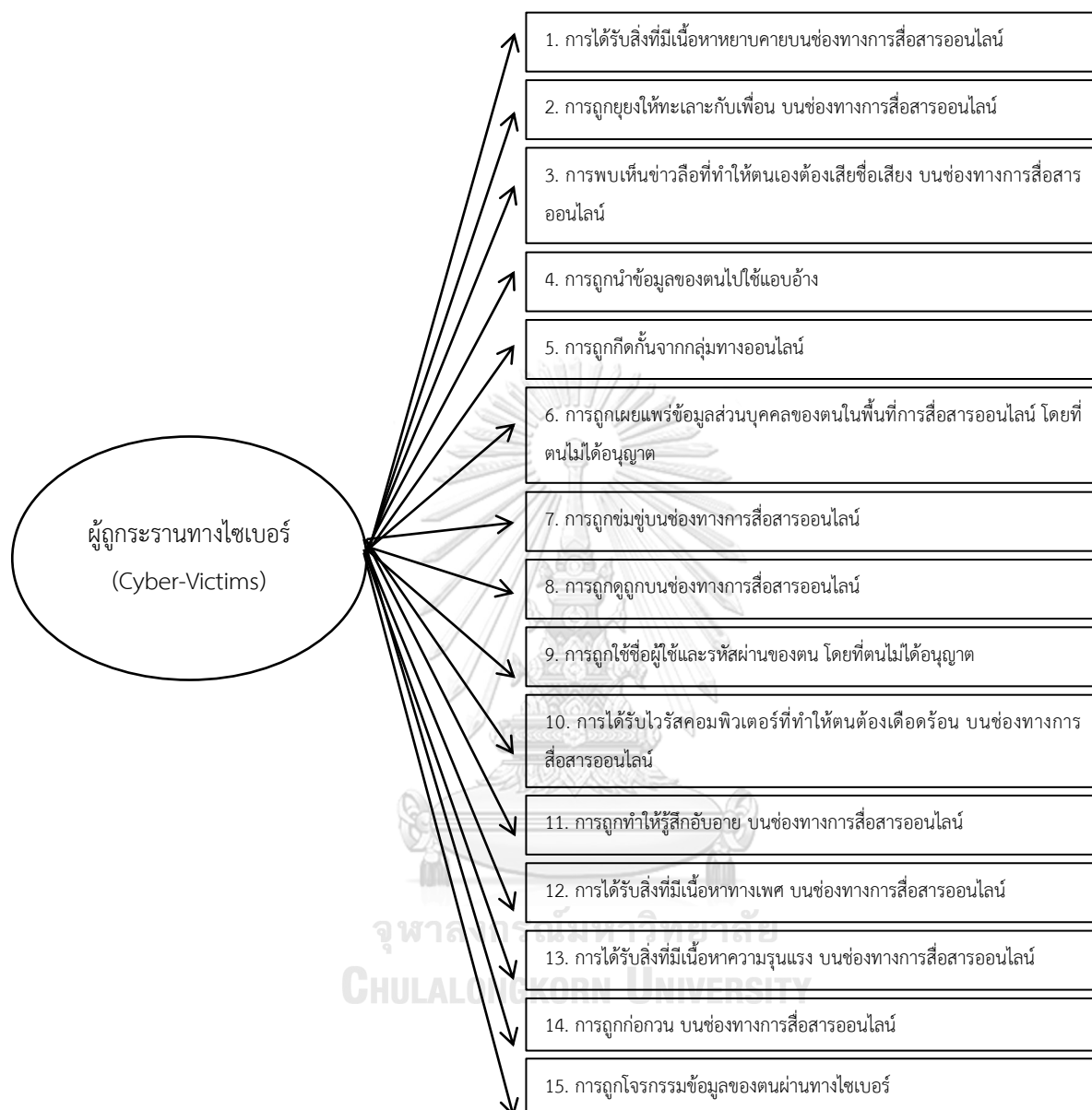
รูปภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

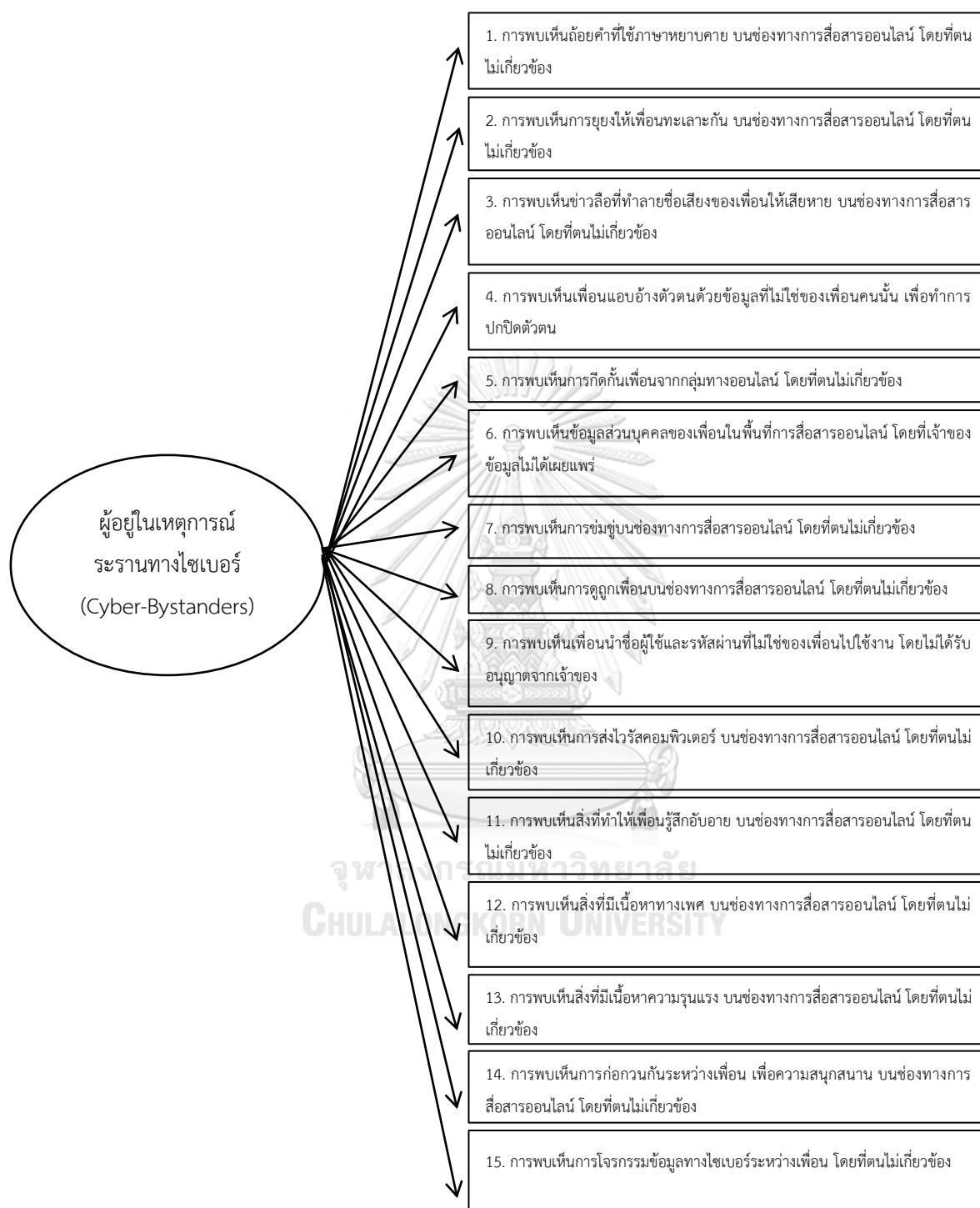
รูปภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย ด้านผู้กระทำความผิดทางไซเบอร์

รูปภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย ด้านผู้ถูกระรานทางไซเบอร์

รูปภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย ด้านผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ และขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์

ในการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ ได้มีการดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาและสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ ในบริบทต่าง ๆ โดยมีกรอบแนวคิดครอบคลุม 3 ด้าน คือ (1) ผู้ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetrators) (2) ผู้ถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victims) และ (3) ผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanders)

1.2 ตรวจสอบระดับความสำคัญขององค์ประกอบ โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง “องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์” โดยมี 3 ตอน ดังนี้

1.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังทั่วไป เช่น ชื่อ นามสกุล เพศ อายุ และสาขาวิชาที่สอน

1.2.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์ ประกอบไปด้วยเห็นด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ว่ามีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้านนี้

1.2.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์

1.3 วิเคราะห์ระดับความสำคัญขององค์ประกอบ จากการนำคำตอบในแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง “องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์” ตอนที่ 2 มาแปลค่าเป็นผลคะแนน โดยมากที่สุด = 5 , มาก = 4 , ปานกลาง = 3 , น้อย = 2 และน้อยที่สุด = 1 และตัดองค์ประกอบที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.0 ทิ้งไป และเพิ่มองค์ประกอบที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำเพิ่มเติมเข้าไป จากนั้นจึงนำเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.4 สร้างรายการข้อคำถามที่ใช้วัดองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์แต่ละด้าน โดยอิงจากข้อคำถามในแบบสอบถามต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์

1.5 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง “ความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ” โดยมี 2 ตอน ดังนี้

1.5.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังทั่วไป เช่น ชื่อ นามสกุล เพศ อายุ และสาขาวิชาที่สอน

1.5.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบประกอบไปด้วย เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามสามารถวัดองค์ประกอบนี้ได้

1.6 วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ จากการนำคำตอบในแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง “ความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ” ตอนที่ 2 มาแปลค่าเป็นผลคะแนน โดยเห็นด้วย = 1 ,ไม่แน่ใจ = 2 และไม่เห็นด้วย = 3 จากนั้นทำการปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 0.5 ใหม่ แล้วจึงนำเสนอต่อของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.7 สรุปองค์ประกอบและข้อคำถาม เป็นตาราง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างที่ 1 จากผลสรุปองค์ประกอบและข้อคำถามที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 โดยที่มีส่วนประกอบอยู่ 3 ตอน ดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 1 คำชี้แจงและแบบแสดงเจตนาในการยินยอมเข้าร่วมการวิจัยตามจรรยาบรรณการวิจัย

2.1.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลขั้นพื้นฐาน ที่ถามถึงอายุ เพศ ชั้นปีการศึกษา คณะและสาขาที่กำลังศึกษาอยู่

2.1.3 ตอนที่ 3 แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ ที่เป็นแบบสอบถามประเภทมาตรวัดประมาณค่าของลิเคิร์ต (likert-scale) ที่มี 5 ระดับ ประกอบด้วยเสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานครั้ง และไม่เคยเลยแล้วนำเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม

2.2 ทดสอบนาร่อง กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน ต่อ 1 ข้อคำถาม คิดเป็น 45 คน เพื่อหาความตรงเชิงพินิจ (Face validity) และค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

2.3 วิเคราะห์ผลทดสอบนาร่อง วิเคราะห์ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ และพิจารณาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาคซึ่งต้องมากกว่า 0.80 พร้อมปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับแบบสอบทั้งฉบับน้อยกว่า 0.20

2.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างที่ 2 จากผลการวิเคราะห์ในการทดสอบนาร่อง แล้วนำเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม

2.5 ทดสอบเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 เท่าของจำนวนข้อคำถาม คิดเป็น 450 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสาขาวิชา สาขาวิชาละ 150 คน รวมเป็นทั้งหมด 450 คน และชดเชยอัตราการตอบกลับร้อยละ 25 ของตัวอย่าง ทำให้มีอัตราการเก็บแบบสอบถามกับตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ 562 ฉบับ

2.6 วิเคราะห์คุณภาพของขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีของ Kaiser Meyer Olkin (KMO) ซึ่งค่า KMO ควรมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป หาก KMO มีค่าน้อยกว่า 0.6 ให้ทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยจำนวนตัวอย่างอีก 1 เท่าของรายการข้อคำถาม

2.7 วิเคราะห์คุณภาพขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปร เมื่อค่า KMO มีค่ามากกว่า 0.6 จึงทำการวิเคราะห์ค่า Bartlett's test of Sphericity โดยต้องมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ .05 เพื่อแสดงว่าตัวแปรแต่ละตัวไม่มีการวัดซ้ำกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.8 สกัดองค์ประกอบ (Factor extraction) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม (Common factor analysis) แบบวิธีแกนหลัก (Principal axis factoring: PAF) และทำการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมแหลม (Oblique rotation) แบบออบลิมินตรง (Direct oblimin)

2.9 วิเคราะห์องค์ประกอบ โดยมีเกณฑ์ตัดสินคุณภาพที่ใช้ 5 เกณฑ์ ดังนี้

2.9.1 ค่าไอเกน (Eigenvalue) น้อยกว่า 1 ให้ตัดทิ้ง

2.9.2 ร้อยละความแปรปรวนสะสม (Cumulative %) มีค่าสุดท้ายมากกว่า 60

2.9.3 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) น้อยกว่า 0.3 ให้ตัดทิ้ง

2.9.4 การทดสอบสกรี (Scree test) เพื่อยืนยันจำนวนองค์ประกอบในแต่ละด้านของการระรานทางไซเบอร์

2.9.5 จำนวนตัวแปรขั้นต่ำในองค์ประกอบ องค์ประกอบ 1 ตัว ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ตัวแปร

2.10 สรุปองค์ประกอบที่สกัดได้ นำองค์ประกอบย่อยมารวมกันไว้ในองค์ประกอบหลัก แล้วจึงกำหนดเป็นชื่อองค์ประกอบและนิยามขององค์ประกอบ จากนั้นจึงหาปริมาณเชิงทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนนิยามของแต่ละองค์ประกอบในแต่ละด้านของการระรานทางไซเบอร์

รูปภาพที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และ 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอนตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์

1. จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต พบว่านิยามเชิงทฤษฎีของการระรานทางไซเบอร์ คือ การกระทำที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งเกิดขึ้นอย่างตั้งใจและเกิดขึ้นซ้ำซากได้ตลอดเวลาเพื่อกระทำการรังควานใด ๆ ผ่านทางเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ โดยกลุ่มบุคคล หรือบุคคลหนึ่ง ต่อบุคคลในสังคมที่เป็นเป้าหมายที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ไซเบอร์ และสามารถส่งผลกระทบไปยังบุคคลที่ไม่ใช่เป้าหมาย ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเอง หรือไม่ชอบพฤติกรรมเหล่านั้น (Raskauskas & Stoltz, 2007; Smith et al., 2008; Roberts, 2009; Kowalski et al., 2014; Antoniadou et al., 2016; Garaigordobil, 2017; Khong et al., 2019; Hashemi & Chan, 2021; Yurdakul et al., 2021; Merdan, 2022; ฉันทากร ตุดเกื้อ, 2557; กฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร, 2562; กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์ และวินันท์กานต์ รุจิภักดิ์, 2564) และผู้วิจัยได้แบ่งองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ออกเป็น 3 ด้านใหญ่ ดังนี้

1.1 ด้านที่ 1 ผู้ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetrators)

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญขององค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์พบว่าพฤติกรรมของผู้ระรานทางไซเบอร์ สามารถวัดพฤติกรรมได้จาก (1) การใช้ภาษาหยาบคาย (2) การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียง (4) การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน (5) การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อน (7) การข่มขู่เพื่อน (8) การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (9) การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต (10) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน (11) การทำให้เพื่อนอับอาย (12) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง

(14) การก่อกรวนเพื่อน เพื่อทำให้ตนเองรู้สึกสนุก และ (15) การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน
ดังตารางที่ 5 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้ระรานทางไซเบอร์

ตารางที่ 5 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้ระรานทางไซเบอร์

พฤติกรรม	Ozden & Icelliglu (2014)	Udris (2014)	Antoniadou et al. (2016)	Gonzalez-Cabrera et al. (2019)	Buelga et al. (2020)	Coelho & Sousa (2020)	Zhu et al. (2021)	กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐพร พิพัตร์ตันเสถียร (2562)
1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	✓	✓	✓		✓	✓		✓
2. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์					✓			
3. การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง	✓	✓	✓		✓		✓	
5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์			✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์		✓	✓	✓	✓			
9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต			✓		✓		✓	

พฤติกรรม	Ozden & Icellioglu (2014)	Udris (2014)	Antoniadou et al. (2016)	Gonzalez-Cabrera et al. (2019)	Buelga et al. (2020)	Coelho & Sousa (2020)	Zhu et al. (2021)	กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐพร พิทยรัตน์เสถียร (2562)
10. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน	✓		✓	✓				
11. การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์		✓		✓	✓		✓	✓
12. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	✓	✓		✓		✓		✓
13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์				✓				
14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์					✓	✓		✓
15. การโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต	✓			✓			✓	

1.2 ด้านที่ 2 ผู้ถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victims)

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญขององค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ พบว่าพฤติกรรมของผู้ถูกระรานทางไซเบอร์ สามารถวัดพฤติกรรมได้จาก (1) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาเหยียดหยาม (2) การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง (4) การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (5) การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (7) การถูกข่มขู่ (8) การถูกดูถูก (9) การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (10) การได้รับไฟล์ที่

มีไวรัสที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน (11) การถูกทำให้รู้สึกอับอาย (12) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การถูกก่อกวน และ (15) การถูกโจรกรรมข้อมูลของตน ดังตารางที่ 6 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้ถูกระรานทางไซเบอร์

ตารางที่ 6 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้ถูกระรานทางไซเบอร์

พฤติกรรม	กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐพร พิพรัตน์เสถียร (2562)					
	Ozden & Icelioglu (2014)	Antoniadou et al. (2016)	Selkie et al. (2016)	Gonzalez-Cabrera et al. (2019)	Zhu et al. (2021)	
1. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	✓	✓				✓
2. การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์			✓			
3. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์		✓	✓	✓	✓	✓
4. การถูกนำข้อมูลของตนไปใช้แอบอ้าง	✓	✓	✓		✓	
5. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์		✓		✓	✓	✓
6. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	✓		✓	✓	✓	
8. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์		✓	✓	✓	✓	
9. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต		✓	✓		✓	

พฤติกรรม	Ozden & Icelliglu (2014)	Antoniadou et al. (2016)	Selkie et al. (2016)	Gonzalez-Cabrera et al. (2019)	Zhu et al. (2021)	กฤติศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏพร พิทยรัตน์เสถียร (2562)
10. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางสื่อสารออนไลน์	✓	✓		✓		
11. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางสื่อสารออนไลน์			✓	✓	✓	✓
12. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางสื่อสารออนไลน์	✓		✓	✓		✓
13. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางสื่อสารออนไลน์				✓		
14. การถูกก่อกวน บนช่องทางสื่อสารออนไลน์			✓			✓
15. การถูกโจรกรรมข้อมูลของตนผ่านทางไซเบอร์	✓		✓			

1.3 ด้านที่ 3 ผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanders)

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญขององค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ พบว่าพฤติกรรมของผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ สามารถวัดพฤติกรรมได้จาก (1) การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย (2) การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย (4) การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น (5) การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (6) การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ (7) การพบเห็นการข่มขู่ (8) การพบเห็นการดูถูกเพื่อน (9) การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน (10) การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ (11) การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย (12) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การพบ

เห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน และ (15) การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางโซเชียลระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง ดังตารางที่ 7 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางโซเชียล

ตารางที่ 7 ตารางสังเคราะห์พฤติกรรมของผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางโซเชียล

พฤติกรรม	Huang & Chou (2010)	Francisco et al. (2015)	Garaigordobil (2015)	Ferreira et al. (2016)	Selkie et al. (2016)	Gonzalez-Cabrera et al. (2019)
1. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง			✓			
2. การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง					✓	
3. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน		✓	✓	✓	✓	
5. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง			✓			✓
6. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่สื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่		✓	✓	✓	✓	✓
7. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓

พฤติกรรม	Huang & Chou (2010)	Francisco et al. (2015)	Garaigordobil (2015)	Ferreira et al. (2016)	Selkie et al. (2016)	Gonzalez-Cabrera et al. (2019)
9. การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ	✓		✓		✓	
10. การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						✓
11. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง					✓	✓
12. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง		✓	✓	✓	✓	✓
13. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง			✓			✓
14. การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	✓	✓		✓	✓	
15. การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง			✓		✓	✓

2. จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบผลของการกำหนดองค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยี หรือการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 5 ท่าน (รายนามในภาคผนวก ก) ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง “องค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์” ทำให้ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้ ตามตารางที่ 8 ผลการ

วิเคราะห์ความสำคัญขององค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าองค์ประกอบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรนำมาใช้และมีความสำคัญน้อยที่สุด คือ

- 2.1 การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
- 2.2 การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
- 2.3 การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
- 2.4 การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน

ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.20 แต่มีค่าเกินเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ 2.5 ผู้วิจัยจึงได้นำเอาองค์ประกอบทั้ง 45 ตัวมาใช้เป็นตัวกำหนดเนื้อหาของข้อคำถามในแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความสำคัญขององค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
ด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์	1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	2. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
	3. การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อน	4.8
	4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน	4.8
	5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์	4.4
	6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์	5
	7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต	4.8
พฤติกรรมกระทำการที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดย (1) ใช้ภาษาหยาบคาย (2) ยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) ปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียง (4) แอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน (5) กีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) เผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อน (7) การข่มขู่เพื่อน (8) ดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (9) ใช้ชื่อผู้ใช้	1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	2. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
	3. การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อน	4.8
	4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน	4.8
	5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์	4.4
	6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์	5
	7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต	4.8

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
และรหัสผ่านของเพื่อน โดย ไม่ได้รับอนุญาต (10) ส่งไวรัส คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อน เดือดร้อน (11) ทำให้เพื่อนอับ อาย (12) ส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทาง เพศ (13) ส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความ รุนแรง (14) ก่อกวนเพื่อน เพื่อ ทำให้ตนเองรู้สึกสนุก และ (15) โจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของ เพื่อน	10. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อน เดือดร้อน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.2
	11. การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	5
	12. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการ สื่อสารออนไลน์	4.2
	13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์	4.2
	14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	15. การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน	4.2
ด้านการถูกระงับการระราน ทางไซเบอร์	16. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
พฤติกรรมถูกระงับการระรานผ่าน ทางเทคโนโลยีการสื่อสารของ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดย (1) ได้รับสิ่งที่มีเนื้อหา หยาบคาย (2) ถูกข่มขู่ให้ ทะเลาะกับเพื่อน (3) พบเห็น ข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสีย ชื่อเสียง (4) ถูกนำข้อมูล ส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (5) ถูกกีดกันจากกลุ่มทาง ออนไลน์ (6) ถูกเผยแพร่ข้อมูล ส่วนตัวของตนในพื้นที่การ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้ อนุญาต (7) ถูกข่มขู่ (8) ถูกดู	17. การถูกข่มขู่ให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์	4.8
	18. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสีย ชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	19. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง	4.8
	20. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์	4.4
	21. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของตนในพื้นที่ การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	4.8
	22. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	23. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
	24. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตน ไม่ได้อนุญาต	5
	25. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้อง เดือดร้อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
ถูก (9) การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (10) ได้รับไฟล์ที่มีไวรัสที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน	26. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
(11) ถูกทำให้รู้สึกอับอาย (12) ได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) ได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง	27. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
(14) ถูกก่อกวน (15) ถูกโจรกรรมข้อมูลของตน	28. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	29. การถูกก่อกวน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	30. การถูกโจรกรรมข้อมูลของตนผ่านทางไซเบอร์	4.8
ด้านอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์	31. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	5
พฤติกรรมในการรับรู้ถึงการระรานด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร แต่ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของนักศึกษา	32. การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.6
ระดับปริญญาบัณฑิต	33. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.8
โดย (1) พบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย (2) พบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) พบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย (4) พบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น (5) พบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (6) พบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อน	34. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน	4.8
	35. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.4
	36. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่	4.4
	37. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.6
	38. การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการ	4.6

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
ในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ (7) พบเห็นการข่มขู่ (8) พบเห็นการดูถูกเพื่อน (9) พบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน (10) พบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ (11) พบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย (12) พบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) พบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) พบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน (15) พบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	<p>สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>39. การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ</p> <p>40. การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>41. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>42. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>43. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>44. การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>45. การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง</p>	<p>4.6</p> <p>4.4</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>4.6</p> <p>4.8</p> <p>4.6</p>

3. จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบผลของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (รายนามในภาคผนวก ก) ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง “ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ” ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อคำถามเพื่อนำไปใช้สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจต่อไป ดังตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข
1. ฉันทโปสต์ โปสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีถ้อยคำที่หยาบคาย	1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
2. ฉันทโปสต์ โปสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อยู่งให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน	2. การยู่งให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
3. ฉันทโปสต์ โปสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง	3. การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
4. ฉันทสร้างโปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อแอบอ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น หรือปกปิดตัวตนของฉัน	4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง	1	
5. ฉันทงใจกีดกันเพื่อนออกจากกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม)	5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์	0.8	กีดกัน ควรเป็นการขับไล่เพื่อนให้ออกหรือขัดขวาง
6. ฉันทโปสต์ โปสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ	6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การ	0.8	ให้เพิ่ม โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข
ทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน	สื่อสารออนไลน์		
7. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่เพื่อนให้ กลัว หรือทำในสิ่งที่ฉัน ต้องการ	7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้ยกตัวอย่าง พฤติกรรมข่มขู่ทำ ข้อความ
8. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อดูถูกเพื่อน	8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์	1	
9. ฉันนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้ รับอนุญาต	9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน ของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต	1	
10. ฉันส่งลิงก์ หรือไฟล์ที่มี ไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนต้องเดือดร้อน	10. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน ผ่าน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
11. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อน ต้องรู้สึกอับอาย	11. การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	1	
12. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทาง เพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สี ผิว น้ำหนัก เพศสภาพ)	12. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทาง เพศ ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม
13. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ	13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความ รุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสาร	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข
ทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาความ รุนแรง (เช่น การชกต่อย สงคราม การทุบตีเพื่อน)	ออนไลน์		
14. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อก่อกวน เพื่อน หรือทำให้ตนเองรู้สึก สนุก	14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อทำ ให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม
15. ฉันแฉข้อมูลต่าง ๆ ของ เพื่อน เพื่อนำไปใช้โดยที่เพื่อน คนนั้นไม่ได้อนุญาต	15. การโจรกรรมข้อมูลทางไซ เบอร์ของเพื่อน	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม
16. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่ กล่าวถึงฉันด้วยถ้อยคำที่หยาบ คาย	16. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหา หยาบคายบนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์	1	
17. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่ยุยง ให้ฉันต้องทะเลาะกับเพื่อน	17. การถูกยุยงให้ทะเลาะกับ เพื่อน บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	1	
18. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่เป็น ข่าวลือ ซึ่งทำให้ฉันต้อง เสียหายทางชื่อเสียง	18. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
19. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูล ส่วนตัวของฉันไปสร้างโปรไฟล์ ปลอม เพื่อแอบอ้างตัวตนเป็น ฉัน	19. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของ ตนไปใช้แอบอ้าง	1	
20. ฉันถูกจ้องจิกกัดกันจากกลุ่ม	20. การถูกจิกกัดกันจากกลุ่มทาง	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข
ทางออนไลน์ (เช่น การถูกเฝ้า เฉย การไม่ให้ฉันเข้าร่วม สนทนา การไม่ให้ฉันเข้าร่วม กลุ่มทางออนไลน์ การเตะฉัน ให้ออกจากกลุ่ม)	ออนไลน์		
21. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูล ส่วนตัวของฉันไปเผยแพร่ บน โลกออนไลน์	21. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วน บุคคลของตนในพื้นที่การ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้ อนุญาต	1	
22. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ ข่มขู่ฉันให้กลัว หรือทำในสิ่งที่ เขาต้องการ	22. การถูกข่มขู่บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์	1	
23. ฉันถูกเพื่อนดูถูกด้วย ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์	23. การถูกดูถูกบนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์	1	
24. ฉันถูกเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และ รหัสผ่านของฉันไปใช้งาน โดย ที่ฉันไม่ได้อนุญาตให้ใช้	24. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และ รหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้ อนุญาต	1	
25. ฉันได้รับลิงก์ หรือไฟล์ที่มี ไวรัส บนช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉันต้องเดือดร้อน	25. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
26. ฉันถูกเพื่อนกล่าวถึงใน ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉันต้อง รู้สึกอับอาย	26. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
27. ฉันถูกเพื่อนกล่าวถึงใน	27. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทาง	0.6	แก้ไขคำว่ากล่าวถึง

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข
ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทาง เพศของฉันทัน (เช่น รูปร่าง สีสัน น้ำหนัก)	เพศ บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์		
28. ฉันได้รับ หรือถูกเพื่อน กล่าวถึงในข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี เนื้อหาความรุนแรง (เช่น การ ชกต่อย สงคราม การทุบตีฉันทัน)	28. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหา ความรุนแรง บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์	0.8	แก้ไขคำว่ากล่าวถึง
29. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ ก่อกวนฉัน หรือทำให้เขารู้สึก สนุก	29. การถูกก่อกวน บนช่องทาง การสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้เลือกว่ากล่าวถึง หรือได้รับอย่างใด อย่างหนึ่ง
30. ฉันถูกแฮ็กข้อมูลต่าง ๆ โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาต	30. การถูกโจรกรรมข้อมูลของ ตนผ่านทางไซเบอร์	1	
31. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี ถ้อยคำที่หยาบคาย	31. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ ภาษาหยาบคาย บนช่องทาง การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
32. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่จู่ๆ ยงให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน	32. การพบเห็นการยุงให้ เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทาง การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
33. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ สร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้อง เสียหายทางชื่อเสียง	33. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลาย ชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข
34. ฉันเห็นเพื่อนใช้โปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนอื่น เพื่อนำไปใช้แอบอ้างตัวตน	34. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน	1	
35. ฉันเห็นเพื่อนจงใจกีดกันเพื่อนอื่นออกจากกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม)	35. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
36. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนคนอื่น	36. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่	0.8	ขยายความว่าได้รับอนุญาต หรือยกตัวอย่างพฤติกรรมเพิ่ม
37. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่เพื่อนคนอื่นให้กลัว หรือทำในสิ่งที่เขาต้องการ	37. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
38. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาดูถูกเพื่อน	38. การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
39. ฉันเห็นการซื้อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เขาไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ	39. การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ	0.8	แก้ไขเนื้อหาของคำถามใหม่ พร้อมยกตัวอย่างเพิ่ม
40. ฉันเห็นลิงก์ หรือไฟล์ที่มี	40. การพบเห็นการส่งไวรัส	0.8	จากการเห็น

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข
ไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนต้องเดือดร้อน	คอมพิวเตอร์ บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง		เปลี่ยนเป็นการ ได้รับ
41. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อทำ ให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย	41. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อน รู้สึกอับอาย บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
42. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี เนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีผิว น้ำหนัก เพศ สภาพ)	42. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหา ทางเพศ บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
43. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี เนื้อหาความรุนแรง (เช่น การ ชกต่อย สงคราม การทุบตี เพื่อน)	43. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหา ความรุนแรง บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
44. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ ความสนุกสนานของเพื่อน หรือก่อกวนเพื่อนอื่น	44. การพบเห็นการก่อกวนกัน ระหว่างเพื่อน เพื่อความ สนุกสนาน บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
45. ฉันเห็นการแหยกข้อมูลต่าง ๆ ของเพื่อน เพื่อนำไปใช้โดย ที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้อนุญาต	45. การพบเห็นการโจรกรรม ข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	

4. จากนั้นจึงนำเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้คำแนะนำว่าให้แก้ไขคำว่า “โพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง” ไปเป็น “โพสต์ หรือส่งต่อ” พร้อมทั้งเรียบเรียงข้อความตามคำแนะนำ และสามารถสรุปเป็นตารางรายการข้อคำถามกับองค์ประกอบ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจต่อไป ดังตารางที่ 10 ตารางสรุปรายการข้อคำถามและองค์ประกอบ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจต่อไป

ตารางที่ 10 ตารางสรุปรายการข้อคำถามและองค์ประกอบ

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ
1. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ ที่มีถ้อยคำหยาบคาย	1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
2. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อยุยงให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน	2. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
3. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง	3. การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
4. ฉันสร้างโปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อแอบอ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น หรือปกปิดตัวตนของฉัน	4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง
5. ฉันจงใจขับไล่เพื่อนให้ออก หรือขัดขวางเพื่อนไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม)	5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์
6. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต	6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต
7. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ (เช่น การทำให้เพื่อนรู้สึกกลัว การสั่งเพื่อนให้ทำในสิ่งที่ฉันต้องการ)	7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
8. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อดูถูกเพื่อน (เช่น การดูหมิ่นเพื่อนให้)	8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ
รู้สึกต่ำต้อย การเหยียดหยามความสามารถของเพื่อน)	
9. ฉันนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต	9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต
10. ฉันส่งลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนต้องเดือดร้อน	10. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน
11. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย	11. การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
12. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสวน น้าหนัก เพศสภาพ)	12. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
13. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหารุนแรง (เช่น การชกต่อย การสู้รบ การทุบตี)	13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหารุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
14. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนรู้สึกรำคาญ และทำให้ฉันรู้สึกสนุก	14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์
15. ฉันแฮ็กข้อมูลสำคัญของเพื่อน และนำไปใช้โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต	15. การโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต
16. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่กล่าวถึงฉันด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย	16. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
17. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่ยุยงให้ฉันต้องทะเลาะกับเพื่อน	17. การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
18. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่เป็นข่าวลือ ซึ่งทำให้ฉันต้องเสียหายทางชื่อเสียง	18. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
19. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปสร้างโปร	19. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบ

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ
ไฟล์ปลอม เพื่อแอบอ้างตัวตนเป็นฉัน	อ้าง
20. ฉันถูกขับไล่ให้ออก หรือถูกขัดขวางไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การถูกเพื่อนเมินเฉย การไม่ให้ฉันเข้าร่วมสนทนา การไม่ให้ฉันเข้าร่วมกลุ่ม การเตะฉันให้ออกจากกลุ่ม)	20. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์
21. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปเผยแพร่บนโลกออนไลน์ โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาต	21. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต
22. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ฉันให้กลัว หรือทำในสิ่งที่เขาต้องการ	22. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
23. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ดูถูกฉัน (เช่น ถูกดูหมิ่นให้ฉันรู้สึกต่ำต้อย เหยียดหยามความสามารถของฉัน)	23. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
24. ฉันถูกเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของฉันไปใช้งาน โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาตให้ใช้	24. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต
25. ฉันได้รับลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส บนช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉันต้องเดือดร้อน	25. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
26. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ทำให้ฉันต้องรู้สึกอับอาย	26. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
27. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีเนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวข้องตัวฉัน (เช่น รูปร่าง สีผิวน้ำหนัก)	27. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวกับตน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
28. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีความรุนแรง (เช่น การข่มขู่ การลู่รบ การทุบตี)	28. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์
29. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ก่อกวนฉันให้รู้สึกความรำคาญ	29. การถูกก่อกวน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ
30. ฉันถูกแฮ็กข้อมูลสำคัญ และถูกนำไปใช้ โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาต	30. การถูกโจรกรรมข้อมูลสำคัญของตนผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากตน
31. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีถ้อยคำที่หยาบคาย โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	31. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
32. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่จูงยุงให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนยุง หรือถูกยุง แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	32. การพบเห็นการยุงให้เพื่อนทะเลาะกันบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
33. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือถูกทำให้เสียหาย แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	33. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
34. ฉันเห็นโปรไฟล์ของเพื่อน ที่ใช้ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนคนอื่น และนำไปใช้แอบอ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนแอบอ้าง หรือถูกแอบอ้าง แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	34. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
35. ฉันเห็นการขับไล่เพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ หรือขัดขวางไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่ม การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม) โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้ขับไล่ ขัดขวางเพื่อน หรือถูกขับไล่ ขัดขวางจากกลุ่มทางออนไลน์ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	35. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
36. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน โดยที่เจ้าของข้อมูล	36. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของ

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ
ไม่ได้อนุญาต และฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนเผยแพร่ หรือถูกเผยแพร่ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	ข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ และตนไม่เกี่ยวข้อง
37. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ข่มขู่เพื่อนให้กลัว หรือสั่งให้เพื่อนคนนั้นทำในสิ่งที่คนข่มขู่ต้องการ โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนข่มขู่ หรือถูกข่มขู่ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	37. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
38. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีเนื้อหาดูถูกเพื่อน โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนดูถูก หรือถูกดูถูก แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	38. การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
39. ฉันเห็นการนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เขาไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ และฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนใช้งาน หรือเป็นเจ้าของชื่อผู้ใช้และรหัสนั้น แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	39. การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ
40. ฉันเห็นลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ ที่ทำให้เพื่อนที่ได้รับต้องเดือดร้อน โดยฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	40. การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
41. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ทำให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย โดยฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือถูกทำให้อับอาย แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	41. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
42. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีเนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสาว น้าหนัก เพศสภาพ) โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	42. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
43. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีเนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย การสูบบุหรี่ การทุบตี) โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคน	43. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรงบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ
ส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	
44. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนที่ได้รับรู้สึกไร้ค่า หรือทำให้เพื่อนที่ส่งรู้สึกสนุก โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	44. การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง
45. ฉันเห็นการเข้าถึงข้อมูลสำคัญของเพื่อน และนำไปใช้ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่อนุญาต และฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนแฮ็ก หรือถูกแฮ็ก แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)	45. การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน เพื่อนำไปใช้งาน ผ่านทางไซเบอร์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

2.1 ผู้วิจัยนำข้อคำถามไปสร้างเป็นเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม ลักษณะแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากนั้นนำไปใช้ทดสอบนำร่องกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน ต่อ 1 ข้อคำถาม คิดเป็น 45 คน พบว่ามีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาคของทั้งฉบับเท่ากับ .942 และปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับแบบสอบทั้งฉบับ (Corrected Item-Total Correlation) น้อยกว่า 0.20

2.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 466 คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งมีค่าสถิติพื้นฐาน คือ เพศ อายุ กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบันที่ศึกษา ดังตารางที่ 11 ข้อมูลสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ตามรายละเอียดดังนี้

2.2.1 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.7 และเป็นเพศชายร้อยละ 39.3 ซึ่งเป็นอัตราส่วนเพศตามบริบทของนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทย คือ 40:60 (ชาย:หญิง) (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564, 2565)

2.2.2 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.3 และมีอายุ 22 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.9 โดยมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 19.75 ปี

2.2.3 เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นสาขาวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมา คือ สาขามนุษยศาสตร์ -สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.5 และสาขาวิทยาศาสตร์-สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 29.6

2.2.4 เมื่อจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 35.4 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 45.3 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 12.4 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 6.9

ตารางที่ 11 ข้อมูลสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียด		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	183	39.3
	หญิง	283	60.7
อายุ			
	18 ปี	49	10.5
	19 ปี	151	32.4
	20 ปี	169	36.3
	21 ปี	60	12.9
	22 ปี	37	7.9
อายุเฉลี่ย	19.75 ปี		
สาขาวิชา			
	มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์	161	34.5
	วิทย์-เทคโนโลยี	167	35.8
	วิทย์-สุขภาพ	138	29.6
ชั้นปีที่ศึกษา			
	ปีที่ 1	165	35.4
	ปีที่ 2	211	45.3
	ปีที่ 3	58	12.4
	ปีที่ 4	32	6.9
มหาวิทยาลัย/สถาบัน			
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	111	23.8
	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	50	10.7
	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	167	35.8
	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	101	21.7
	วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	37	7.9
รวม		466	100.0

2.3 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม (Common factor analysis) แบบวิธีแกนหลัก (Principal axis factoring: PAF) และทำการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมแหลม (Oblique rotation) แบบอ้อมลิมนตรง (Direct oblimin) โดยทำการตรวจสอบคุณภาพของขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ Kaiser Meyer Olkin (KMO) ได้ค่า KMO ได้เท่ากับ .971 ซึ่งมีค่ามากกว่า .60 แสดงว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ และวิเคราะห์คุณภาพขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยค่า Bartlett's test of Sphericity พบว่ามีระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันและสามารถนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้ ดังตารางที่ 12 การทดสอบ KMO and Bartlett's Test

ตารางที่ 12 การทดสอบ KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.971
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	23413.326
	df	946
	Sig.	.000

2.4 เมื่อข้อมูลมีความเหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ 5 เกณฑ์ คือ

2.4.1 ค่าไอเกน (Eigenvalue) น้อยกว่า 1 ให้ตัดทิ้ง พบว่ามีองค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 องค์ประกอบ แต่จากจำนวนตัวแปรขั้นต่ำในองค์ประกอบทำให้สามารถมีได้ 3 องค์ประกอบ โดยค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 2.096

2.4.2 ร้อยละความแปรปรวนสะสม (Cumulative %) มีค่าสุดท้ายเท่ากับร้อยละ 71.197 ซึ่งมีค่ามากกว่าร้อยละ 60

2.4.3 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) น้อยกว่า 0.3 ให้ตัดทิ้ง พบว่าตัวแปรชื่อ “การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์” มีค่าต่ำกว่า 0.3 จึงทำการตัดทิ้งจาก 3 องค์ประกอบ แม้ว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.47

2.4.4 การทดสอบสกรี (Scree test) เพื่อยืนยันจำนวนองค์ประกอบในแต่ละด้านของการระรานทางไซเบอร์ พบว่าสามารถมีได้สูงสุด 4 องค์ประกอบ แต่จากเกณฑ์จำนวนตัวแปรขั้นต่ำทำให้เหลือ 3 องค์ประกอบ

2.4.5 จำนวนตัวแปรขั้นต่ำในองค์ประกอบ (Minimum number of variables per factor) ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ตัวแปร จึงตัดองค์ประกอบที่ 4 ที่มีเพียงตัวแปรเดียว คือ “การใช้ภาษาหยาบคาย” ออกไป

2.5 จากการวิเคราะห์องค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยใช้เมทริกซ์รูปแบบ (Pattern matrix) และสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้ทั้งหมด 3 องค์ประกอบ ในการวิเคราะห์ผล และได้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

องค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร	ค่าความแปรปรวน	% ค่าความแปรปรวน	% ค่าความแปรปรวนสะสม
1. การกระทำการระรานทางไซเบอร์	14	22.860	51.955	51.955
2. การอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์	15	6.371	14.479	66.434
3. การถูกกระทำการระรานทางไซเบอร์	15	2.096	4.763	71.197
รวม	44	31.327	71.197	71.197

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = .971

Bartlett's Test of Sphericity มีนัยสำคัญที่ .05

2.6 องค์ประกอบที่ 1 ชื่อ “การกระทำการระรานทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 22.860 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 51.955 ประกอบไปด้วย 14 ตัวแปร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .669 -.922 ได้ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน (B10) และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (B3) โดยสามารถเรียงตัวแปรจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) จากมากไปน้อย ดังตารางที่ 14 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1 “การกระทำการระรานทางไซเบอร์”

ตารางที่ 14 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1 “การกระทำการระรานทางไซเบอร์”

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
1. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน	.922

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
2. การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.913
3. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต	.911
4. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.896
5. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต	.878
6. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.866
7. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์	.856
8. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุกผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.842
9. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.836
10. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.835
11. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง	.815
12. การโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต	.774
13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่อง	.770

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
ทางการสื่อสารออนไลน์	
14. การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของ เพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	.669
รวม 14 ตัวแปร	
ค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 22.860	
ความแปรปรวนได้ร้อยละ 51.955	

2.7 องค์ประกอบที่ 2 ชื่อ “การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 6.371 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 14.479 ประกอบไปด้วย 15 ตัวแปร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .547 -.894 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ (By9) และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (By1) โดยสามารถเรียงตัวแปรจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) จากมากไปน้อย ดังตารางที่ 15 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 2 “การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์”

ตารางที่ 15 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 2 “การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์”

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
1. การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับ อนุญาตจากเจ้าของ	.894
2. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนใน พื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของ ข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ และตนไม่เกี่ยวข้อง	.876
3. การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.871
4. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสาร	.868

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
ออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	
5. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.864
6. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.862
7. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.854
8. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.819
9. การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน เพื่อนำไปใช้งาน ผ่านทางไซเบอร์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.816
10. การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อนเพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.812
11. การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.811
12. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.789
13. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.772
14. การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บน	.642

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	
15. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	.547

รวม 15 ตัวแปร

ค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 6.371

ความแปรปรวนได้ร้อยละ 14.479

2.8 องค์ประกอบที่ 3 ชื่อ “การถูกกระทำการละเมิดทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 2.096 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.763 ประกอบไปด้วย 15 ตัวแปร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .510 -.879 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (V8) และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (V1) โดยสามารถเรียงตัวแปรจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) จากมากไปน้อย ดังตารางที่ 16 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 3 “การถูกกระทำการละเมิดทางไซเบอร์”

ตารางที่ 16 น้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบที่ 3 “การถูกกระทำการละเมิดทางไซเบอร์”

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
1. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.879
2. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.848
3. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	.835
4. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.755
5. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.741
6. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์	.740
7. การถูกก่อกวน บนช่องทางการสื่อสาร	.729

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)
ออนไลน์	
8. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	.719
9. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวกับตน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.715
10. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.707
11. การถูกโจรกรรมข้อมูลสำคัญของตน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากตน	.703
12. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.691
13. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง	.669
14. การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.642
15. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	.510
รวม 15 ตัวแปร	
ค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 2.096	
ความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.763	

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และ 2) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถามการระรานทางไซเบอร์ ที่ประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 : เอกสารข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 : ข้อมูลขั้นพื้นฐานของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 3 : แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 45 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นนมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 45 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงแบบ สอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .942 และนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis: EFA) กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 466 คน (อายุเฉลี่ย 19.75 ปี) ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งชั้น (Stratified random Sampling) โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลที่นำมาใช้ด้วยค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy ซึ่งมีค่าเท่ากับ .971 กับพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้ว่า ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะและมีความสัมพันธ์กันในระดับที่เหมาะสมสำหรับนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้ค่า Bartlett's Test of Sphericity ที่มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้วยโปรแกรม SPSS for windows โดยผู้ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

การวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยศึกษาพฤติกรรมการวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบข้อมูลในการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบรายการข้อมูลและเติมคำตอบ จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์ ลักษณะเป็นนมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 45 ข้อ และตอนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ เป็นแบบเติมคำ จำนวน 1 ข้อ และทำการวิเคราะห์ระดับความสำคัญขององค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) ในการตัดองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญน้อยกว่าค่ามัธยฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

การวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 466 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) ตามสาขาวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 : เอกสารข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบรายการข้อมูล จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 : ข้อมูลขั้นพื้นฐานของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการและเติมค่า จำนวน 5 ข้อ และตอนที่ 3 : แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 45 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามด้านผู้ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetrators) จำนวน 15 ข้อ ด้านผู้ถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victims) จำนวน 15 ข้อ และด้านผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanders) จำนวน 15 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .60 - 1.00 การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน นำเครื่องมือไปทดสอบนำร่องกับกลุ่มนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 45 คน มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับแบบสอบทั้งฉบับ (Corrected Item-Total Correlation) อยู่ระหว่าง .528 - .803 และค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบสอบทั้งฉบับเท่ากับ .942 จากนั้นวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลด้วยวิธีของ Kaiser Meyer Olkin (KMO) ได้เท่ากับ .941 และขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปร ด้วยวิธีการของ Bartlett's test of Sphericity มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ด้วยโปรแกรม SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และ 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis: EFA) กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ด้วยโปรแกรม SPSS

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ผลการศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญให้ระดับความสำคัญขององค์ประกอบในช่วงระหว่าง 4.4 – 5.0 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่ามัธยฐาน ที่มีค่าเท่ากับ 3 และสามารถแยกองค์ประกอบได้ออกเป็นจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) ผู้ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetrators) ประกอบไปด้วย (1) การใช้ภาษาหยาบคาย (2) การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียง (4) การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน (5) การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล

ของเพื่อน (7) การข่มขู่เพื่อน (8) การถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (9) การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต (10) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน (11) การทำให้เพื่อนอับอาย (12) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก และ (15) การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน

2) ผู้ถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victims) ประกอบไปด้วย (1) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคาย (2) การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง (4) การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (5) การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (7) การถูกข่มขู่ (8) การถูกดูถูก (9) การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (10) การได้รับไฟล์ที่มีไวรัสที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน (11) การถูกทำให้รู้สึกอับอาย (12) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การถูกก่อกวน และ (15) การถูกโจรกรรมข้อมูลของตน

และ 3) ผู้อยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanders) ประกอบไปด้วย (1) การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย (2) การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้เสียชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย (4) การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น (5) การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (6) การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ (7) การพบเห็นการข่มขู่ (8) การพบเห็นการดูถูกเพื่อน (9) การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน (10) การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ (11) การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย (12) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน และ (15) การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 466 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.7 และเป็นเพศชายร้อยละ 39.3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 19.75 ปี โดยมีอายุอยู่ในช่วง 18 ถึง 22 ปี

ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 20 ปี มากที่สุด และมีอายุ 22 ปี น้อยที่สุด โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยีมากที่สุด รองลงมา คือ สาขามนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์-สุขภาพน้อยที่สุด และมีสถานะเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุด รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 น้อยที่สุด

1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถาม

แบบสอบถามการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่สร้างขึ้น จำนวนรายการข้อคำถาม 45 ข้อ ที่พิจารณาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาครอนบาคของทั้งฉบับเท่ากับ .942 และข้อคำถามมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับแบบสอบทั้งฉบับ (Corrected Item-Total Correlation) อยู่ที่ 0.380 ถึง 0.749

1.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม (Common factor analysis) แบบวิธีแกนหลัก (Principal axis factoring: PAF) และทำการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมแหลม (Oblique rotation) แบบอ้อมลิมนตรง (Direct oblimin) โดยทำการตรวจสอบคุณภาพของขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ Kaiser Meyer Olkin (KMO) ได้ค่า KMO ได้เท่ากับ .971 และวิเคราะห์คุณภาพขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยค่า Bartlett's test of Sphericity ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าในการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตสามารถวัดได้จาก 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.3.1 องค์ประกอบที่ 1 ชื่อ “การกระทำการระรานทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 22.860 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 51.955 ประกอบไปด้วย 14 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .669 - .922 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์

1.3.2 องค์ประกอบที่ 2 ชื่อ “การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 6.371 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 14.479 ประกอบไปด้วย 15 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .547 - .894 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ (By9) และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (By1)

1.3.3 องค์ประกอบที่ 3 ชื่อ “การถูกระงับการระรานทางไซเบอร์” มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) เท่ากับ 2.096 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.763 ประกอบไปด้วย 15 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings) อยู่ระหว่าง .510 - .879 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด คือ การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (V8) และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคาย (V1)

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และ 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยจึงได้มีประเด็นการอภิปรายผลออกเป็น 2 ประเด็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีพฤติกรรมที่ได้จากการสำรวจจำนวน 15 พฤติกรรม และพฤติกรรม “การใช้ภาษาหยาบคาย” ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีการแสดงพฤติกรรมในระดับที่สูง แต่กลับไม่เป็นองค์ประกอบในการระรานทางไซเบอร์ทั้ง 3 ด้าน โดยมีเหตุผลเบื้องต้นที่สนับสนุน คือ

1) พฤติกรรมการระราน นั้นผู้ระรานไม่จำเป็นต้องมีเจตนาในการกระทำเพื่อให้เจ็บ หรือเสียหาย แต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่ผู้ถูกระงับการระรานนั้นมองว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระงับการระรานเอง (Guerin & Hennessy, 2002)

2) ขาดจุดมุ่งหมายในการกระทำ เพราะการระรานในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวหรือทำอันตรายโดยเจตนา หรือมุ่งเป้าหมายโดยผู้กระทำความผิด (Pörhölä et al., 2020)

จึงได้ว่าการระรานทางไซเบอร์เป็นพฤติกรรมที่ผู้ระรานมีเจตนาในการกระทำเพื่อทำร้าย ข่มขู่ หรือมุ่งร้าย และรวมไปถึงพฤติกรรมที่ผู้กระทำไม่มีเจตนาในการกระทำเพื่อทำร้าย ข่มขู่ หรือมุ่งร้าย แต่เป็นพฤติกรรมที่ผู้ถูกระงับการระรานหรืออยู่ในเหตุการณ์รับรู้ว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระงับการระรานด้วย นอกจากนี้การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคายมีความถี่สูงสุด จึงแสดงให้เห็นว่าในกลุ่มนักศึกษาปริญญาบัณฑิตมีการใช้ถ้อยคำที่ออกในแนวหยาบคายจำนวนมาก แต่ไม่ได้มีเจตนาในการทำร้ายผู้ที่รับถ้อยคำ หรืออยู่ในเหตุการณ์ โดยตัวผู้รับก็ไม่ได้รับรู้ว่าเป็นอันตราย เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของพฤติกรรมเหล่านี้ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในระดับที่ต่ำ

จากผลการวิเคราะห์และทฤษฎีสนับสนุน ทำให้ได้ว่าการใช้ถ้อยคำที่หยาบคาย ไม่สามารถใช้วัดการระรานทางไซเบอร์ได้ เพราะการระรานควรประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมายในการทำร้าย หรือการ

รับรู้ถูกทำร้าย จากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งด้วย และสังคมของกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ภาษาที่หยาบคายเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่การมุ่งทำร้าย

ในขณะที่พฤติกรรมการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน ในหมู่นักศึกษาปริญญาบัณฑิตมีค่าแสดงพฤติกรรมที่ต่ำ เพราะนักศึกษาปริญญาบัณฑิตสามารถป้องกันตัวเองได้ดี โดยสังเกตจากค่าการตกเป็นเหยื่อด้วยการได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์มีค่าอยู่ในระดับที่ต่ำ แต่ผู้อยู่ในเหตุการณ์กลับพบว่าการส่งหรือรับไวรัสคอมพิวเตอร์ในระดับที่สูง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่หมู่นักศึกษาด้วยกัน และการกระทำประเภทนี้สามารถกระทำได้โดยไม่จำเป็นต้องระบุตัวตน เพราะเนื่องจากปัจจุบันโทรศัพท์สมาร์ทโฟนอาจถูกพกติดตัวไว้ได้ตลอด และส่งผลกระทบไปยังบุคคลที่ไม่ใช่เป้าหมายแต่แรกได้โดยรวดเร็ว (กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และ ณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร, 2562)

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

จากผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ ทำให้พบว่าการระรานทางไซเบอร์สามารถวัดได้จาก 3 องค์ประกอบ คือ การกระทำการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetration) ซึ่งสามารถวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้มากที่สุด รองลงมา คือ การอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanding) ในขณะที่การถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victimization) สามารถใช้วัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้น้อยที่สุด

ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การที่พฤติกรรมด้านการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanding) สามารถอธิบายการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตมากกว่าการถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victimization) ซึ่งมีการวิจัยว่าในหมู่นักศึกษาเพศหญิงนั้น มีการรายงานผลการระรานทางไซเบอร์ด้านการถูกระรานทางไซเบอร์ได้น้อยกว่าด้านการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ และในงานวิจัยครั้งนี้ได้ผลการวิจัยเหมือนการวิจัยที่ทำในเฉพาะเพศหญิง (Selkie et al., 2016) จึงทำให้พบว่า ในหมู่นักศึกษาปริญญาบัณฑิตทั้งชายและหญิงที่มีบริบทอัตราส่วนระหว่างเพศชายต่อหญิงเท่ากับ 40:60 หรือบริบทของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตในไทย สามารถใช้พฤติกรรมด้านการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์วัดแทนด้านการถูกระรานทางไซเบอร์ เพื่อลดเวลาในการตอบแบบสอบถามได้

นอกจากนี้หากเปรียบเทียบการรายงานผลระหว่างทั้ง 3 ด้านจะพบว่าการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์จะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งถึงแม้ว่าการกระทำการระรานทางไซเบอร์จะมีค่าน้ำหนักสูงมากที่สุด แต่กลับมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งจากการวิจัยในต่างประเทศผู้ที่กระทำการระรานทางไซเบอร์จะมีอัตราการยอมรับว่าตนเองได้กระทำการพฤติกรรมการระรานที่ต่ำอยู่แล้ว และการถูกระรานทางไซเบอร์

ก็มีค่าเฉลี่ยในการวิจัยที่ต่ำ และค่าน้ำหนักที่ต่ำ หากนักวิจัยต้องการสร้างแบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ใช้เวลาสั้น ๆ ไม่ควรนำด้านการถูกระราน กับ การกระทำการระรานมาวัด เพราะเมื่อมีอายุมากขึ้น จะมีการยอมรับในพฤติกรรมที่ไม่ดีในอัตราที่น้อยลงไปด้วย จึงส่งผลให้พฤติกรรมด้านการอยู่ในเหตุการณ์ระราน (Bystanding) ที่เมินเฉยต่อเหตุการณ์การระราน ได้มีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบพฤติกรรมการระรานที่เกิดขึ้น (Tomoyuki et al., 2021)

2.1 การกระทำการระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Perpetration) จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่าตัวแปรที่สามารถอธิบายการกระทำการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต 3 อันดับแรก คือ (1) การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน (.922) (2) การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (.913) และ (3) การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต (.911) ตามลำดับ และน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้าย คือ (1) การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหายผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (.669) (2) การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (.770) และ (3) การโจรกรรมข้อมูลสำคัญของเพื่อน ผ่านทางไซเบอร์ เพื่อนำไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามลำดับ (.774)

ประเด็นที่น่าสนใจในด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ คือ ในงานวิจัยของต่างประเทศมีการสำรวจสถิติพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาบัณฑิต พบว่ามีการแสดงพฤติกรรมการปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย จำนวนมากที่สุด ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ทำให้พบได้ว่าการปล่อยข่าวลือไม่ได้มีน้ำหนักมากเท่ากับพฤติกรรมอื่น ๆ แม้ว่าจะมีการแสดงพฤติกรรมออกมาเป็นจำนวนมาก โดยมีเหตุผลและทฤษฎีที่สนับสนุน คือ

1) คำว่า “ข่าวลือ” นั้นอาจเป็นข้อมูลที่ทั้งจริงและเท็จ ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน แต่มีเจตนาชัดเจน (Saravanaraj, Sheeba, & Devaneyan, 2016)

2) การปล่อยข่าวลือจัดเป็นพฤติกรรมการระรานทางอ้อมที่ไม่จำเป็นต้องกระทำต่อหน้า (Cowie & Myers, 2015)

เนื่องจากการปล่อยข่าวลือเป็นการระรานทางอ้อมที่ไม่จำเป็นต้องกระทำต่อหน้าผู้ที่ตกเป็นเป้าหมาย และคำว่า “ข่าวลือ” นั้นอาจเป็นข้อมูลที่ทั้งจริงและเท็จ ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน แต่มีเจตนาชัดเจนในการมุ่งทำลายชื่อเสียงของผู้ถูกกระทำให้เสียหาย ซึ่งในหมู่นักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่มีการปล่อยข่าวลือเพื่อทำลายชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก อาจทำให้ไม่สามารถใช้พฤติกรรมการปล่อยข่าวลือนี้ เพื่อนำไปใช้วัดว่าในหมู่นักศึกษามีพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ได้เท่ากับพฤติกรรมการระรานด้านอื่น ๆ

2.2 การอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Bystanding) จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ตัวแปรที่สามารถอธิบายการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต 3 อันดับแรก คือ (1) การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ (.894) (2) การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ และตนไม่เกี่ยวข้อง (.876) และ (3) การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (.871) ตามลำดับ และน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้าย คือ (1) การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (.547) (2) การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (.642) และ (3) การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (.772) ตามลำดับ

ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่สูงเป็นอันดับ 3 แต่กลับมีค่าน้ำหนักในการวัดพฤติกรรมการระรานด้านนี้ได้น้อยที่สุด เพราะการใช้ถ้อยคำหยาบคายในหมู่นักศึกษาไม่ได้มีเจตนาที่มุ่งจะทำร้ายเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง ถึงแม้ว่าผู้ระรานไม่จำเป็นต้องมีเจตนาในการกระทำเพื่อให้เจ็บ หรือเสียหาย แต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่ผู้ถูกระรานนั้นมองว่าเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระรานเอง (Guerin & Hennessy, 2002) จึงส่งผลให้ค่าน้ำหนักของการพบเห็นการใช้ถ้อยคำหยาบคายมีค่าน้อย

ในขณะเดียวกันการพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ ถึงแม้ว่าจะสามารถพบเห็นได้ยากกว่าพฤติกรรมด้านอื่น ๆ แต่พฤติกรรมนี้สามารถใช้บอกได้ถึงสภาพความรุนแรงของการระรานทางไซเบอร์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยมากเป็นอันดับที่ 3 เพราะในบริบทของนักศึกษามีการใช้ข่าวลือเป็นจำนวนมาก จึงทำให้การวัดพฤติกรรมการระรานมีน้ำหนักที่น้อยไปด้วย

2.3 การถูกระรานทางไซเบอร์ (Cyber-Victimization) จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ตัวแปรที่สามารถอธิบายการถูกระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต 3 อันดับแรก คือ (1) การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (.879) (2) การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (.848) และ (3) การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (.835) ตามลำดับ และน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้าย คือ (1) การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (.510) (2) การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (.642) และ (3) การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (.669) ตามลำดับ

ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การถูกระรานทางไซเบอร์ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่น้อยมากจนทำให้การนำด้านนี้ไปใช้วัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตได้ต่ำ เพราะจากการวิจัยต่างประเทศ พบว่า นักศึกษาปริญญาบัณฑิตเพศหญิงจะไม่ยอมรับว่าตนเองถูกระรานทางไซเบอร์ต่อสังคมเป็นจำนวนมาก (Selkie et al., 2016)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการพัฒนาเครื่องมือวัดพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ที่ต้องการความกระชับ ประหยัดเวลาในการวัดพฤติกรรม สามารถมุ่งวัดไปที่พฤติกรรมที่อยู่ในเหตุการณ์ของการระรานเพียงด้านเดียวแทนด้านการกระทำและการถูกระรานได้
2. หน่วยงาน หรือผู้มีส่วนในการดูแลจัดการภัยด้านการระรานทางไซเบอร์ ควรเพิ่มมาตรการการป้องกันพฤติกรรมการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ การทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย การนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน เป็นอันดับแรก
3. หน่วยงาน หรือผู้มีส่วนในการดูแลจัดการภัยด้านการระรานทางไซเบอร์ในระดับปริญญาบัณฑิต สามารถพัฒนาระบบการรับรู้ภัยจากพฤติกรรมของการอยู่ในเหตุการณ์การระราน หรือสร้างระบบที่ใช้สังเกตเหตุการณ์พฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ ด้วยการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาหยาบคาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปสามารถเพิ่มมิติของการระรานทางไซเบอร์ โดยอ้างมิติของการระรานแบบทั่วไปเพิ่มเติม เช่น ด้านผู้ป้องกัน ด้านผู้ส่งเสริม ด้านผู้ยับยั้ง เพื่อวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมเหล่านั้นเป็นองค์ประกอบในการระรานทางไซเบอร์ด้วยหรือไม่
2. การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษากับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ทำให้บางพฤติกรรมไม่ถือว่าเป็นการระรานทางไซเบอร์ เช่น การล้อชื่อพ่อแม่ ซึ่งมีอยู่ในกลุ่มนักเรียนประถมและมัธยม ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปต้องเพิ่มบริบทของการศึกษาเพื่อใช้เปรียบเทียบการระรานทางไซเบอร์ที่มีตัวแปรครอบคลุมมิติของการระรานทางไซเบอร์มากยิ่งขึ้น
3. ในการวิจัยครั้งต่อไปสามารถสร้างโปรแกรมการตรวจจับคำ เพื่อวัดระดับภัยทางการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาได้ โดยให้โปรแกรมทำการนับความถี่ของคำที่อยู่ในเชิงหยาบคายเพื่อรายงานผลออกมา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). จำนวนนักศึกษาปัจจุบัน ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามกลุ่มสถาบัน ชื่อสถาบัน คณะ สาขาวิชา ระดับการศึกษา และ เพศ. สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). ข้อมูลสถิติจำนวนนักศึกษาปัจจุบัน ปีการศึกษา 2564 จำแนกตามกลุ่มสถาบัน ชื่อสถาบัน คณะ สาขาวิชา ระดับการศึกษา และ เพศ. สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2564). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ใน ประเทศไทย ปี 2564. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร. (2562). การศึกษาความเที่ยงและความตรงของ แบบสอบถาม Cyber-Aggression Perpetration and Victimization Scale ฉบับภาษาไทย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 64(1), 45-60.
- กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์ และวินันท์กานต์ รุจิภักดี. (2564). ความหมายและการทบทวนแนวคิดภายใต้ บริบทไทย. วารสารกฎหมายและนโยบายสาธารณะสุข, 7(1), 171-193.
- ไชยชาญ เผือดคล้าย. (2565). แนวทางการแก้ปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกกันในห้องเรียนชั้นประถมศึกษา ด้วยการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and emotional learning : SEL). วารสารปรัชญาปริทรรศน์, 27(1), 143-160.
- ฉันทกร ตุดเกื้อ. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัด สงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม.
- ปริญญช อภิบุญโยภาส. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในการวิจัยองค์การ. วารสารการ จัดการสมัยใหม่, 13(2), 23-36. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/stou-sms-pr/article/view/59155>
- มหาสินไพศาล ทิพย์พพร. (2563). Social Distancing การเว้นระยะห่างทางสังคม. วารสารปัญญา ภิวัฒน์, 12(1).
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2564, 21 มกราคม 2564). สัมพันธภาพในยุคโควิด-19. สยามรัฐ.
- สุภมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, & รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2554). สถิติวิเคราะห์สำหรับการ วิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์:เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. เจริญดีมั่นคงการ พิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

- Alana, M. V.-K., Martell, B. N., Holland, K. M., & Westby, R. (2014). A systematic review and content analysis of bullying and cyber-bullying measurement strategies. *Aggression and Violent Behavior, 19*(4), 423-434.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.avb.2014.06.008>
- Antoniadou, N., Kokkinos, C. M., & Markos, A. (2016). Development, construct validation and measurement invariance of the Greek cyber-bullying/victimization experiences questionnaire (CBVEQ-G). *Computers in Human Behavior, 65*, 380-390. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.08.032>
- Arifin, W. N. (2018). *Exploratory factor analysis and Cronbach's alpha* (Vol. 1).
- Arocena, F., Pérez-Verduzco, G., Carrillo Ramírez, E., & Garaigordobil, M. (2020). Propiedades psicométricas del Test Cyberbullying en una muestra de adolescentes mexicanos estudiantes de bachillerato Psychometric Properties of the Cyberbullying Test in a Sample of Mexican Adolescent High School Students. *Revista Evaluar, 20*, 1-19. <https://doi.org/10.35670/1667-4545.v20.n2.30103>
- Beran, T., & Li, Q. (2006). The Relationship between Cyberbullying and School Bullying. *The Journal of Student Wellbeing, 1*. <https://doi.org/10.21913/JSW.v1i2.172>
- Bernardo, A., Galve-González, C., Cervero, A., & Tuero Herrero, E. (2022). Cyberbullying in first-year university students and its influence on their intentions to drop out. *Higher Education Research and Development, 1*-15.
<https://doi.org/10.1080/07294360.2022.2057447>
- Betts, L., Baguley, T., & Gardner, S. (2019). Examining adults' participant roles in cyberbullying. *Journal of Social and Personal Relationships, 36*(11-12), 3362-3370. <https://doi.org/10.1177/0265407518822774>
- Bishop, J. (2012). *Tackling Internet abuse in Great Britain: Towards a framework for classifying severities of 'flame trolling'*.
- Boulton, M. J., Trueman, M., & Flemington, I. (2002). Associations between Secondary School Pupils' Definitions of Bullying, Attitudes towards Bullying, and Tendencies to Engage in Bullying: Age and sex differences. *Educational Studies, 28*(4), 353-

370. <https://doi.org/10.1080/0305569022000042390>
- Buelga, S., Postigo, J., Martínez-Ferrer, B., Cava, M.-J., & Ortega, J. (2020). Cyberbullying among Adolescents: Psychometric Properties of the CYB-AGS Cyber-Aggressor Scale. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17, 3090. <https://doi.org/10.3390/ijerph17093090>
- Calvete, E., Orue, I., Estévez, A., Villardón, L., & Padilla, P. (2010). Cyberbullying in adolescents: Modalities and aggressors' profile. *Computers in Human Behavior*, 26(5), 1128-1135. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.chb.2010.03.017>
- Cattell, R. B. (1966). The Scree Test For The Number Of Factors. *Multivariate Behavioral Research*, 1(2), 245-276. https://doi.org/10.1207/s15327906mbr0102_10
- Cénat, J. M., Blais, M., Hébert, M., Lavoie, F., & Guerrier, M. (2015). Correlates of bullying in Quebec high school students: The vulnerability of sexual-minority youth. *Journal of Affective Disorders*, 183, 315-321. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2015.05.011>
- Cénat, J. M., Hébert, M., Blais, M., Lavoie, F., Guerrier, M., & Derivois, D. (2014). Cyberbullying, psychological distress and self-esteem among youth in Quebec schools. *Journal of Affective Disorders*, 169, 7-9. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jad.2014.07.019>
- Chapell, M., Hasselman, S., Kitchin, T., Lomon, S., MacIver, K., & Sarullo, P. (2006). Bullying in elementary school, high school, and college. *Adolescence*, 41, 633-648.
- Coelho, V. A., & Sousa, V. (2020). Bullying and Cyberbullying Behaviors Questionnaire: Validation of a short form. *International Journal of School & Educational Psychology*, 8(1), 3-10. <https://doi.org/10.1080/21683603.2018.1522282>
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis*, 2nd ed. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Cowie, H., & Myers, C.-A. (2015). *Bullying Among University Students*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315750132>
- Emily, A. V. (2021, JANUARY 13, 2021). *The State of Online Harassment*. Pew Research Center. <https://rb.gy/xy79x>
- Emma, V. (2022, February 18, 2022). Yik Yak has returned — and so have reports of

cyberbullying, students say. *The Record: Unconventional Cyber Stories*.

<https://shorturl.at/imKL7>

Espelage, D. L., & Hong, J. S. (2016). Cyberbullying Prevention and Intervention Efforts: Current Knowledge and Future Directions. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 62(6), 374-380. <https://doi.org/10.1177/0706743716684793>

Fabrigar, L., Wegener, D., MacCallum, R., & Strahan, E. (1999). Evaluating the Use of Exploratory Factor Analysis in Psychological Research. *Psychological Methods*, 4(3), 272. <https://doi.org/10.1037/1082-989X.4.3.272>

Ferreira, P. C., Simão, A. M. V., Ferreira, A., Souza, S., & Francisco, S. (2016). Student bystander behavior and cultural issues in cyberbullying: When actions speak louder than words. *Computers in Human Behavior*, 60, 301-311.

<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.02.059>

Fontaine, J. R. J. (2005). Equivalence. In K. Kempf-Leonard (Ed.), *Encyclopedia of Social Measurement* (pp. 803-813). Elsevier. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/B0-12-369398-5/00116-X>

Forssell, R. (2016). Exploring cyberbullying and face-to-face bullying in working life – Prevalence, targets and expressions. *Computers in Human Behavior*, 58, 454-460. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.01.003>

Francisco, S. M., Veiga Simão, A. M., Ferreira, P. C., & Martins, M. J. d. D. (2015). Cyberbullying: The hidden side of college students. *Computers in Human Behavior*, 43, 167-182. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.10.045>

Garaigordobil, M. (2015). Cyberbullying in adolescents and youth in the Basque Country: Prevalence of cybervictims, cyberaggressors, and cyberobservers. *Journal of Youth Studies*, 18, 569-582. <https://doi.org/10.1080/13676261.2014.992324>

Garaigordobil, M. (2017). Psychometric Properties of the Cyberbullying Test, a Screening Instrument to Measure Cybervictimization, Cyberaggression, and Cyberobservation. *J Interpers Violence*, 32(23), 3556-3576. <https://doi.org/10.1177/0886260515600165>

Gonzalez-Cabrera, J. M., Leon-Mejia, A., Machimbarrena, J. M., Balea, A., & Calvete, E. (2019). Psychometric properties of the cyberbullying triangulation questionnaire: A prevalence analysis through seven roles. *Scandinavian Journal of Psychology*,

- 60(2), 160-168. <https://doi.org/10.1111/sjop.12518>
- Goretzko, D., Pham, T. T. H., & Bühner, M. (2019). Exploratory factor analysis: Current use, methodological developments and recommendations for good practice. *Current Psychology*, 40(7), 3510-3521. <https://doi.org/10.1007/s12144-019-00300-2>
- Guerin, S., & Hennessey, E. (2002). Pupils' definitions of bullying. *European Journal of Psychology of Education*, 17(3), 249-261. <https://doi.org/10.1007/bf03173535>
- Hair, J. F. (2009). Multivariate data analysis.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis: International version*. Pearson.
- Hashemi, A., & Chan, H. C. (2021). Cyberbullying phenomenon: an investigation among Afghan university students. *Cogent Social Sciences*, 7(1). <https://doi.org/10.1080/23311886.2021.1988217>
- Henson, R., & Roberts, J. (2006). Use of Exploratory Factor Analysis in Published Research: Common Errors and Some Comment on Improved Practice. *Educational and Psychological Measurement - EDUC PSYCHOL MEAS*, 66, 393-416. <https://doi.org/10.1177/0013164405282485>
- Hertzog, M. A. (2008). Considerations in determining sample size for pilot studies. 31(2), 180-191. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/nur.20247>
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2008). Cyberbullying: An Exploratory Analysis of Factors Related to Offending and Victimization. *Deviant Behavior*, 29(2), 129-156. <https://doi.org/10.1080/01639620701457816>
- Huang, Y.-y., & Chou, C. (2010). An analysis of multiple factors of cyberbullying among junior high school students in Taiwan. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1581-1590. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2010.06.005>
- Hwang, J., Lee, H., Kim, K., Zo, H., & Ciganek, A. P. (2016). Cyber neutralisation and flaming. *Behaviour & Information Technology*, 35(3), 210-224. <https://doi.org/10.1080/0144929X.2015.1135191>
- Izquierdo, I., Olea, J., & Abad, F. J. (2014). Exploratory factor analysis in validation studies: uses and recommendations. *Psicothema*, 26(3), 395-400. <https://doi.org/10.7334/psicothema2013.349>

- Kaiser, H. F. (1956). Note on Carroll's analytic simple structure. *Psychometrika*, 21(1), 89-92. <https://doi.org/10.1007/bf02289089>
- Kaiser, H. F., & Rice, J. (2016). Little Jiffy, Mark Iv. *Educational and Psychological Measurement*, 34(1), 111-117. <https://doi.org/10.1177/001316447403400115>
- Khong, J. Z. N., Tan, Y. R., Elliott, J. M., Fung, D. S. S., Sourander, A., & Ong, S. H. (2019). Traditional Victims and Cybervictims: Prevalence, Overlap, and Association with Mental Health Among Adolescents in Singapore. *School Mental Health*, 12(1), 145-155. <https://doi.org/10.1007/s12310-019-09337-x>
- Kowalski, R. M., Giumetti, G. W., Schroeder, A. N., & Lattanner, M. R. (2014). Bullying in the digital age: a critical review and meta-analysis of cyberbullying research among youth. *Psychological Bulletin*, 140(4), 1073-1137. <https://doi.org/10.1037/a0035618>
- Lee, C. (2006). Exploring Teachers' Definitions of Bullying in a Primary School. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 11(1), 61-75. <https://doi.org/10.1080/13632750500393342>
- Lee, E. B. (2016). Cyberbullying: Prevalence and Predictors Among African American Young Adults. *Journal of Black Studies*, 48(1), 57-73. <https://doi.org/10.1177/0021934716678393>
- Lu, Y., Avellaneda, F., Torres, E. D., Rothman, E. F., & Temple, J. R. (2019). Adolescent Cyberbullying and Weapon Carrying: Cross-Sectional and Longitudinal Associations. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 22(3), 173-179. <https://doi.org/10.1089/cyber.2018.0463>
- Macaulay, P. J. R., Betts, L. R., Stiller, J., & Kellezi, B. (2022). Bystander responses to cyberbullying: The role of perceived severity, publicity, anonymity, type of cyberbullying, and victim response [Article]. *Computers in Human Behavior*, 131, Article 107238. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2022.107238>
- Macaulay, P. J. R., Boulton, M. J., & Betts, L. R. (2018). Comparing Early Adolescents' Positive Bystander Responses to Cyberbullying and Traditional Bullying: the Impact of Severity and Gender. *Journal of Technology in Behavioral Science*, 4(3), 253-261. <https://doi.org/10.1007/s41347-018-0082-2>
- Machackova, H., & Pfetsch, J. (2016). Bystanders' responses to offline bullying and

- cyberbullying: The role of empathy and normative beliefs about aggression. *Scand J Psychol*, 57(2), 169-176. <https://doi.org/10.1111/sjop.12277>
- McCoach, D. B., Gable, R. K., & Madura, J. P. (2013). *Instrument Development in the Affective Domain: School and Corporate Applications (3rd Edition)* (Vol. 24). <https://doi.org/10.1007/978-1-4614-7135-6>
- Merdan, E. (2022). The Ugly Face of the Digital World: Cyberbullying. In *Handbook of Research on Digital Violence and Discrimination Studies* (pp. 489-505). IGI Global.
- Mishna, F., Cook, C., Gadalla, T., Daciuk, J., & Solomon, S. (2010). Cyber bullying behaviors among middle and high school students. *Am J Orthopsychiatry*, 80(3), 362-374. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.2010.01040.x>
- Muthén, L. K., & Muthén, B. O. (2002). How to Use a Monte Carlo Study to Decide on Sample Size and Determine Power. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 9(4), 599-620. https://doi.org/10.1207/S15328007SEM0904_8
- National Crime Prevention Council. (2001). *CYBERBULLYING WHAT IS IT?* Retrieved from <https://www.ncpc.org/resources/cyberbullying/>
- Nunes, A., Monteiro, P., & Nunes, A. (2020). Factor structure of the convergence insufficiency symptom survey questionnaire. *PLoS One*, 15, e0229511. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0229511>
- Olweus, D. (1993). *Bullying at school: What we know and what we can do*. Blackwell Publishing.
- Ozden, M. S., & Icelliglu, S. (2014). The Perception of Cyberbullying and Cybervictimization by University Students in Terms of their Personality Factors. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 116, 4379-4383. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.01.951>
- Pallant, J. (2020). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS (7th Edition)* (7th ed.). Routledge. <https://doi.org/https://doi.org/10.4324/9781003117452>
- Pey, Y., Busari, A., & Choi, L. (2021). Exploring and Developing Items Measuring Teachers' Followership Modalities: An Exploratory Factor Analysis Procedure. *International*

Journal of Academic Research in Progressive Education and Development, 10.

<https://doi.org/10.6007/IJARPED/v10-i1/8945>

Polanin, J. R., Espelage, D. L., & Pigott, T. D. (2012). A Meta-Analysis of School-Based Bullying Prevention Programs' Effects on Bystander Intervention Behavior. *School Psychology Review*, 41(1), 47-65.

<https://doi.org/10.1080/02796015.2012.12087375>

Pörhölä, M., Cvancara, K., Kaal, E., Kunttu, K., Tampere, K., & Torres, M. B. (2020).

Bullying in university between peers and by personnel: cultural variation in prevalence, forms, and gender differences in four countries. *Social Psychology of Education*, 23(1), 143-169. <https://doi.org/10.1007/s11218-019-09523-4>

Przybylski, A. K., & Bowes, L. (2017). Cyberbullying and adolescent well-being in

England: a population-based cross-sectional study. *The Lancet Child & Adolescent Health*, 1(1), 19-26. [https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(17\)30011-1](https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S2352-4642(17)30011-1)

Raskauskas, J., & Stoltz, A. D. (2007). Involvement in traditional and electronic bullying among adolescents. *Developmental Psychology*, 43(3), 564-575.

<https://doi.org/10.1037/0012-1649.43.3.564>

Roberts, L. D. (2009). Cyber identity theft. In *Handbook of research on technoethics* (pp. 542-557). IGI Global.

Royal Canadian Mounted Police. (2022). *Just the facts: Cyberbullying*. Canada Retrieved from <https://www.rcmp-grc.gc.ca/en/gazette/just-the-facts-cyberbullying?fe?fe>

Sakaluk, J. K., & Short, S. D. (2017). A Methodological Review of Exploratory Factor

Analysis in Sexuality Research: Used Practices, Best Practices, and Data Analysis Resources. *J Sex Res*, 54(1), 1-9. <https://doi.org/10.1080/00224499.2015.1137538>

Sameer, H., & Justin, W. P. (2021, 2021, June). 2021 Cyberbullying Data. *Cyberbullying Research Center*. <https://cyberbullying.org/2021-cyberbullying-data>

Sampasa-Kanyinga, H., Roumeliotis, P., & Xu, H. (2014). Associations between cyberbullying and school bullying victimization and suicidal ideation, plans and attempts among Canadian schoolchildren. *PLoS One*, 9(7), e102145.

<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0102145>

Saravanaraj, A., Sheeba, J. I., & Devaneyan, S. P. (2016). Automatic detection of

cyberbullying from twitter. *International Journal of Computer Science and Information Technology & Security (IJSITS)*.

Sarmiento, A., Herrera-López, M., & Zych, I. (2019). Is cyberbullying a group process? Online and offline bystanders of cyberbullying act as defenders, reinforcers and outsiders. *Computers in Human Behavior*, 99, 328-334.

<https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.05.037>

Schenk, A. M., & Fremouw, W. J. (2012). Prevalence, Psychological Impact, and Coping of Cyberbully Victims Among College Students. *Journal of School Violence*, 11(1), 21-37. <https://doi.org/10.1080/15388220.2011.630310>

Selkie, E. M., Kota, R., & Moreno, M. (2016). Cyberbullying Behaviors among Female College Students: Witnessing, Perpetration, and Victimization. *Coll Stud J*, 50(2), 278-287. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28966413>

Shapka, J. D., & Maghsoudi, R. (2017). Examining the validity and reliability of the cyber-aggression and cyber-victimization scale. *Computers in Human Behavior*, 69, 10-17. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.12.015>

Simon, K. (2022). *Digital 2022 Global Overview Report* [Online]. Datareportal. <https://datareportal.com/reports/digital-2022-global-overview-report>

Sinkkonen, H.-M., Puhakka, H., & Meriläinen, M. (2012). Bullying at a university: students' experiences of bullying. *Studies in Higher Education*, 39(1), 153-165. <https://doi.org/10.1080/03075079.2011.649726>

Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S., & Tippett, N. (2008). Cyberbullying: its nature and impact in secondary school pupils. *J Child Psychol Psychiatry*, 49(4), 376-385. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2007.01846.x>

Stassen, B. K. (2007). Update on bullying at school: Science forgotten? *Developmental Review*, 27(1), 90-126. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2006.08.002>

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*, 5th ed. Allyn & Bacon/Pearson Education.

Taherdoost, H., Sahibuddin, S., & Jalaliyoon, N. (2014). Exploratory Factor Analysis ; Concepts and Theory.

Taherdoost, H., Sahibuddin, S., & Jalaliyoon, N. (2022). Exploratory factor analysis; concepts and theory. *Advances in applied and pure mathematics*, 27, 375-382.

- Thornberg, R., Wänström, L., Elmelid, R., Johansson, A., & Mellander, E. (2020). Standing up for the victim or supporting the bully? Bystander responses and their associations with moral disengagement, defender self-efficacy, and collective efficacy. *Social Psychology of Education*, 23(3), 563-581.
<https://doi.org/10.1007/s11218-020-09549-z>
- Tomoyuki, U., Atsushi, N., Aoi, B., Itaru, K., Atsushi, B., Yuichiro, Y., & Hiroshi, I. (2021). Effect of introducing options for bystander behavior in catch ball tasks assuming bullying situations. *Human Interface Society Journal*, 23(2), 227-238.
https://doi.org/10.11184/his.23.2_227
- Udris, R. (2014). Cyberbullying among high school students in Japan: Development and validation of the Online Disinhibition Scale. *Computers in Human Behavior*, 41, 253-261. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.09.036>
- Volk, A. A., Dane, A. V., & Marini, Z. A. (2014). What is bullying? A theoretical redefinition. *Developmental Review*, 34(4), 327-343.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.dr.2014.09.001>
- Walker, C. M., Beth, R. S., & Steven, K. (2011). An Exploratory Study of Cyberbullying with Undergraduate University Students. *TechTrends*, 55(2), 31-38.
<https://doi.org/10.1007/s11528-011-0481-0>
- West, D. (2015). An investigation into the prevalence of cyberbullying among students aged 16–19 in post-compulsory education. *Research in Post-Compulsory Education*, 20(1), 96-112. <https://doi.org/10.1080/13596748.2015.993879>
- Willard, N. E. (2007). *Cyberbullying and cyberthreats: Responding to the challenge of online social aggression, threats, and distress*. Research Press.
- Williams, B., Onsmann, A., & Brown, T. (2010). Exploratory Factor Analysis: A Five-Step Guide for Novices. *Australasian Journal of Paramedicine*, 8, 1-13.
<https://doi.org/10.33151/ajp.8.3.93>
- World Health Organization. (2020). *Mental health and psychosocial considerations during the COVID-19 outbreak*, 18 March 2020.
- Yurdakul, Y., Beyazıt, U., & Ayhan, A. B. (2021). Individual, Social, and Occupational Effects of Cyberbullying During Adolescence. In *Handbook of Research on Cyberbullying and Online Harassment in the Workplace* (pp. 153-175). IGI

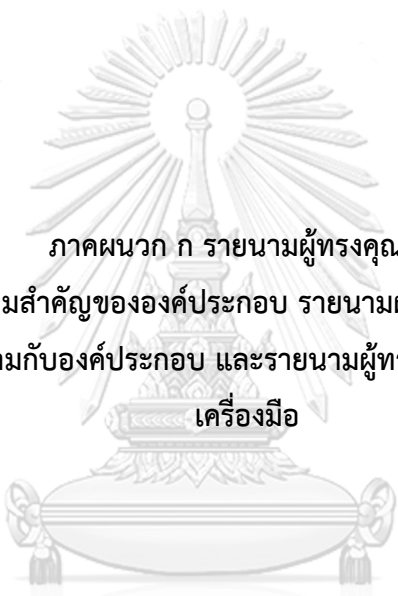
Global.

Zhu, Y., Wu, S., Marsiglia, F., Wu, Q., & Chen, Q. (2021). Adaptation and validation of the European Cyberbullying Intervention Project Questionnaire for Chinese adolescents. *Health & Social Care in the Community*.

<https://doi.org/10.1111/hsc.13466>

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการตรวจสอบระดับความสำคัญขององค์ประกอบ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความ
สอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับองค์ประกอบ และรายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบระดับความสำคัญขององค์ประกอบ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์	อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและ เทคโนโลยีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุณทหารลาดกระบัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวง รัตน์	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
ดร.ชื่นฤดี บุตะเขี้ยว	รองผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบและ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์	อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและ เทคโนโลยีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุณทหารลาดกระบัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข ตันตระรุ่งโรจน์.	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
ดร.ชื่นฤดี บุตะเขี้ยว	รองผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ“องค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์”

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ “องค์ประกอบการระรานทางไซเบอร์”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญขององค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์แต่ละด้านของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
2. แบบสอบถามชุดนี้ประกอบไปด้วย 3 ตอน ดังนี้
 - 2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน
 - 2.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์
 - 2.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์
3. นิยามศัพท์เฉพาะในแบบสอบถาม
 - 3.1 การระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ (1) การกระทำการระรานทางไซเบอร์ (2) การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ และ (3) การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์
 - 3.2 การกระทำการระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมการระรานที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างตั้งใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 - 3.3 การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมการถูกระรานจากการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 - 3.4 การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมในการรับรู้ถึงการระรานด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร แต่ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 - 3.5 นักศึกษาปริญญาบัณฑิต หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่มีอายุ 18-25 ปี
4. ลักษณะและวิธีทำแบบสอบถาม
 - 4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ให้ท่านกรอกข้อมูลที่เป็นข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้

- 4.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์ ให้ท่านกรอกข้อความที่ต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมลงในช่องความคิดเห็นเพิ่มเติมและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่กำหนดให้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้
- 5 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้านนี้ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้านนี้ มาก
- 3 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้านนี้ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้านนี้ น้อย
- 1 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้านนี้ น้อยที่สุด
- 4.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์กรอกข้อมูลที่เป็นข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้ หากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่ระบุไว้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลที่เป็นข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้

1. ชื่อ-นามสกุล

.....

2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

3. อายุ.....ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

4.1 วิชาเอก

.....

4.2 สาขาวิชา

.....

4.3 ภาควิชา

.....

4.4 คณะ

.....

4.5 มหาวิทยาลัย

.....

5. ตำแหน่ง/สาขาวิชาที่สอน

5.1 ตำแหน่งปัจจุบัน

.....

5.2 สาขาวิชาที่สอน

.....

6. ประสบการณ์ หรือ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความที่ต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมลงในช่องความคิดเห็นเพิ่มเติม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่กำหนดให้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

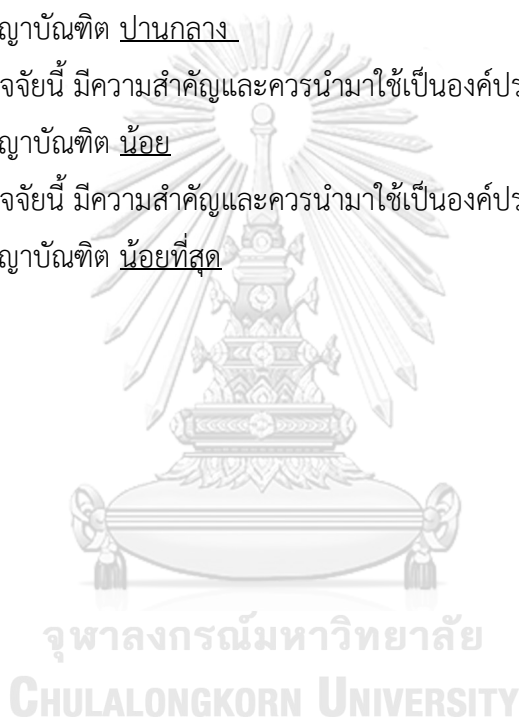
5 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มากที่สุด

4 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มาก

3 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ปานกลาง

2 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิต น้อย

1 หมายถึง ปัจจัยนี้ มีความสำคัญและควรนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในนักศึกษาปริญญาบัณฑิต น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่ใช้วัดการระรานทางไซเบอร์

องค์ประกอบ	ระดับความสำคัญของ องค์ประกอบ					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์						
1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
2. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
3. การปล่อยข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง						
5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์						
6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์						
7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต						

องค์ประกอบ	ระดับความสำคัญของ องค์ประกอบ					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
10. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ เพื่อนเดือดร้อน ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์						
11. การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์						
12. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่าน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเอง รู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์						
15. การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของ เพื่อน						
ด้านการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์						
16. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
17. การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
18. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเอง ต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์						

องค์ประกอบ	ระดับความสำคัญของ องค์ประกอบ					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
19. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้ แอบอ้าง						
20. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์						
21. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล ของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดย ที่ตนไม่ได้อนุญาต						
22. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์						
23. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์						
24. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของ ตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต						
25. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์						
26. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
27. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
28. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์						

องค์ประกอบ	ระดับความสำคัญของ องค์ประกอบ					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
29. การถูกก่อกวน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์						
30. การถูกโจรกรรมข้อมูลของตนผ่านทางไซเบอร์						
<u>ด้านการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์</u>						
31. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
32. การพบเห็นการยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
33. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
34. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน						
35. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
36. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่						

องค์ประกอบ	ระดับความสำคัญของ องค์ประกอบ					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
37. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
38. การพบเห็นการตู่ถูกเพื่อนบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
39. การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ						
40. การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
41. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
42. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
43. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						

องค์ประกอบ	ระดับความสำคัญของ องค์ประกอบ					ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
44. การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						
45. การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลที่เป็นข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่

กำหนดให้ หากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่ระบุไว้ในการวิจัยครั้งนี้

☐ ผู้วิจัยสามารถนำองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ต่อไปนี้มาใช้เพิ่มเติม

☐ ผู้วิจัยควรนำทฤษฎีและงานวิจัยต่อไปนี้นำใช้อ้างอิงเพิ่มเติม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญขององค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์แต่ละด้านของ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญขององค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์แต่ละด้านของ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
ด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์	1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
พฤติกรรมการณ์การระรานที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	2. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
โดย (1) ใช้ภาษาหยาบคาย (2) ยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน (3) ปลอมข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียง (4) แอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน (5) กีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) เผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อน (7) การข่มขู่เพื่อน (8) ดุถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (9) ใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต (10) ส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน (11) ทำให้เพื่อนอับอาย (12) ส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) ส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง (14) ก่อวินเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก และ (15) โจมตีข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน	3. การปลอมข่าวลือ เพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
	4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง	4.8
	5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์	4.4
	6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์	5
	7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต	4.8
	10. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เพื่อนเดือดร้อน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.2

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
	11. การทำให้เพื่อนอับอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	12. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.2
	13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.2
	14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
	15. การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน	4.2
<u>ด้านการถูกระรานทางไซเบอร์</u>	16. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
พฤติกรรมถูกระรานผ่านทางเทคโนโลยีการสื่อสารของ	17. การถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.8
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต	18. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	4.6
โดย (1) ได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคาย (2) ถูกยุยงให้ทะเลาะกับเพื่อน (3) พบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง (4) ถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง (5) ถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ (6) ถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต (7) ถูกข่มขู่ (8) ถูกดูถูก	19. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง	4.8
	20. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์	4.4
	21. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	4.8

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
(9) การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน ของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	22. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	5
(10) ได้รับไฟล์ที่มีไวรัสที่ทำให้ตน ต้องเดือดร้อน (11) ถูกทำให้รู้สึก อับอาย (12) ได้รับสิ่งที่มีเนื้อหา	23. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	4.8
ทางเพศ (13) ได้รับสิ่งที่มีเนื้อหา ความรุนแรง (14) ถูกก่อกวน	24. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดย ที่ตนไม่ได้อนุญาต	5
(15) ถูกโจรกรรมข้อมูลของตน	25. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้อง เดือดร้อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	26. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์	5
	27. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	28. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์	5
	29. การถูกก่อกวน บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	5
	30. การถูกโจรกรรมข้อมูลของตนผ่านทางไซ เบอร์	4.8
<u>ด้านอยู่ในเหตุการณ์การระราน ทางไซเบอร์</u>	31. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	5
พฤติกรรมในการรับรู้ถึงการ ระรานด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร		

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
แต่ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์ของนักศึกษาระดับ ปริญญาบัณฑิต	32. การพบเห็นการยุ่งให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	4.6
โดย (1) พบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษา หยาบคาย (2) พบเห็นการยุ่งให้ เพื่อนทะเลาะกัน (3) พบเห็นข่าว ลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้ เสียหาย (4) พบเห็นเพื่อนแอบ อ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น (5) พบเห็น การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทาง ออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง (6)	33. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของ เพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.8
พบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของ เพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่ (7) พบเห็นการข่มขู่ (8) พบเห็น การดูถูกเพื่อน (9) พบเห็นเพื่อน นำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของ เพื่อนไปใช้งาน (10) พบเห็นการ ส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ (11) พบ เห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย (12) พบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ (13) พบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความ รุนแรง (14) พบเห็นการก่อกวน กันระหว่างเพื่อน (15) พบเห็น การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์	34. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูล ส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการ ปกปิดตัวตน	4.8
	35. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทาง ออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.4
	36. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนใน พื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูล ไม่ได้เผยแพร่	4.4
	37. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.6
	38. การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.6
	39. การพบเห็นเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่ ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต จากเจ้าของ	4.6

ด้านการระรานทางไซเบอร์	องค์ประกอบ	ระดับ ความสำคัญ
ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	40. การพบเห็นการส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	4.4
	41. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	5
	42. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	5
	43. การพบเห็นสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	4.6
	44. การพบเห็นการก่อกวนกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.8
	45. การพบเห็นการโจรกรรมข้อมูลทางไซ เบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	4.6

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
“ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์
 - 1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบแต่ละด้านของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
2. แบบสอบถามชุดนี้ประกอบไปด้วย 2 ตอน ดังนี้
 - 2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน
 - 2.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ
3. นิยามศัพท์เฉพาะในแบบสอบถาม
 - 3.1 การระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ (1) การกระทำการระรานทางไซเบอร์ (2) การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ และ (3) การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์
 - 3.2 การกระทำการระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมการระรานที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างตั้งใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 - 3.3 การถูกระทำการระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมการถูกระรานจากการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 - 3.4 การอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์ หมายถึง พฤติกรรมในการรับรู้ถึงการระรานด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร แต่ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 - 3.5 นักศึกษาปริญญาบัณฑิต หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่มีอายุ 18-25 ปี
4. ลักษณะและวิธีทำแบบสอบถาม
 - 4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ให้ท่านกรอกข้อมูลที่เป็นข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้
 - 4.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบกับข้อคำถาม ให้ท่านทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบกับข้อคำถาม ซึ่งหาก

ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ให้ท่านกรอกข้อความที่ต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมลงในช่องความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ช่องความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบกับข้อความถาม

เห็นด้วย หมายถึง เห็นด้วยว่าองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในด้านที่ต้องการนี้มีความสอดคล้องกับข้อความถามที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ไม่แน่ใจ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในด้านที่ต้องการนี้มีความสอดคล้องกับข้อความถามที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในด้านที่ต้องการนี้มีความสอดคล้องกับข้อความถามที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลที่เป็นข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้

1. ชื่อ-นามสกุล

.....

2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

3. อายุ.....ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

4.1 วิชาเอก

.....

4.2 สาขาวิชา

.....

4.3 ภาควิชา

.....

4.4 คณะ

.....

4.5 มหาวิทยาลัย

.....

5. ตำแหน่ง/สาขาวิชาที่สอน

5.3 ตำแหน่งปัจจุบัน

.....

5.4 สาขาวิชาที่สอน

.....

6. ประสบการณ์ หรือ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระรานทางไซเบอร์

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบกับข้อคำถาม

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบกับข้อคำถาม ซึ่งหากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ให้ท่านกรอกข้อความที่ต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมลงในช่องความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ช่องความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบกับข้อคำถาม

เห็นด้วย หมายถึง เห็นด้วยว่าองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในด้านที่ต้องการนี้มีความสอดคล้องกับข้อคำถามที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ไม่แน่ใจ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในด้านที่ต้องการนี้มีความสอดคล้องกับข้อคำถามที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าองค์ประกอบของการระรานทางไซเบอร์ในด้านที่ต้องการนี้มีความสอดคล้องกับข้อคำถามที่ใช้ได้อย่างเหมาะสม

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
“ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ”

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบและข้อคำถาม			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	
ด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์					
1. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีถ้อยคำที่หยาบคาย	1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์				
2. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อยุยงให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน	2. การยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์				
3. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง	3. การปล่อยข่าวลือเพื่อทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์				
4. ฉันทสร้างโปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อแอบอ้างตัวตนของเพื่อน คนนั้น หรือปกปิดตัวตนของฉัน	4. การแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
5. ฉันจงใจกีดกันเพื่อนออกจากกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม)	5. การกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์				
6. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน	6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์				
7. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่เพื่อนให้กลัว หรือทำในสิ่งที่ฉันต้องการ	7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์				
8. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อดูถูกเพื่อน	8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์				
9. ฉันนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต	9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
10. ฉันทส่งลิงก์ หรือไฟล์ที่มี ไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนต้องเดือดร้อน	10. การส่งไวรัส คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ เพื่อนเดือดร้อน ผ่าน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				
11. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือ ส่งข้อความ รูปภาพ หรือ วิดีโอทางออนไลน์ เพื่อให้ เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย	11. การทำให้เพื่อนอับ อาย ผ่านช่องทางการ สื่อสารออนไลน์				
12. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือ ส่งข้อความ รูปภาพ หรือ วิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหา ทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สิว น้าหนัก เพศ สภาพ)	12. การส่งสิ่งที่มี เนื้อหาทางเพศ ผ่าน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				
13. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือ ส่งข้อความ รูปภาพ หรือ วิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหา ความรุนแรง (เช่น การชก ต่อย สงคราม การทุบตี เพื่อน)	13. การส่งสิ่งที่มี เนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
14. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือ ส่งข้อความ รูปภาพ หรือ วิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ ก่อกวนเพื่อน หรือทำให้ ตนเองรู้สึกสนุก	14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึก สนุก ผ่านช่องทางการ สื่อสารออนไลน์				
15. ฉันเฝ้าข้อมูลต่าง ๆ ของเพื่อน เพื่อนำไปใช้โดยที่ เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต	15. การโจรกรรมข้อมูล ทางไซเบอร์ของเพื่อน				
ด้านการถูกกระทำการละเมิดทางไซเบอร์					
16. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ที่กล่าวถึงฉันด้วย ถ้อยคำที่หยาบคาย	16. การได้รับสิ่งที่มี เนื้อหาหยาบคายบน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				
17. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ที่ยุ่งให้ฉันต้อง ทะเลาะกับเพื่อน	17. การถูกยุ่งให้ ทะเลาะกับเพื่อน บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				
18. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ที่เป็นขาลือ ซึ่งทำ ให้ฉันต้องเสียหายทาง ชื่อเสียง	18. การพบเห็นขาลือ ที่ทำให้ตนเองต้องเสีย ชื่อเสียง บนช่องทาง การสื่อสารออนไลน์				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
19. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปสร้างโปรไฟล์ปลอม เพื่อแอบอ้างตัวตนเป็นฉัน	19. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง				
20. ฉันถูกงัดใจกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การถูกเมินเฉย การไม่ให้ฉันเข้าร่วมสนทนา การไม่ให้ฉันเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะฉันให้ออกจากกลุ่ม)	20. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์				
21. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปเผยแพร่บนโลกออนไลน์	21. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต				
22. ฉันได้รับข้อความรูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ฉันให้กลัว หรือทำในสิ่งที่เขาต้องการ	22. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์				
23. ฉันถูกเพื่อนดูถูกด้วยข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์	23. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
24. ฉันถูกเพื่อนนำชื่อผู้ใช้ และรหัสผ่านของฉันไปใช้ งาน โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาตให้ ใช้	24. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้ และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต ให้ใช้				
25. ฉันได้รับลิงก์ หรือไฟล์ที่ มีไวรัส บนช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉันต้องเดือดร้อน	25. การได้รับไวรัส คอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตน ต้องเดือดร้อน บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				
26. ฉันถูกเพื่อนกล่าวถึงใน ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉัน ต้องรู้สึกอับอาย	26. การถูกทำให้รู้สึก อับอาย บนช่องทางการ สื่อสารออนไลน์				
27. ฉันถูกเพื่อนกล่าวถึงใน ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอ ทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทาง เพศของฉัน (เช่น รูปร่าง สี ผิว น้ำหนัก)	27. การได้รับสิ่งที่มี เนื้อหาทางเพศ บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				
28. ฉันได้รับ หรือถูกเพื่อน กล่าวถึงในข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี เนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย สงคราม การทุบ ตีฉันทัน)	28. การได้รับสิ่งที่มี เนื้อหาความรุนแรง บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
29. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ เพื่อก่อกวนฉัน หรือทำให้เขารู้สึกสนุก	29. การถูกก่อกวน บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์				
30. ฉันถูกแฮ็กข้อมูลต่าง ๆ โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาต	30. การถูกโจรกรรม ข้อมูลของตนผ่านทาง ไซเบอร์				
ด้านการอยู่ในเหตุการณ์การระรานทางไซเบอร์					
31. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี ถ้อยคำที่หยาบคาย	31. การพบเห็นถ้อยคำ ที่ใช้ภาษาหยาบคาย บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง				
32. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่จู่ๆ ยังให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน	32. การพบเห็นการยุ ยงให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง				
33. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ สร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้อง เสียหายทางชื่อเสียง	33. การพบเห็นข่าวลือ ที่ทำลายชื่อเสียงของ เพื่อนให้เสียหาย บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
34. ฉันเห็นเพื่อนใช้โปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนอื่น เพื่อนำไปใช้แอบอ้างตัวตน	34. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน				
35. ฉันเห็นเพื่อนจงใจกีดกันเพื่อนอื่นออกจากกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม)	35. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง				
36. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนคนอื่น	36. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่				
37. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่เพื่อนคนอื่นให้กลัว หรือทำในสิ่งที่เขาต้องการ	37. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
38. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี เนื้อหาถูกเพื่อน	38. การพบเห็นการดู ถูกเพื่อนบนช่องทาง การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง				
39. ฉันเห็นการซื้อผู้ใช้และ รหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เขาไม่ได้รับอนุญาตจาก เจ้าของ	39. การพบเห็นเพื่อน นำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน ที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้ งาน โดยไม่ได้รับ อนุญาตจากเจ้าของ				
40. ฉันเห็นลิงก์ หรือไฟล์ที่มี ไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนต้องเดือดร้อน	40. การพบเห็นการส่ง ไวรัสคอมพิวเตอร์ บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง				
41. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ ทำให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย	41. การพบเห็นสิ่งที่ทำ ให้เพื่อนรู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง				
42. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี เนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสัน น้ำหนัก เพศสภาพ)	42. การพบเห็นสิ่งที่มี เนื้อหาทางเพศ บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง				

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและข้อ คำถาม			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
43. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มี เนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย สงคราม การทุบตีเพื่อน)	43. การพบเห็นสิ่งที่มี เนื้อหาความรุนแรง บน ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง				
44. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อ ความสนุกสนานของเพื่อน หรือก่อกวนเพื่อนอื่น	44. การพบเห็นการ ก่อกวนกันระหว่าง เพื่อน เพื่อความ สนุกสนาน บนช่องทาง การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง				
45. ฉันเห็นการแหย่ข้อมูล ต่าง ๆ ของเพื่อน เพื่อ นำไปใช้โดยที่เจ้าของข้อมูล ไม่ได้อนุญาต	45. การพบเห็นการ โจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ระหว่างเพื่อน โดย ที่ตนไม่เกี่ยวข้อง				

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบ

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
1. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ที่มีถ้อยคำที่หยาบคาย	1. การใช้ภาษาหยาบคาย ผ่านช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์	1	
2. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ เพื่อยุยงให้เพื่อนต้อง ทะเลาะกัน	2. การยุยงให้เพื่อน ทะเลาะกัน ผ่านช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์	1	
3. ฉันทโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่ง ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทาง ออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้ เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง	3. การปล่อยข่าวลือ เพื่อ ทำลายชื่อเสียงของเพื่อน ให้เสียหาย ผ่านช่อง ทางการสื่อสารออนไลน์	1	
4. ฉันทสร้างโปรไฟล์ปลอมด้วย ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อแอบ อ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น หรือ ปกปิดตัวตนของฉัน	4. การแอบอ้างตัวตนด้วย ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อปกปิดตัวตนเอง	1	
5. ฉันทจใจกีดกันเพื่อนออกจาก กลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมิน เฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วม สนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วม กลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อน ออกจากกลุ่ม)	5. การกีดกันเพื่อนจาก กลุ่มทางออนไลน์	0.8	กีดกัน ควรเป็นการ ขับไล่เพื่อนให้ออก หรือขัดขวาง

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
6. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน	6. การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนลงในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้เพิ่ม โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต
7. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่เพื่อนให้กลัว หรือทำในสิ่งที่ฉันต้องการ	7. การข่มขู่เพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้ ยก ตัวอย่าง พฤติกรรมข่มขู่ทำร้ายข้อความ
8. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อดูถูกเพื่อน	8. การดูถูกเพื่อนผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
9. ฉันนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาต	9. การใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต	1	
10. ฉันส่งลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัสผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนต้องเดือดร้อน	10. การส่งไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อทำให้เพื่อนเดือดร้อน ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
11. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนต้องรู้สึกอาย	11. การทำให้เพื่อนอาย ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
12. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสวน น้าหนัก เพศสภาพ)	12. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม
13. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย สงคราม การทุบตีเพื่อน)	13. การส่งสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม
14. ฉันโพสต์ โพสต์ซ้ำ หรือส่งข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อก่อกวนเพื่อน หรือทำให้ตนเองรู้สึกสนุก	14. การก่อกวนเพื่อน เพื่อให้ตนเองรู้สึกสนุก ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม
15. ฉันแฮ็กข้อมูลต่าง ๆ ของเพื่อน เพื่อนำไปใช้โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต	15. การโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ของเพื่อน	0.8	ให้ขยายความเพิ่ม
16. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่กล่าวถึงฉันด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย	16. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาหยาบคายบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
17. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่ยุ่งให้ฉันต้องทะเลาะกับเพื่อน	17. การถูกยุ่งให้ทะเลาะกับเพื่อน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
18. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่เป็นข่าวลือ ซึ่งทำให้ฉันต้องเสียหายทางชื่อเสียง	18. การพบเห็นข่าวลือที่ทำให้ตนเองต้องเสียชื่อเสียง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
19. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปสร้างโปรไฟล์ปลอม เพื่อแอบอ้างตัวตนเป็นฉัน	19. การถูกนำข้อมูลส่วนตัวของตนไปใช้แอบอ้าง	1	
20. ฉันถูกจ้องใจกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การถูกเมินเฉย การไม่ให้ฉันเข้าร่วมสนทนา การไม่ให้ฉันเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะฉันให้ออกจากกลุ่ม)	20. การถูกกีดกันจากกลุ่มทางออนไลน์	1	
21. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปเผยแพร่ บนโลกออนไลน์	21. การถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	1	
22. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ฉันให้กลัว หรือทำในสิ่งที่เขาต้องการ	22. การถูกข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
23. ฉันถูกเพื่อนดูถูกด้วยข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์	23. การถูกดูถูกบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
24. ฉันถูกเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของฉันไปใช้งาน โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาตให้ใช้	24. การถูกใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของตน โดยที่ตนไม่ได้อนุญาต	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
25. ฉันได้รับลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส บนช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉันต้องเดือดร้อน	25. การได้รับไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ตนต้องเดือดร้อน บนช่องทางสื่อสารออนไลน์	1	
26. ฉันถูกเพื่อนกล่าวถึงในข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉันต้องรู้สึกอับอาย	26. การถูกทำให้รู้สึกอับอาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	1	
27. ฉันถูกเพื่อนกล่าวถึงในข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศของฉัน (เช่น รูปร่าง สีผิว น้ำหนัก)	27. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาทางเพศ บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	0.6	แก้ไขคำว่าการถึง
28. ฉันได้รับ หรือถูกเพื่อนกล่าวถึงในข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย สงคราม การทุบตีฉัน)	28. การได้รับสิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	แก้ไขคำว่าการถึง
29. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อก่อกวนฉัน หรือทำให้เขารู้สึกสนุก	29. การถูกก่อกวน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์	0.8	ให้เลือกว่ากล่าวถึงหรือได้รับอย่างไรอย่างหนึ่ง
30. ฉันถูกแฉักข้อมูลต่าง ๆ โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาต	30. การถูกโจรกรรมข้อมูลของตนผ่านทางไซเบอร์	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
31. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีถ้อยคำที่เหยียดหยาม	31. การพบเห็นถ้อยคำที่ใช้ภาษาเหยียดหยาม บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
32. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่จ้องยุ้งให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน	32. การพบเห็นการยุ้งให้เพื่อนทะเลาะกัน บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
33. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง	33. การพบเห็นข่าวลือที่ทำลายชื่อเสียงของเพื่อนให้เสียหาย บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
34. ฉันเห็นเพื่อนใช้โปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนอื่น เพื่อนำไปใช้แอบอ้างตัวตน	34. การพบเห็นเพื่อนแอบอ้างตัวตนด้วยข้อมูลส่วนตัวที่ไม่ใช่ของเพื่อนคนนั้น เพื่อทำการปกปิดตัวตน	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
35. ฉันเห็นเพื่อนงใจกีดกันเพื่อนอื่นออกจากกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม)	35. การพบเห็นการกีดกันเพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
36. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนคนอื่น	36. การพบเห็นข้อมูลส่วนบุคคลของเพื่อนในพื้นที่การสื่อสารออนไลน์ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้เผยแพร่	0.8	ขยายความว่าได้รับอนุญาต หรือยกตัวอย่างพฤติกรรมเพิ่ม
37. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่เพื่อนคนอื่นให้กลัว หรือทำในสิ่งที่เขาต้องการ	37. การพบเห็นการข่มขู่บนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
38. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาดูถูกเพื่อน	38. การพบเห็นการดูถูกเพื่อนบนช่องทางการสื่อสารออนไลน์ โดยที่ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	
39. ฉันเห็นการซื้อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เขาไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ	39. การพบเห็นเพื่อนนำผู้ใช้และรหัสผ่านที่ไม่ใช่ของเพื่อนไปใช้งาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ	0.8	แก้ไขเนื้อหาของคำถามใหม่ พร้อมยกตัวอย่างเพิ่ม

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
40. ฉันเห็นลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ เพื่อนต้องเดือดร้อน	40. การพบเห็นการส่ง ไวรัสคอมพิวเตอร์ บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	0.8	จากการเห็น เปลี่ยนเป็นการ ได้รับ
41. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อให้ เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย	41. การพบเห็นสิ่งที่ทำให้ เพื่อนรู้สึกอับอาย บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
42. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหา ทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สี ผิว น้ำหนัก เพศสภาพ)	42. การพบเห็นสิ่งที่มี เนื้อหาทางเพศ บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
43. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหา ความรุนแรง (เช่น การชกต่อย สงคราม การทุบตีเพื่อน)	43. การพบเห็นสิ่งที่มี เนื้อหาความรุนแรง บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ	ความ สอดคล้อง	ข้อเสนอแนะ/แนว ทางแก้ไข
44. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อความ สนุกสนานของเพื่อน หรือ ก่อความเพื่อนอื่น	44. การพบเห็นการ ก่อความกันระหว่างเพื่อน เพื่อความสนุกสนาน บน ช่องทางการสื่อสาร ออนไลน์ โดยที่ตนไม่ เกี่ยวข้อง	1	
45. ฉันเห็นการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ของเพื่อน เพื่อนำไปใช้โดยที่ เจ้าของข้อมูลไม่ได้อนุญาต	45. การพบเห็นการ โจรกรรมข้อมูลทางไซ เบอร์ระหว่างเพื่อน โดยที่ ตนไม่เกี่ยวข้อง	1	

แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลในการดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต เรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต”

ของนายภฤทธิพนธ์ คันธโกวิท นิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ กรณีกิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

2. เนื้อสารในแบบวัดฉบับนี้ ประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : เอกสารข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : ข้อมูลขั้นพื้นฐานของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 : แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

ตอนที่ 1 : เอกสารข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้วิจัยหลัก : นายภฤทธิพนธ์ คันธโกวิท

นิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานที่ติดต่อผู้วิจัย : 431 หมู่ 9 ถนนสิริราชธานี ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ : 044-461-277 โทรศัพท์มือถือ : 091-145-5919

อีเมล : 6380003127@student.chula.ac.th

1. ขอเรียนเชิญคุณเข้าร่วมในการวิจัย ก่อนที่คุณจะตัดสินใจเข้าร่วมในการวิจัย มีความจำเป็นที่คุณควรทำความเข้าใจว่างานวิจัยนี้ทำเพราะเหตุใด และเกี่ยวข้องกับอะไร กรุณาใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้อย่างละเอียดรอบคอบ คุณสามารถสอบถามได้ หากถ้อยความใดไม่ชัดเจน หรือขอข้อมูลเพิ่มเติมได้

2. โครงการวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้ คือ ผลการศึกษาค้นคว้าประกอบที่ได้

สามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการกำหนดนิยามของการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนา และสร้างเครื่องมือการวัดเกี่ยวกับการระรานทางไซเบอร์ที่มีบริบทสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ระยะเวลาที่จะทำวิจัยทั้งสิ้น 6 เดือน จากเดือนกันยายน 2565 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2566

3. คุณได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เนื่องจากคุณเป็นนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่มีอายุอยู่ในช่วง 18 ถึง 25 ปี จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 450 คน

4. หากคุณตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอให้คุณตอบแบบสอบถาม ในประเด็นเกี่ยวกับการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยใช้เวลาการตอบแบบสอบถามประมาณ 15 นาที ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 45 ข้อ

5. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะขออนุญาตบันทึกค่าสถิติของคำตอบในแบบสอบถาม และจะดำเนินการทำลายข้อมูลตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับคุณภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัยภายในเดือนมกราคม 2565 ด้วยการลบไฟล์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณ

6. คุณอาจรู้สึกอึดอัด หรืออาจรู้สึกไม่สบายใจอยู่บ้างกับบางคำถาม คุณมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงคุณมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อคุณแต่อย่างใด

7. ข้อมูลส่วนตัวของคุณจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นภาพรวม ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลของคุณจะมีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนเท่านั้น

8. การวิจัยครั้งนี้คุณจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และคุณจะไม่ได้รับค่าตอบแทนในการเป็นตัวอย่างการวิจัย เป็นการชดเชยค่าเสียเวลา

9. หากคุณมีข้อสงสัยใด ๆ โปรดสอบถามเพิ่มเติม โดยติดต่อกับผู้วิจัยได้ตลอดเวลา และหากผู้วิจัยมีข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์หรือโทษเกี่ยวกับการวิจัย ผู้วิจัยจะแจ้งให้คุณทราบอย่างรวดเร็ว

10. หากคุณไม่ได้รับการปฏิบัติตามข้อมูลดังกล่าวข้างต้น คุณสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารจามจุรี 1 ห้อง 114 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 0 2218 3210-11 อีเมล curec2.ch1@chula.ac.th

ตอนที่ 2 : ข้อมูลขั้นพื้นฐานของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความลงไปช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1) เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2) อายุ..... ปี

3) ระดับชั้นปีที่ศึกษา

☐ ปีที่ 1

☐ ปีที่ 2

☐ ปีที่ 3

☐ ปีที่ 4

☐ ปีที่ 5

☐ ปีที่ 6

4) สาขาวิชา

☐ มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์

☐ วิทยา-เทคโนโลยี

☐ วิทยา-สุขภาพ

5) สถาบัน/มหาวิทยาลัย

☐ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

☐ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

☐ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

☐ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

ตอนที่ 3 : แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต

แบบวัดการระรานทางไซเบอร์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ได้วัดพฤติกรรมที่นักศึกษาได้กระทำในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา และแบ่งประเภทของพฤติกรรมออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์
- 2) ด้านการถูกระทำการระรานทางไซเบอร์
- 3) ด้านการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์

คำชี้แจง ให้คุณทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับความถี่ของพฤติกรรมการระรานทางไซเบอร์ของคุณมากที่สุด โดยพิจารณาว่าคุณมีพฤติกรรมต่อไปนี้ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาอยู่ในระดับใด

ข้อรายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของพฤติกรรม				
	เสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่เคย เลย
ด้านการกระทำการระรานทางไซเบอร์					
1. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่มีถ้อยคำหยาบคาย					
2. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อยุยงให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน					
3. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง					
4. ฉันสร้างโปรไฟล์ปลอมด้วยข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน เพื่อแอบอ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น หรือปกปิดตัวตนของฉัน					
5. ฉันตั้งใจขับไล่เพื่อนให้ออก หรือขัดขวางเพื่อนไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเมินเฉยเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม)					

ข้อรายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของพฤติกรรม				
	เสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่เคย เลย
6. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต					
7. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ (เช่น การทำให้เพื่อนรู้สึกกลัว การสั่งเพื่อนให้ทำในสิ่งที่ฉันต้องการ)					
8. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อดูถูกเพื่อน (เช่น การดูหมิ่นเพื่อน ให้รู้สึกต่ำต้อย การเหยียดหยามความสามารถของเพื่อน)					
9. ฉันนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต					
10. ฉันส่งลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนต้องเดือดร้อน					
11. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย					
12. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสาว น้าหนัก เพศสภาพ)					
13. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหารุนแรง (เช่น การข่มขู่ การสู้รบ การทุบตี)					
14. ฉันโพสต์ หรือส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อทำให้เพื่อนรู้สึกรำคาญ และ					

ข้อรายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของพฤติกรรม				
	เสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่เคย เลย
ทำให้ฉันรู้สึกสนุก					
15. ฉันเฝ้าข้อมูลสำคัญของเพื่อน และนำไปใช้โดยที่เพื่อนคนนั้นไม่ได้อนุญาต					
ด้านการถูกระทำการละเมิดทางไซเบอร์					
16. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่กล่าวถึงฉันด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย					
17. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่ยุยงให้ฉันต้องทะเลาะกับเพื่อน					
18. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่เป็นข่าวดัง ซึ่งทำให้ฉันต้องเสียหายทางชื่อเสียง					
19. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปสร้างโปรไฟล์ปลอม เพื่อแอบอ้างตัวตนเป็นฉัน					
20. ฉันถูกขับไล่ให้ออก หรือถูกขัดขวางไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การถูกเพื่อนเมินเฉย การไม่ให้ฉันเข้าร่วมสนทนา การไม่ให้ฉันเข้าร่วมกลุ่ม การเตะฉันให้ออกจากกลุ่ม)					
21. ฉันถูกเพื่อนนำข้อมูลส่วนตัวของฉันไปเผยแพร่บนโลกออนไลน์ โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาต					
22. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อข่มขู่ฉันให้กลัว หรือทำในสิ่งที่เราต้องการ					
23. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ดูถูกฉัน (เช่น ถูกดูหมิ่นให้ฉันรู้สึกต่ำต้อย เหยียดหยามความสามารถของฉัน)					

ข้อรายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของพฤติกรรม				
	เสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่เคย เลย
24. ฉันถูกเพื่อนนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของฉันไปใช้งาน โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาตให้ใช้					
25. ฉันได้รับลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส บนช่องทางออนไลน์ เพื่อทำให้ฉันต้องเดือดร้อน					
26. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ทำให้ฉันต้องรู้สึกอับอาย					
27. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศที่เกี่ยวข้องตัวฉัน (เช่น รูปร่าง สีสัน น้าหนัก)					
28. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีความรุนแรง (เช่น การชกต่อย การสู้รบ การทุบตี)					
29. ฉันได้รับข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ก่อความรำคาญหรือความรู้สึกไม่สบายใจ					
30. ฉันถูกแฮ็กข้อมูลสำคัญ และถูกนำไปใช้ โดยที่ฉันไม่ได้อนุญาต					
<u>ด้านการอยู่ในเหตุการณ์ระรานทางไซเบอร์</u>					
31. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีถ้อยคำที่หยาบคาย โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
32. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่จ้องยุยงให้เพื่อนต้องทะเลาะกัน โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนยุยง หรือถูกยุยง แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					

ข้อรายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของพฤติกรรม				
	เสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่เคย เลย
33. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อสร้างข่าวลือที่ทำให้เพื่อนต้องเสียหายทางชื่อเสียง โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือถูกทำให้เสียหาย แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
34. ฉันเห็นโปรไฟล์ของเพื่อน ที่ใช้ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนคนอื่น และนำไปใช้แอบอ้างตัวตนของเพื่อนคนนั้น โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนแอบอ้าง หรือถูกแอบอ้าง แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
35. ฉันเห็นการขับไล่เพื่อนจากกลุ่มทางออนไลน์ หรือขัดขวางไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่มทางออนไลน์ (เช่น การเฝ้าเพื่อน การไม่ให้เพื่อนร่วมสนทนา การไม่ให้เพื่อนเข้าร่วมกลุ่ม การเตะเพื่อนออกจากกลุ่ม) โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้ขับไล่ ขัดขวางเพื่อน หรือถูกขับไล่ ขัดขวางจากกลุ่มทางออนไลน์ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
36. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้อนุญาต และฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนเผยแพร่ หรือถูกเผยแพร่ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
37. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ข่มขู่เพื่อนให้กลัว หรือสั่งให้เพื่อนคนนั้นทำในสิ่งที่คนข่มขู่ต้องการ โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนข่มขู่ หรือถูกข่มขู่ แต่รับรู้ถึง)					

ข้อรายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของพฤติกรรม				
	เสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่เคย เลย
เหตุการณ์)					
38. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาถูกละเมิด โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนดูถูก หรือถูกดูถูก แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
39. ฉันเห็นการนำชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านของเพื่อนไปใช้งาน โดยที่ฉันไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ และฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนใช้งาน หรือเป็นเจ้าของชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านนั้น แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
40. ฉันเห็นลิงก์ หรือไฟล์ที่มีไวรัส ผ่านช่องทางออนไลน์ ที่ทำให้เพื่อนที่ได้รับต้องเดือดร้อน โดยฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
41. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ ที่ทำให้เพื่อนต้องรู้สึกอับอาย โดยฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือถูกทำให้อับอาย แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
42. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาทางเพศของเพื่อน (เช่น รูปร่าง สีสวน น้ำหนัก เพศสภาพ) โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
43. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรง (เช่น การชกต่อย					

ข้อรายการพฤติกรรม	ระดับความถี่ของพฤติกรรม				
	เสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ครั้ง	ไม่เคย เลย
การสู้รบ การทุบตี) โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
44. ฉันเห็นข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอทางออนไลน์ เพื่อให้เพื่อนที่รับรู้สื่กรำคาญ หรือทำให้เพื่อนที่ส่งรู้สึกสนุก โดยที่ฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนส่ง หรือได้รับ แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					
45. ฉันเห็นการแฉกข้อมูลสำคัญของเพื่อน และนำไปใช้ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่อนุญาต และฉันไม่ได้เกี่ยวข้อง (เช่น ไม่ได้เป็นคนแฉก หรือถูกแฉก แต่รับรู้ถึงเหตุการณ์)					

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

Factor Analysis

Notes

Output Created	29-JAN-2023 20:09:40
Comments	
Input	Data
	C:\Users\kantp\Desktop\วิทยานิพนธ์ ฉบับสมบูรณ์\ใช้จริงฉบับล่าสุด 2566.sav
	Active
	DataSet
	Filter
	<none>
	Weight
	<none>
	Split File
	<none>
	N of Rows in
	Working Data
	File
Missing	Definition of
Value	Missing
Handling	Cases Used
	MISSING=EXCLUDE: User-defined missing values are treated as missing.
	LISTWISE: Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.

Syntax	<p>FACTOR</p> <p>/VARIABLES B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 V1 V2 V3 V4 V5 V6 V7 V8 V9 V10 V11 V12 V13 V14 V15 By1 By2 By3 By4 By5 By6 By7 By8 By9 By10 By11 By12 By13 By14 By15</p> <p>/MISSING LISTWISE</p> <p>/ANALYSIS B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 V1 V2 V3 V4 V5 V6 V7 V8 V9 V10 V11 V12 V13 V14 V15 By1 By2 By3 By4 By5 By6 By7 By8 By9 By10 By11 By12 By13 By14 By15</p> <p>/PRINT UNIVARIATE INITIAL CORRELATION SIG KMO</p> <p>EXTRACTION ROTATION</p> <p>/FORMAT SORT BLANK(.30)</p> <p>/PLOT EIGEN</p> <p>/CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25)</p> <p>/EXTRACTION PAF</p> <p>/CRITERIA ITERATE(25) DELTA(0)</p> <p>/ROTATION OBLIMIN</p> <p>/METHOD=CORRELATION.</p>
Resources	
Processor	
Time	00:00:00.16
Elapsed Time	00:00:00.16
Maximum	
Memory	221088 (215.906K) bytes
Required	

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	Analysis N
B2	1.2167	.57006	466
B3	1.2618	.69105	466
B4	1.1867	.59162	466
B5	1.2511	.62497	466
B6	1.2554	.63349	466
B7	1.1953	.59248	466
B8	1.2189	.60761	466
B9	1.1760	.56715	466
B10	1.1481	.53838	466
B11	1.2382	.62314	466
B12	1.2296	.64663	466
B13	1.3283	.71356	466
B14	1.3455	.73817	466
B15	1.1781	.58331	466
V1	1.9034	.93975	466
V2	1.4313	.76243	466
V3	1.4914	.84302	466
V4	1.3498	.72139	466
V5	1.4142	.77469	466
V6	1.3605	.72056	466
V7	1.3090	.68392	466
V8	1.3970	.74423	466
V9	1.3112	.70617	466
V10	1.4893	.85565	466
V11	1.3777	.72665	466
V12	1.4206	.76981	466
V13	1.4893	.81708	466

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	Analysis N
V14	1.6888	.99232	466
V15	1.3326	.72652	466
By1	2.6073	1.27434	466
By2	2.0815	1.11962	466
By3	2.0429	1.14830	466
By4	1.8755	1.06234	466
By5	1.8948	1.04093	466
By6	1.8476	1.02252	466
By7	1.7382	.99467	466
By8	1.8670	1.01362	466
By9	1.6931	.96956	466
By10	1.9335	1.12922	466
By11	1.7597	.98710	466
By12	1.8777	1.06965	466
By13	2.0150	1.13488	466
By14	1.8906	1.03635	466
By15	1.7639	1.04525	466

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	.971
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square
	23413.326
	df
	946
	Sig.
	.000

Communalities

	Initial	Extraction
B2	.743	.709
B3	.715	.659
B4	.803	.764
B5	.805	.785
B6	.797	.778
B7	.884	.867
B8	.850	.827
B9	.903	.870
B10	.927	.904
B11	.800	.764
B12	.804	.748
B13	.773	.709
B14	.763	.699
B15	.855	.820
V1	.534	.425
V2	.707	.619
V3	.657	.602
V4	.749	.719
V5	.705	.658
V6	.771	.752
V7	.804	.779
V8	.768	.745
V9	.811	.774
V10	.626	.537
V11	.792	.743
V12	.750	.661
V13	.763	.690

Communalities

	Initial	Extraction
V14	.679	.618
V15	.769	.716
By1	.631	.536
By2	.707	.608
By3	.699	.612
By4	.726	.674
By5	.766	.733
By6	.794	.772
By7	.790	.754
By8	.802	.764
By9	.816	.809
By10	.700	.658
By11	.816	.778
By12	.800	.753
By13	.747	.689
By14	.784	.763
By15	.748	.681

Extraction Method: Principal Axis

Factoring.

สภามหาวิทยาลัย
SAKON NAKHON UNIVERSITY

Total Variance Explained

Factor	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings ^a
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total
1	22.860	51.955	51.955	22.591	51.343	51.343	18.669
2	6.371	14.479	66.434	6.103	13.871	65.215	15.194
3	2.096	4.763	71.197	1.805	4.101	69.316	18.867
4	1.375	3.124	74.321	1.027	2.333	71.649	1.312
5	.916	2.081	76.402				
6	.717	1.630	78.032				
7	.590	1.340	79.372				
8	.574	1.304	80.676				
9	.504	1.147	81.823				
10	.451	1.026	82.849				
11	.443	1.006	83.854				
12	.424	.964	84.818				
13	.392	.890	85.709				
14	.387	.880	86.589				
15	.347	.789	87.378				
16	.333	.757	88.134				
17	.314	.714	88.848				
18	.309	.703	89.552				
19	.294	.667	90.219				
20	.280	.637	90.856				
21	.266	.604	91.460				
22	.260	.591	92.052				

Total Variance Explained

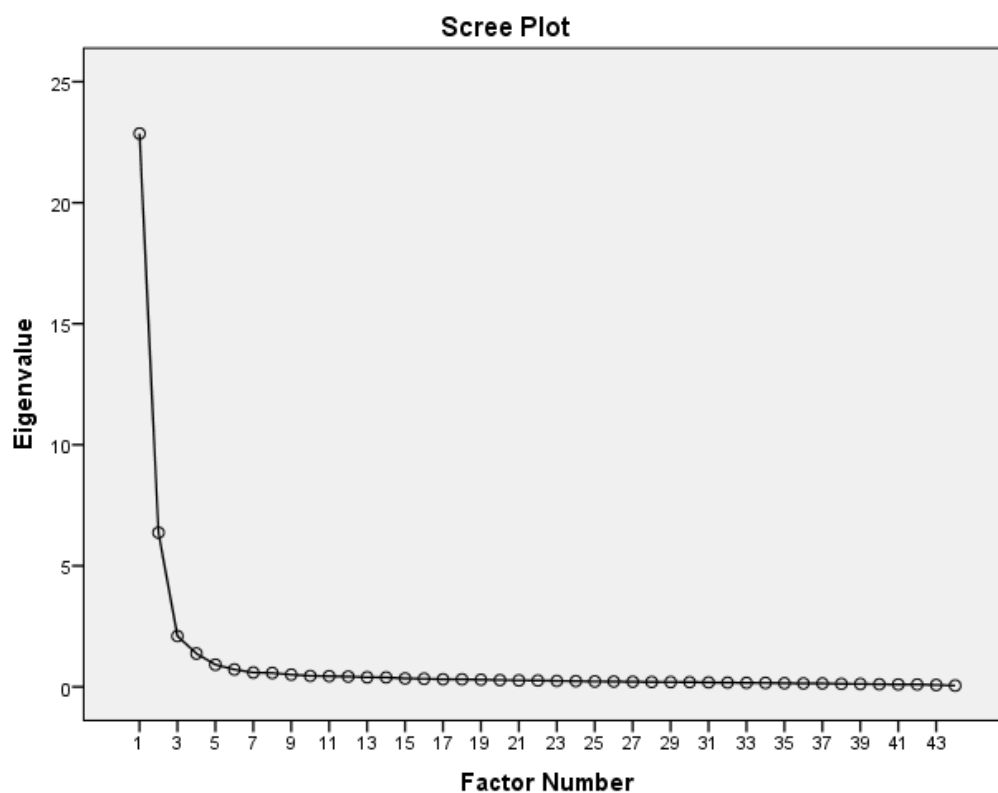
Factor	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings ^a
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total
23	.241	.548	92.600				
24	.237	.538	93.138				
25	.223	.507	93.645				
26	.219	.497	94.142				
27	.211	.479	94.621				
28	.200	.454	95.076				
29	.196	.445	95.521				
30	.191	.434	95.955				
31	.182	.414	96.369				
32	.173	.393	96.762				
33	.164	.372	97.135				
34	.161	.367	97.501				
35	.147	.334	97.835				
36	.142	.323	98.158				
37	.140	.319	98.477				
38	.121	.275	98.752				
39	.118	.269	99.021				
40	.106	.241	99.262				
41	.100	.226	99.488				
42	.098	.222	99.710				
43	.076	.173	99.884				
44	.051	.116	100.000				

Total Variance Explained

Factor	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings ^a
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total

Extraction Method: Principal Axis Factoring.

a. When factors are correlated, sums of squared loadings cannot be added to obtain a total variance.

Factor Matrix^a

	Factor			
	1	2	3	4
B7	.835	-.335		
B10	.825	-.403		
B9	.817	-.390		
B15	.811	-.351		
V9	.808			
B8	.806	-.330		
V7	.806			
B5	.797	-.315		
V11	.796			
V6	.791		.309	
B4	.789			
B6	.772	-.359		
B12	.771	-.321		
V4	.771			
V15	.767			
B11	.764	-.317		
V12	.763			
V8	.761		.354	
B13	.755			
V2	.749			
B2	.749	-.311		
V5	.746			
V13	.745			
B14	.722			
B3	.702			
By14	.690	.532		

Factor Matrix^a

	Factor			
	1	2	3	4
By11	.683	.553		
By9	.677	.552		
V10	.665			
By6	.663	.569		
V3	.659		.340	
By7	.659	.544		
By12	.658	.558		
By8	.653	.577		
V14	.639		.339	.307
By15	.632	.497		
By5	.627	.579		
By4	.623	.519		
By10	.596	.547		
By3	.591	.508		
By13	.586	.567		
V1	.570			
By2	.569	.466		
By1	.432	.453		.379

Extraction Method: Principal Axis Factoring.

a. 4 factors extracted. 5 iterations required.

Pattern Matrix^a

	Factor			
	1	2	3	4
B10	.922			
B11	.913			
B9	.911			
B8	.896			
B6	.878			
B7	.866			
B5	.856			
B14	.842			
B2	.836			
B12	.835			
B4	.815			
B15	.774			
B13	.770			
B3	.669			
By9		.894		
By6		.876		
By8		.871		
By7		.868		
By5		.864		
By12		.862		
By11		.854		
By4		.819		
By15		.816		
By14		.812		
By10		.811		
By13		.789		

Pattern Matrix^a

	Factor			
	1	2	3	4
By3		.772		
By2		.642		
By1		.547		.412
V8			.879	
V3			.848	
V6			.835	
V11			.755	
V13			.741	
V5			.740	
V14			.729	.324
V9			.719	
V12			.715	
V7			.707	
V15			.703	
V10			.691	
V4			.669	
V2			.642	
V1			.510	

Extraction Method: Principal Axis Factoring.

Rotation Method: Oblimin with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 10 iterations.

Structure Matrix

	Factor			
	1	2	3	4
B10	.944	.366	.722	
B9	.931	.366	.719	
B7	.924	.419	.723	
B8	.906	.402	.686	
B15	.890	.387	.729	
B5	.885	.398	.692	
B6	.880	.349	.678	
B11	.870	.373	.647	
B4	.867	.408	.678	
B12	.861	.372	.678	
B2	.842	.365	.647	
B14	.809	.366	.619	
B13	.807	.423	.655	
B3	.761	.376	.599	-.306
By9	.398	.882	.482	
By11	.412	.881	.489	
By6	.386	.878	.467	
By8	.369	.874	.464	
By12	.388	.867	.463	
By14	.420	.867	.512	
By7	.393	.862	.461	
By5	.346	.856	.440	
By4	.368	.817	.440	
By15	.384	.812	.446	
By10	.336	.811	.416	
By13	.319	.810	.413	

Structure Matrix

	Factor			
	1	2	3	4
By3	.342	.782	.421	
By2	.340	.723	.427	.366
By1		.608	.314	.479
V6	.674	.460	.864	
V8	.654	.411	.859	
V11	.710	.441	.857	
V7	.735	.440	.848	
V9	.706	.486	.844	
V5	.656	.417	.809	
V12	.648	.477	.806	
V15	.670	.455	.806	
V13	.622	.468	.805	
V4	.688	.445	.803	
V2	.639	.482	.778	
V3	.554	.348	.761	
V10	.539	.432	.720	
V14	.495	.430	.711	.347
V1	.458	.401	.596	

Extraction Method: Principal Axis Factoring.

Rotation Method: Oblimin with Kaiser Normalization.

Factor Correlation Matrix

Factor	1	2	3	4
1	1.000	.424	.762	-.057
2	.424	1.000	.521	.122
3	.762	.521	1.000	.021
4	-.057	.122	.021	1.000

Extraction Method: Principal Axis Factoring.

Rotation Method: Oblimin with Kaiser Normalization.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายกฤษฎิพนธ์ คั่นธโกวิท
วัน เดือน ปี เกิด	13 ตุลาคม 2538
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต
ที่อยู่ปัจจุบัน	431 หมู่ 9 ถ.สิริราชธานี ต.หมื่นไวย อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา 30000
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY